

# REFERAT Byrådet d. 26-05-2026

**Mødedato**    Tirsdag d. 26. maj 2026 kl. 16:00

**Mødested**    Det Gamle Rådhus

# Indholdsfortegnelse

|                                                                                                      |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Procedurespørgsmål.....                                                                              | 3  |
| Indkaldelse af stedfortræder for Nina Broman Mølbæk.....                                             | 4  |
| Indkaldelse af stedfortræder for Anker Boje.....                                                     | 5  |
| Pejlemærker i beskæftigelsesindsatsen.....                                                           | 7  |
| Justering af struktur på dagtilbuds- og skoleråd.....                                                | 11 |
| Procedurer til forenkling af kommune- og lokalplanlægning.....                                       | 15 |
| Resultat af Forundersøgelse Hvidemølle.....                                                          | 21 |
| Principper for udarbejdelse af lokalplanforslag for udvidelse af Randers Regnskov.....               | 25 |
| Godkendelse af renovering og finansiering heraf i almen boligorganisation.....                       | 31 |
| Principper for nødforsyning mellem vandværker.....                                                   | 33 |
| Anlægsregnskab for anlæg afsluttet i 2025 - miljø- og teknikudvalget.....                            | 35 |
| Administrationsgrundlag for fremtidige græsningsaftaler.....                                         | 37 |
| Forslag til rammeindsatsplan for grundvandsbeskyttelse i Randers Kommune.....                        | 40 |
| Godkendelse af Parkeringshusstrategi.....                                                            | 44 |
| Administrationsgrundlag for arrangementer, samt ændring af Midtbyregulativ.....                      | 47 |
| Erhvervelse til rettigheder til etablering af fjernvarmeledning fra Randers til Spentrup.....        | 51 |
| Årsberetning for Bygningsforbedringsudvalgets arbejde i 2024 og 2025.....                            | 53 |
| Fastlæggelse af indhold og omfang af lodsejere dialogen i 2026 i tilknytning til udrulningen af byrå | 55 |
| Byfornyelsesplan for Randers Kommunes landdistrikt 2026.....                                         | 60 |
| Udrulning af Grøn Trepert - forhøjelse af anlægsbevilling.....                                       | 62 |
| Opdatering af kompetenceplanen.....                                                                  | 65 |
| Befolkningsprognose 2027-2039.....                                                                   | 67 |
| Byrådets forretningsorden.....                                                                       | 69 |
| Forslag til ny styringsmodel.....                                                                    | 71 |
| Flodbyen Randers - bemyndigelse til at stemme på generalforsamlinger i arealudviklingsselskab.....   | 74 |
| Personale- og arbejdsmiljøredegørelse 2025 og fremtidens arbejdskraft 2026-2030.....                 | 77 |
| Bemyndigelse til afholdelse af ordinær generalforsamling i Vandmiljø Randers A/S 2026.....           | 81 |
| Forslag til mødekalender 2027.....                                                                   | 83 |
| Henvendelse fra Ankestyrelsen om revurdering af kvægbrug.....                                        | 84 |
| Procesplan for afslutning af tillægsundersøgelsen i forbindelse med Nordic Waste forløbet.....       | 86 |
| Forslag fra Radikale Venstre, Socialdemokratiet og Venstre, vedrørende indkøbsordninger og aftale    | 87 |
| Anmodning fra Erik Bo Andersen, Østbroen, om socioøkonomisk redegørelse for boligudstyknings         | 88 |
| Lukket: Udbud af byggegrund.....                                                                     | 90 |
| Lukket: Interesse for kommunal ejendom.....                                                          | 91 |
| Lukket: Status på Nordic Waste-sagen.....                                                            | 92 |
| Digital godkendelse af tilstedeværelse.....                                                          | 93 |

## Punkt 170: Procedurespørgsmål

00.01.10-P20-23-25

### Indstilling

Byrådet har besluttet, at byrådsmøderne indledes med procedurespørgsmål. Under punktet kan byrådet træffe procedurebeslutninger i relation til den overordnede dagsorden.

Eksempler på beslutninger:

- Sagens placering på dagsordenen ændres, f.eks. at et punkt flyttes frem, hvis der er mange tilhørere til en sag.
- At sagernes rækkefølge ændres ud fra hensyn som sagens hastende karakter, væsentlighed, aktualitet m.v.
- Sager behandles sammen
- At sager afvises fra dagsordenen
- At sager flyttes i mellem den lukkede og åbne dagsorden.

### Beslutning

Forslag om at sende sag 184 tilbage til forvaltningen med anmodning om at komme tilbage med en ny sag til byrådet blev godkendt. Byrådet var enige om, at Christian Bach (A) ikke var inhabil i forhold til sag 184.

Kasper Fuhr Christensen (E) deltog ikke i sagens behandling.

# Punkt 171: Indkaldelse af stedfortræder for Nina Broman Mølbæk

00.22.02-G01-7-26

## Resumé

*Nina Broman Mølbæk har meddelt, at hun ønsker orlov grundet ferie/uddannelse og derfor ikke kan varetage sine kommunale hverv fra den 1. august 2026 til den 12. december 2026.*

*Byrådet skal tage stilling til, om betingelserne for indkaldelse af stedfortræder er til stede.*

## Indstilling

Borgmesteren indstiller til byrådet,

1. at betingelserne for indkaldelse af stedfortræder er opfyldt og
2. at Mads Vinther indtræder som stedfortræder i perioden.

## Beslutning

Godkendt at stedfortræderen indtræder fra den 1. august 2026 til den 12. december 2026.

Kasper Fuhr Christensen (E) deltog ikke i sagens behandling.

## Sagsfremstilling

Nina Broman Mølbæk har den 24. februar 2026 meddelt, at hun grundet højskoleophold er forhindret i at varetage sine kommunale hverv fra den 1. august 2026 til den 12. december 2026.

Borgmesteren skal indkalde en stedfortræder, hvis vedkommende får meddelelse om eller på anden måde får kendskab til, at et medlem vil være forhindret i at varetage sine kommunale hverv på grund af sin helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption, varetagelse af andet offentligt hverv, forretninger eller lignende. Dette følger af styrelseslovens § 15, stk. 2.

Byrådet skal tage stilling til, om betingelserne for indkaldelse af stedfortræder er til stede. Forvaltningen oplyser, at fravær grundet ferie/uddannelse er en lovlig forfaldsgrund, der begrundet indkaldelse af en stedfortræder, jf. styrelseslovens § 15, stk. 2.

Valggruppen har oplyst, at den indkaldte stedfortræder indtræder i Nina Broman Mølbæks udvalgsposter og øvrige hverv, hvor der ikke er udpeget en personlig suppleant. Det kan oplyses, at der er tale om følgende hverv:

- Miljø- og teknikudvalget
- Social- og arbejdsmarkedsudvalget
- Handicaprådet
- Supercykelstisamarbejdet

I handicaprådet er der udpeget personlig suppleant, så her indtræder Marcus Mossalski.

Stedfortræderen vil indtræde i byrådet samt øvrige hverv fra den 1. august 2026.

Mads Vinther er 1. stedfortræder på stedfortræderlisten.

## Økonomi

Stedfortræderen modtager vederlag svarende til øvrige byrådsmedlemmer forholdsmæssigt for perioden.

Vederlag for byrådsmedlemmet, som har forfald, vil i perioden ikke modtage vederlag, jf. vederlagsbekendtgørelsen § 31, stk. 2.

## Punkt 172: Indkaldelse af stedfortræder for Anker Boje

00.22.02-G00-1-26

### Resumé

*Anker Boje har meddelt, at han grundet helbredsforhold er forhindret i at varetage sine kommunale hverv fra den 9. juni til den 10. juli 2026. Byrådet skal tage stilling til, om betingelserne for indkaldelse af stedfortræder er til stede.*

### Indstilling

Borgmesteren indstiller til byrådet,

1. at betingelserne for indkaldelse af stedfortræder er opfyldt og
2. at Bo Ratz indtræder som stedfortræder i perioden.

### Beslutning

Godkendt.

Kasper Fuhr Christensen (E) deltog ikke i sagens behandling.

### Sagsfremstilling

Anker Boje har den 28. april 2026 meddelt, at han grundet helbredsforhold er forhindret i at varetage sine kommunale hverv fra den 9. juni til den 10. juli 2026.

Borgmesteren skal indkalde stedfortræder, hvis vedkommende får meddelelse om eller på anden måde får kendskab til, at et byrådsmedlem vil være forhindret i at varetage sine kommunale hverv på grund af helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption, varetagelse af andet offentligt hverv, forretninger eller lignende jf. styrelseslovens § 15 stk. 2.

Byrådet skal tage stilling til, om betingelserne for indkaldelse af stedfortræder er til stede. Forvaltningen oplyser, at fravær grundet helbredsforhold er en lovlig forfaldsgrund jf. styrelseslovens § 15 stk. 2.

Byrådsmedlemmer har, ved fravær i en sammenhængende periode på grund af helbredstilstand, ret til vederlag i op til 9 måneder. Retten til vederlag er betinget af, at byrådsmedlemmet med passende mellemrum i fraværperioden indsender dokumentation for retten til vederlag. Dokumentation kan for eksempel være en lægeerklæring. Kravet om dokumentation gælder ikke, hvis kravet er "åbenbart ubegrundet". Med åbenbart ubegrundet menes, at der ved åbenbare kendte fraværssager som f.eks. kendt hospitalsindlæggelse, terminal sygdom, alvorligt trafikuheld, fødsel eller lign. ikke skal afkræves dokumentation. Byrådet har den 8. februar 2021, besluttet at beslutninger om, hvorvidt der skal indhentes dokumentation, samt om dokumentationskravet er opfyldt, delegeres til forvaltningen.

Forvaltningen oplyser, at der er modtaget dokumentation for fraværet.

Valggruppen har oplyst, at den indkaldte stedfortræder indtræder i Anker Bojes udvalgsposter og øvrige hverv, hvor der ikke er udpeget en personlig suppleant. Det kan oplyses, at der er tale om følgende hverv:

- Medlem af miljø- og teknikudvalget
- Havnebestyrelsen
- Bevaringsudvalget
- Bygningsforbedringsudvalget
- Den Hørningske Stiftelse
- Håndværkerstiftelsen
- Støvringgaard Kloster

I følgende hverv er der udpeget en personlig suppleant, som således indtræder:

- Havnebestyrelsen: Erik Bo Andersen.
- Bygningsforbedringsudvalget: Frank Nørgaard

Stedfortræderen vil indtræde i byrådet samt øvrige hverv fra den 9. juni til den 10. juli 2026.

Bo Ratz er 1. stedfortræder på stedfortræderlisten.

## **Økonomi**

Ved længerevarende fravær modtager stedfortræderen vederlag svarende til øvrige byrådsmedlemmer forholdsmæssigt for perioden.

Byrådsmedlemmet som har forfald pga. helbredstilstand, kan modtage vederlag i op til 9 måneder, jf. styrelseslovens § 15, stk. 3.

## Punkt 173: Pejlemærker i beskæftigelsesindsatsen

15.00.00-G01-5-25

### Resumé

*Med reformen af beskæftigelsesområdet bliver borgerne tilbudt en mere individuel indsats inden for den nye økonomiske ramme. Det daværende beskæftigelsesudvalg godkendte på mødet 2. december 2025 forslag til pejlemærker, som grundlag for den fremtidige beskæftigelsesindsats (sag 118). Pejlemærkerne blev foreløbigt godkendt og skal godkendes og vurderes i sammenhæng med den strategi, der er godkendt for Fremtidens Randers Kommune.*

*På udvalgsmødet den 14. april 2026 blev der truffet beslutning om at tilbagesende sagen. Sagen genfremsendes med supplerende oplysninger.*

### Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via økonomiudvalget og social- og arbejdsmarkedsudvalget

1. at godkende forslag 1 eller 2 til pejlemærker for beskæftigelsesindsatsen

### Beslutning fra Social- og arbejdsmarkedsudvalget , den 14. april 2026, punkt 33:

Ændringsforslag fra Velfærdslisten:

Sagerne 33-36 tilbagesendes til forvaltningen, idet det findes, at der er brug for et større fokus på:

1. Hurtigst mulig afklaring af personer, hvor der er indikation for nedsat arbejdsevne
2. At kontanthjælp ikke bliver en parkeringsplads for udsatte ledige. Kontanthjælp er en midlertidig ydelse - og ledige skal hjælpes i job eller afklares til fleksjob eller førtidspension.
3. Skræddersyede løsninger til unge arbejdsløse, jf. herved fx pkt. 74 på dagsordenen for beskæftigelsesudvalgets møde den 12. august 2025.

Ændringsforslaget godkendt med fire stemmer for og tre stemmer imod. Imod stemte Mogens Nyholm, Fatma Cetinkaya og Jesper Gade.

Mindretalsudtalelse fra socialdemokratiet om at der ikke kan stemmes for ændringsforslaget af hensyn til de økonomiske konsekvenser og konsekvenser for medarbejdere.

Mindretalsudtalelse fra Radikale Venstre om, at Radikale Venstre stemmer imod, fordi ændringsforslaget er for dårligt belyst.

### Beslutning fra Social- og arbejdsmarkedsudvalget , den 12. maj 2026, punkt 55:

1. at: Forslag 2 indstillet godkendt.

### Beslutning fra Økonomiudvalget, den 18. maj 2026, punkt 89:

1. at: forslag 2 indstilles godkendt.

Kasper Fuhr Christensen deltog ikke i sagens behandling. Tommy Bødker Jensen deltog som stedfortræder for Louise Høeg.

### Beslutning

Forslag nr. 2 godkendt.

Kasper Fuhr Christensen (E) deltog ikke i sagens behandling.

### Sagsfremstilling

Det daværende beskæftigelsesudvalg godkendte 2. december (sag 105) fem pejlemærker som grundlag for beskæftigelsesindsatsen i Randers Kommune. På efterfølgende møde i det daværende byråd den 15. december, blev pejlemærkerne ligeledes godkendt. (sag 320).

Pejlemærkerne skal godkendes og vurderes ud fra den samlede strategi, som er fastlagt for Fremtidens Randers Kommune. På byrådsmøde den 23. marts (sag 114) har byrådet behandlet den strategiske plan og proces for Fremtidens Randers Kommune. Pejlemærkerne for beskæftigelsesindsatsen skal i den forbindelse understøtte de overordnede målsætninger, herunder målsætning nr. 2 om flere selvforsørgende borgere.

Formålet med pejlemærkerne er at:

- afspejle den nationale reformretning.
- tage udgangspunkt i den lokale kontekst og de udfordringer der er afdækket i arbejdet med Fremtidens Randers Kommune.
- danne grundlag for implementeringen af reformen.
- skabe en politisk og faglig ramme for prioritering af indsatser.

De fem pejlemærker for beskæftigelsesindsatsen er følgende:

## **1. Individuel og inddragende indsats**

Indsatsen skal tage udgangspunkt i borgerens behov, ressourcer og motivation. Borgerne skal mødes med tillid og inddragelse, og de får medansvar for eget forløb. Uanset baggrund eller afstand til arbejdsmarkedet skal alle borgere have adgang til kontakt og støtte. Kontakten skal tilpasses individuelt og bero på en faglig vurdering, så ressourcerne bruges dér, hvor behovet er, og hvor der med JobRanders' indsatser kan opnås gode effekter. Samtidig skal der være særligt fokus på borgere, hvor arbejdsevnen skal afklares. Afklaringen skal ske hurtigst muligt, så borgeren kan komme i ordinært job, fleksjob, uddannelse eller førtidspension. Medarbejderne skal have faglig frihed og ansvar til at tilpasse indsatsen inden for en fælles beskæftigelsesfaglig ramme, der sikrer kvalitet, retning og sammenhæng på tværs. Den faglige frihed skal bruges aktivt til at skabe individuelle, realistiske veje til job eller forsørgelse.

Randers Kommune vil arbejde for at handle tidligt, når problematikkerne opstår. En tidlig indsats kan være med til at forebygge langvarige sager og styrke vejen tilbage til arbejdsmarkedet.

## **2. Job eller uddannelse først**

Indsatsen skal bygge på klare beskæftigelsesmål med fokus på varig tilknytning til arbejdsmarkedet gennem job eller uddannelse. Job eller uddannelse skal ses som både mål og middel. Udgangspunktet skal være en JobFørst-tilgang, hvor selv få timer på arbejdsmarkedet kan være med til at styrke borgerens trivsel, tilknytning og progression. Der skal dog fortsat være plads til faglige undtagelser, hvor sociale eller forberedende indsatser er nødvendige.

## **3. En koordineret indsats**

Borgerne skal opleve sammenhæng mellem beskæftigelse og andre indsatser. For borgere med komplekse behov skal der udarbejdes én samlet plan på tværs af områder, der sikrer sammenhæng, fælles mål og koordineret støtte. Den helhedsorienterede tilgang skal sikre, at borgeren møder én samlet indsats, der understøtter vejen mod trivsel og selvforsørgelse frem for flere uafhængige systemer. Det indebærer også, at sagsbehandleren har ansvar for at videreformidle ansøgninger og forespørgsler til rette sted, så borgeren ikke selv skal finde vej i systemet. Fokus i 2026 skal være på at styrke sammenhængen mellem social- og arbejdsmarkedsområdet, herunder ungeområdet.

## **4. Indsatsen baseres på effekt og viden**

Indsatsen i Randers Kommune skal baseres på data og viden om, hvad der virker for forskellige målgrupper. Styringen skal være enkel og tillidsbaseret. Kommunen skal måle på, hvad der virker for hvilke borgere og omsætte den viden til handling. Det kræver datadrevet læring, lokal målstyring og faglig refleksion, så ressourcerne bruges dér, hvor de skaber mest værdi for borgere og virksomheder. Randers Kommune skal desuden være åben for at inddrage eksterne aktører i beskæftigelsesindsatsen, når indsatserne er veldokumenterede og har gode succesrater i andre kommuner. Kommunen skal derudover bruge interne og eksterne investeringsmodeller til at afprøve og finansiere nye metoder, der kan hjælpe flere borgere i job og skabe både sociale og økonomiske gevinster på længere sigt.

## **5. Stærke partnerskaber med virksomheder og civilsamfund**

Et stærkt og professionelt samarbejde med virksomhederne er kernen i beskæftigelsesindsatsen. Kommunen skal være en attraktiv og troværdig samarbejdspartner, som hjælper virksomhederne med rekruttering, opkvalificering, fastholdelse og

social inklusion for at kunne levere kvalificeret arbejdskraft til virksomhederne. Beskæftigelsesindsatsen skal tage udgangspunkt i virksomhedernes behov og de lokale jobmuligheder og fokus skal være på det gode match mellem borger og arbejdsplads – også for de borgere, der har brug for særlige hensyn.

Arbejdsmarkedsområdet vil styrke de professionelle partnerskaber og sikre samarbejde på tværs af virksomheder, civilsamfund, uddannelsesinstitutioner og øvrige samarbejdspartnere. Indsatsen skal bygge på en fælles forståelse af, at udfordringer relateret til ledighed løses i fællesskab, og frivilligt arbejde kan være et supplement i indsatsen til at udvikle mennesker langt fra arbejdsmarkedet i retningen af beskæftigelse. Kommunen vil eksempelvis indgå i partnerskaber på ungeområdet med henblik på, at flere unge i Randers Kommune kommer i job eller uddannelse.

Pejlemærkerne benyttes som retningsgivende i tilrettelæggelsen af beskæftigelsesindsatsen og som baggrund for prioritering af indsatser og ressourcer på arbejdsmarkedsområdet.

#### **Supplerende oplysninger med baggrund i ændringsforslag**

I genfremlæggelsen af sagen henvises til "Rammesag vedr. hjemsendte sager (33-36) fra møde i social- og arbejdsmarkedsudvalget den 14. april" (sag 54 på mødet den 12. maj 2025), der beskriver baggrunden for genfremlæggelsen, herunder sammenhængen til de lovgivningsmæssige, økonomiske og indsatsmæssige rammer for området.

Pejlemærkerne understøtter flere steder fokus på hurtigst mulig afklaring og fokus på, at kontanthjælp ikke bliver en parkeringsplads for udsatte borgere på følgende måde. Her fremhæves de formuleringer i pejlemærkerne, der understøtter det fokus:

#### **1. Individuel og inddragende indsats**

*"Samtidig skal der være særligt fokus på borgere, hvor arbejdsevnen skal afklares. Afklaringen skal ske hurtigst muligt, så borgeren kan komme i ordinært job, fleksjob, uddannelse eller førtidspension."*

*"Den faglige frihed skal bruges aktivt til at skabe individuelle, realistiske veje til job eller forsørgelse."*

*"Randers Kommune vil arbejde for at handle tidligt, når problematikkerne opstår. En tidlig indsats kan være med til at forebygge langvarige sager og styrke vejen tilbage til arbejdsmarkedet."*

#### **2. Job eller uddannelse først**

*"Job eller uddannelse skal ses som både mål og middel."*

*"Udgangspunktet skal være en JobFørst-tilgang, hvor selv få timer på arbejdsmarkedet kan være med til at styrke borgerens trivsel, tilknytning og progression."*

*"Der skal dog fortsat være plads til faglige undtagelser, hvor sociale eller forberedende indsatser er nødvendige."*

#### **3. En koordineret indsats**

*"Borgerne skal opleve sammenhæng mellem beskæftigelse og andre indsatser."*

*"For borgere med komplekse behov skal der udarbejdes én samlet plan på tværs af områder, der sikrer sammenhæng, fælles mål og koordineret støtte. Den helhedsorienterede tilgang skal sikre, at borgeren møder én samlet indsats, der understøtter vejen mod trivsel og selvforsørgelse frem for flere uafhængige systemer."*

#### **4. Indsatsen baseres på effekt og viden**

*"Indsatsen i Randers Kommune skal baseres på data og viden om, hvad der virker for forskellige målgrupper. Styringen skal være enkel og tillidsbaseret. Kommunen skal måle på, hvad der virker for hvilke borgere og omsætte den viden til handling."*

#### **5. Stærke partnerskaber med virksomheder og civilsamfund.**

*"Indsatsen skal bygge på en fælles forståelse af, at udfordringer relateret til ledighed løses i fællesskab, og frivilligt arbejde kan være et supplement i indsatsen til at udvikle mennesker langt fra arbejdsmarkedet i retningen af beskæftigelse."*

Forvaltningen vurderer, at formuleringerne i udgangspunktet matcher den politiske intention om hurtigst mulig afklaring. I genfremlæggelsen af sagen opstilles nedenstående forslag for pejlemærker i beskæftigelsesindsatsen:

### **Forslag 1**

Forslag 1 er det forslag, der blev fremlagt på møde i social- og arbejdsmarkedsudvalget 14.4.2026.

### **Forslag 2**

I forslag 2 tilføjes følgende afsnit til pejlemærke 3 om en koordineret indsats:

*Forvaltningen skal arbejde med et investeringsspor, hvor der søges ekstern kapital til at udvikle investeringsmodeller, der gør det muligt at styrke indsatserne til de mest udsatte borgere, herunder familier med hjemmeboende børn og unge. Endvidere skal forvaltningen arbejde med et investeringsspor ift. unge under 30 år, hvor der søges ekstern kapital til yderligere indsats.*

## **Økonomi**

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved sagen.

## Punkt 174: Justering af struktur på dagtilbuds- og skoleråd

00.01.10-G01-106-25

### Resumé

*På udvalgsrådet i marts 2026 blev udvalget præsenteret for et forslag til justering og harmonisering af strukturen på dagtilbudsrådet og skolerådet. Herefter blev forslaget sendt i åben høring.*

*I denne sag præsenteres resultaterne af høringen samt der fremlægges et nyt forslag, der lægger op til en justering af strukturen i forhold til dagtilbudsrådet og skolerådet.*

*I forslaget tages der hensyn til et bredt ønske om direkte dialog med politikerne på rådsmøderne samt mulighed for områdespecifikke drøftelser i de to råd.*

### Indstilling

Forvaltningen indstiller til børn- og skoleudvalget,

1. at der udpeges en politisk næstformand til dagtilbudsrådet, blandt børn- og skoleudvalgets medlemmer.
2. at der afvikles tre årlige møder i henholdsvis dagtilbudsrådet og skolerådet, hvoraf det ene afvikles som et fælles budgetmøde, og
3. at den foreslåede ændring i dagtilbudsrådets styrelsesvedtægt godkendes.

### Beslutning fra Børn- og Skoleudvalget, den 11. maj 2026, punkt 62:

1. Udvalget udpegede Kasper Fuhr Christensen som næstformand i dagtilbudsrådet.

2. Merete Bak Laustsen, SF tilføjede et ændringsforslag til pkt. 2, hvor indstillingen suppleres med en tilføjelse om, at der foretages en evaluering af mødefrekvensen i forbindelse med det sidste rådsmøde (og ellers uændret i forhold til indstillingen, det vil sige, at der afvikles tre årlige møder i henholdsvis dagtilbudsrådet og skolerådet, hvoraf det ene afvikles som et fælles budgetmøde).

Et flertal bestående af Kasper Fuhr Christensen, Merete Bak Laustsen, Tommy Bødker Jensen, Martin Guldmann og Magnus Bigum stemte for forslaget.

Imod stemte Lise-Lotte Leervad Larsen og Anne Hjortshøj. De ønskede at standse sagen og begærede sagen i byrådet med følgende mindretalsudtalelse: Socialdemokratiet ønsker at fastholde de nuværende fire årlige møder i henholdsvis dagtilbudsråd og skoleråd, hvoraf det ene møde er et fælles budgetmøde mellem rådene. Vi mener, at den løbende dialog og inddragelse af forældrebestyrelser, skolebestyrelser og faglige organisationer er en vigtig del af det politiske arbejde med udviklingen af vores skoler og dagtilbud. For os er det afgørende, at de parter, som er tættest på hverdagen i dagtilbud og skoler, fortsat har en stærk og fast plads i dialogen med det politiske niveau. Det bidrager både med værdifulde perspektiver, større fælles forståelse og bedre beslutninger til gavn for børn, unge og medarbejdere. Derfor kan Socialdemokratiet ikke støtte en reduktion i antallet af møder.

3. Godkendt.

### Beslutning fra Økonomiudvalget, den 18. maj 2026, punkt 88:

1. at godkendt

2. at godkendt med 7 stemmer for og 2 stemmer imod.

For stemte Rosa Lykke Yde (F), Niels Jørgen Thomsen (C), Henrik Hove (Æ), Frank Nørgaard (O), Erik Bo Andersen (Q), Claus Berggren (V), Tommy Bødker Jensen (V).

Imod stemte Anne Hjortshøj (S) og Christian Bach (S).

Mogens Nyholm (B) tog forbehold.

Mindretalsudtalelse fra Socialdemokratiet: Socialdemokratiet ønsker at fastholde de nuværende fire årlige møder i henholdsvis dagtilbudsråd og skoleråd, hvor af det ene møde er et fælles budgetmøde mellem rådene. Vi mener, at den løbende dialog og inddragelse af forældrebestyrelser, skolebestyrelser og faglige organisationer er en vigtig del af det politiske arbejde med udviklingen af vores skoler og dagtilbud. For os er det afgørende, at de parter, som er tættest på hverdagen i dagtilbud og skoler, fortsat har en stærk og fast plads i dialogen med det politiske niveau. Det bidrager både med værdifulde perspektiver, større fælles forståelse og bedre beslutninger til gavn for børn, unge og medarbejdere. Derfor kan Socialdemokratiet ikke støtte en reduktion i antallet af møder.

3. at godkendt

Kasper Fuhr Christensen deltog ikke i sagens behandling. Tommy Bødker Jensen deltog som stedfortræder for Louise Høeg.

## Beslutning

1. at blev godkendt.
2. at blev godkendt med 23 for: C (2), E (1), F (5), I (1), O (3), Q (2), V (5), Æ (3), Ø (1) og 8 imod: A (7), B (1).
3. at blev godkendt med 23 for: C (2), E (1), F (5), I (1), O (3), Q (2), V (5), Æ (3), Ø (1) og 8 imod: A (7), B (1).

Mindretalsudtalelse fra Socialdemokratiet: Socialdemokratiet ønsker at fastholde de nuværende fire årlige møder i henholdsvis dagtilbudsråd og skoleråd, hvor af det ene møde er et fælles budgetmøde mellem rådene. Vi mener, at den løbende dialog og inddragelse af forældrebestyrelser, skolebestyrelser og faglige organisationer er en vigtig del af det politiske arbejde med udviklingen af vores skoler og dagtilbud. For os er det afgørende, at de part er, som er tættest på hverdagen i dagtilbud og skoler, fortsat har en stærk og fast plads i dialogen med det politiske niveau. Det bidrager både med værdifulde perspektiver, større fælles forståelse og bedre beslutninger til gavn for børn, unge og medarbejdere. Derfor kan Socialdemokratiet ikke støtte en reduktion i antallet af møder.

Mindretalsudtalelse fra Radikale Venstre: Radikale Venstre stemmer imod, da vi mener den demokratiske samtale forringes, hvis det implementeres... i forhold til tingenes tilstand i dag. Vigtige interesser på området er også bekymret, læses i dagsordenens sagsfremstilling.

## Sagsfremstilling

Børn- og skoleudvalget blev på møde den 9. marts 2026 (pkt. nr. 34) præsenteret for et forslag til nytænkning af skoleråd og dagtilbudsråd. Forslaget er herefter sendt i høring hos dagtilbuds- og skolerådet samt bestyrelser på dagtilbuds- og skoleområdet, i perioden fra den 18. marts til den 17. april 2026.

### Høringssvar

Der er indkommet i alt 6 høringssvar. 3 fra skoleområdet og 3 fra dagtilbudsområdet. Herunder præsenteres høringssvarenes hovedpointer. De fulde høringssvar er vedlagt i bilag.

| Høringssvar fra                              | Hovedpointer                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Skolebestyrelsesformændene i Randers Kommune | <p>Tilslutter sig forslaget om to selvstændige råd, med harmoniseret mødestruktur og et fælles årligt møde med fokus på budget.</p> <p>Vigtigt at have tre årlige møder i skolerådet, adskilt fra dagtilbudsrådet.</p> <p>Foreslår at lægge skolerådsmøder i forlængelse af udvalgmøder, af hensyn til politisk deltagelse.</p> |
| Randers Lærerforening                        | <p>Opfordrer til at fastholde fire årlige møder i skolerådet.</p> <p>Opfordrer til at fællesmøder mellem skole- og dagtilbudsråd er ud over de ordinære fire møder.</p> <p>Det er vigtigt, at rådene har særskilte møder, hvor områdespecifikke problemstillinger kan drøftes.</p>                                              |

|                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Bjerregrav Skoles skolebestyrelse | <p>Ser positivt på reduktion fra fire til tre årlige møder i skolerådet, hvis det bidrager til mere fokuserede og kvalificerede drøftelser, og mere reel og stabil politisk deltagelse.</p> <p>Ser positivt på forslaget om et fælles årligt møde, som kan styrke samarbejde og sammenhæng, men det er vigtigt også at have plads til områdespecifikke drøftelser.</p> <p>Tilslutter sig forslaget om politisk næstformand i dagtilbudsrådet.</p> |
| Bestyrelsen i Dagtilbud Midt      | Tilslutter sig forslaget om justeret struktur for de to råd, men med bekymring for afholdelse af fælles budgetmøde, da skoleområdet er større hvad angår budget og deltagere i rådet.                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Bestyrelsen i Dagtilbud Sydvest   | <p>Tilslutter sig forslaget om at harmonisere de to råd, men foreslår tre selvstændige, årlige møder i hvert råd, og derudover et fælles budgetmøde.</p> <p>Understreger vigtigheden af selvstændige møder, for de to områder. Til fælles møder er der risiko for skævvridning, da skolerne har større repræsentation.</p> <p>Alternativt forslag til ny struktur: Dagtilbudsråd, skoleråd samt et nyt, fælles dagtilbuds- og skoleråd.</p>       |
| Bestyrelsen i Dagtilbud Sydøst    | <p>Støtter op om fælles budgetmøde, hvis mødet kan deles op.</p> <p>Støtter op om forslaget om at harmonisere rådene, ved at indføre en politisk næstformand i dagtilbudsrådet.</p> <p>At det politiske udvalg deltager på møderne, er grunden til at deltage, som forælder.</p>                                                                                                                                                                  |

### Opsummering af høringssvarene

Der lægges i høringssvarene ikke meget vægt på potentialet for synergi og styrket 0-18 års perspektiv, ved at se på tværs af de to områder. Der lægges omvendt meget vægt på vigtigheden af at kunne drøfte henholdsvis skole- og dagtilbudsområdet for sig. Der bliver givet udtryk for bekymring i forbindelse med fællesmøder, som foreslås som supplement til, i stedet for erstatning for, de ordinære møder, og der ønskes fra dagtilbudsområdet tydelig opdeling og taletid til de to områder, på eventuelle fællesmøder.

Der bakkes op om at få en politisk næstformand i dagtilbudsrådet. I både høringssvarene og i de forudgående drøftelser i skoleråd og dagtilbudsråd, fremgår et tydeligt ønske om at møde det politiske udvalg på rådsmøderne. Den direkte dialog mellem forældre/praksis og politikere fremhæves som væsentligt for rådernes formål og mening. Dette er i tråd med de forudgående drøftelser til skoleråds- og dagtilbudsrådsmøder, som præsenteret i sagen fra den 9. marts.

### **Forvaltningens forslag**

Forvaltningen har på baggrund af høringssvarene justeret forslaget til en ny rådsstruktur. Der er i denne sammenhæng lagt vægt på tilkendegivelser af:

- Behov for at drøfte henholdsvis dagtilbuds- og skoleområdet i selvstændige mødefora
- Stor vægt på politisk deltagelse i rådsmøder
- Støtte til harmonisering mellem de to råd

På den baggrund foreslås, at:

- Dagtilbudsrådet får en politisk næstformand, tilsvarende skolerådet
- begge råd afvikler 3 årlige ordinære møder (dvs. skolerådets møder reduceres fra 4 til 3)
- at børn- og skoleudvalget deltager i alle 3 årlige møder i dagtilbudsrådet (dvs. politisk deltagelse på 3 møder frem for på 2)
- at det ene af møderne afvikles som et fælles budgetmøde (det vil sige 5 møder årligt med politisk deltagelse)

Med dette forslag er rådernes ønske om politisk deltagelse samt områdespecifikke drøftelser vægtet højt, mens behovet for at reducere det samlede antal møder for det politiske udvalg er vægtet lavere. De to råd er derudover harmoniseret i antal møder og politisk deltagelse.

## Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

## Videre proces

Herunder beskrives den videre proces, såfremt udvalget godkender ovenstående forslag.

Der er med ovenstående forslag ikke behov for ændringer i skoleområdets styrelsesvedtægt, og sagen skal derfor ikke behandles i byrådet. Nødvendige rettelser, vedrørende reducere fra 4 til 3 møder, i skolerådets forretningsorden kan vedtages på næstkommende skolerådsmøde, .

Børn- og skoleudvalgets deltagelse på alle dagtilbudsrådsmøder samt en politisk næstformand giver behov for en ændring i dagtilbudsområdets styrelsesvedtægt. Det stående udvalg har beslutningskompetence til ændringer i styrelsesvedtægten på dagtilbudsområdet, så dette kan besluttes i denne sag. Ændringen består i at slette sætningen ”Ved møder uden politisk deltagelse afstemmer direktøren for Børn og Skole og dagtilbudschef deres deltagelse med afsæt i den aktuelle dagsorden”. Nødvendige rettelser i dagtilbudsrådets forretningsorden, vedrørende næstformand og politisk deltagelse på møder, kan herefter vedtages på næstkommende dagtilbudsrådsmøde.

Børn- og skoleudvalget bedes udpege en næstformand til dagtilbudsrådet. Næstformanden vil deltage i tilrettelæggelsen af dagsordenerne til de tre årlige dagtilbudsrådsmøder.

Forvaltningen fremlægger på det næstkommende udvalgsmøde i juni forslag til mødedatoer for rådene for det kommende år (2026-2027). I foråret 2027 tager udvalget igen stilling til det kommende års møder.

## Bilag

Høringssvar vedrørende justering af strukturen for dagtilbuds- og skolerådet

høringssvar

SV Åben høring Justering af strukturen for dagtilbuds- og skolerådet

Høringssvar vedr Skolerådet

Høringssvar angående justering af strukturen for dagtilbuds- og skolerådet

Høringssvar - Skolebestyrelsen Bjerregrav Skole

Invitation til åben høring om justering af strukturen for dagtilbuds- og skolerådet

Forretningsorden for Randers Kommunes skoleråd

Styrelsesvedtægt for Randers Kommunes skolevæsen

Forretningsorden for Randers Kommunes dagtilbudsråd

Styrelsesvedtægt for Randers Kommunes dagtilbud

# Punkt 175: Procedurer til forenkling af kommune- og lokalplanlægning

01.02.05-P07-1-18

## Resumé

*Der er stor efterspørgsel på planlægning i Randers Kommune. Samtidig har kommunen en længere venteliste på særligt lokalplaner. Sagen viser aktuelle procedurer i forvaltningens arbejde med udarbejdelse af nye plangrundlag og orienterer om virkemidler, der kan påvirke produktionen af planlægning.*

## Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet, via erhvervs- og planudvalget og økonomiudvalget

1. At udvalget drøfter og tager stilling til de forslag, forvaltningen beskriver i sagsfremstillingen

## Beslutning fra Erhvervs- og Planudvalgsmøde den 9. april 2026, punkt 59:

Indstilles at godkende de forslag, som forvaltningen beskriver i sagsfremstillingen, med en tilføjelse i:

- pkt. 4 om at udvalget i større, principielle plansager konkret beslutter, om der skal være fordebat
- pkt. 6 tilføjes, at der udarbejdes en tidsplan og
- pkt. 10 om, at kommunen laver en rammeaftale med et eller flere anerkendte rådgivningsfirmaer, som kommunen selv kan købe rådgivning af til udarbejde af konkrete lokalplaner. Private får mulighed for at udarbejde en lokalplan. Det slettes, at det skal være som en forsøgsordning.
- pkt. 11 tilføjes, og at der sker en evaluering efter et år, som forelægges udvalget.

Udvalget besluttede, at forvaltningen udarbejdet et oplæg om muligheden for at lave målepunkter.

## Beslutning fra Økonomiudvalget, den 20. april 2026, punkt 86:

Sagen udsat til økonomiudvalgsmøde den 18. maj 2026

## Beslutning fra Økonomiudvalget, den 18. maj 2026, punkt 90:

Udvalgets indstilling indstilles godkendt

Kasper Fuhr Christensen deltog ikke i sagens behandling.

Tommy Bødker Jensen deltog som stedfortræder for Louise Høeg.

## Beslutning

Godkendt.

## Sagsfremstilling

Randers Kommune oplever stor efterspørgsel på ny kommune- og lokalplanlægning. I planloven er der fastlagt procedurer og frister for både kommune- og lokalplanlægning. Denne sag viser, hvilke initiativer og muligheder, som kommunen har for at rationalisere ressourceforbruget for udarbejdelse af ny planlægning.

Med sagen indstilles forslag til effektivisering af processerne i forbindelse med de konkrete sager, så det samlet kan lette sagsbehandlingstiderne for igangsætning og vedtagelse af lokalplaner og frigøre mere tid til udarbejdelsen af ny planlægning som står på ventelisten.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at den nuværende model for udarbejdelse af ny planlægning bygger på politisk prioriterede ønsker til processerne.

Først en kort beskrivelse af proceduren i dag.

**Procedurer og processkridt ifm. planlægning i dag**

Processen for en ny lokalplan er opdelt i fem faser med politiske behandlinger og offentlige høringer imellem.

Fase 1: Indledende dialog og afklaring af projekt

- Politisk igangsættelse (Lokal politisk beslutning)
- Eventuel forbedat og efterfølgende politisk behandling af forbedat (Lokal politisk beslutning)

Fase 2: Konkretisering og eventuel tilretning af projekt (lovpligtig)

Fase 3: Udarbejdelse af planforslag og miljøvurdering (lovpligtig)

- Politisk behandling af forslag og miljøvurdering (lovpligtig)

Fase 4: Planforslag i høring (lovpligtig)

- Politisk behandling af høringssvar og vedtagelse (delvis lovpligtig)

Fase 5: Offentliggørelse (lovpligtig) og realisering (frivillig)

I bilag 1 er en generel proces for en ny lokalplan beskrevet, som den fremgår på kommunens hjemmeside.

#### **Mulige fremadrettede initiativer for en forenklet kommune- og lokalplanlægning**

Fremadrettet er der en række mulige initiativer for at forenkle kommune- og lokalplanprocessen i Randers Kommune. Disse initiativer kan deles op i tre dele - politiske initiativer, administrative initiativer og private initiativer.

#### **Ændringer i de politiske processer**

##### **Ikke lovpligtig igangsætning af planlægning**

Randers Kommune har i dag en udvidet praksis for at lave sagsfremstillinger til sager om igangsætning af planlægning.

I dag igangsættes alle lokalplaner af erhvervs- og planudvalget. Enkelte lokalplaner forelægges derudover byrådet, hvis de har konkret strategisk eller principiel karakter. Til den politiske igangsætning skal projektet være tilstrækkeligt velbelyst, så det giver et realistisk indtryk af projektet og dets påvirkning af omgivelserne. Efter planlovens § 13, stk. 3 påhviler det kommunalbestyrelsen at tilvejebringe en lokalplan, når det er nødvendigt for at sikre kommuneplanens virkeliggørelse.

Administrativt kan det lette sagsbehandlingen, hvis forvaltningen selv kan igangsætte lokalplanlægning, hvis den er i overensstemmelse med gældende kommuneplan og de politisk vedtagne kommuneplanrammer, uden at der laves en politisk igangsætningssag.

Tilsvarende anbefaler forvaltningen at igangsætning af planlægning, der følger af byrådets beslutninger, sættes i gang uden forelæggelse af en igangsætningssag for erhvervs- og planudvalget. Erhvervs- og planudvalget vil i begge tilfælde stadig blive forelagt forslag til lokalplan inden disse bliver sendt i offentlig høring.

Hvis forvaltningen vurderer, at planlægning kræver politisk stillingtagen, vil igangsætning af planlægning altid blive forelagt udvalget.

##### **Ikke lovpligtig for-debat**

For planer, der medfører væsentlig betydning for lokalområdet, kan det besluttes at afholde en forbedat. Fordebatten ligger inden udarbejdelse af planforslaget og inden den offentlige høring af forslaget. Det gælder generelt for projekter med forbedat, at de tager væsentlig længere tid, end andre plansager. I Randers Kommune har det indtil nu været praksis på trods af lovbortfald at afholde forbedat i forbindelse med udarbejdelse af tillæg til kommuneplanen, som medfører større ændringer eller er af principiel betydning for kommunen.

I Randers Kommune er det tidligere defineret, at beslutninger om planlægning, der kan have principiel betydning for kommunen, er, hvis planforslaget giver mulighed for større byggerier eller et byggeri, der har væsentlig betydning for kommunens udvikling, eller projekter, hvor kommunen er involveret som grundejer eller bygherre. Det kan fx være ved planlægning for større tekniske anlæg eller forsyningsanlæg, infrastrukturanlæg i byer eller omdannelse og etablering af nye bydele. Større ændringer til kommuneplanen vil fx være tematillæg eller udlæg af nye rammer samt større ændringer til eksisterende.

Det kan således være tidsbesparende, hvis man holder helt op med at afholde fordebat, da der stadig vil være offentlig høring i forbindelse med planforslaget.

#### **Behandling af forslag til planforslag**

I henhold til delegationen i kompetenceplanen for vedtagelse af planforslag og endelige planer, skal bl.a. forslag til lokalplaner og forslag til tillæg til kommuneplanen, som har principiel betydning for kommunen, behandles i byrådet. Principiel betydning er defineret i forhold til store byggerier eller et byggeri, der har væsentlig betydning for kommunens udvikling – eller projekter, hvor kommunen er involveret som grundejer eller bygherre.

Ved kommunale projekter, hvor byrådet allerede har godkendt projektet i forbindelse med bygherrens fremlæggelse af projektet, vil der være tid at spare, hvis behandlingen af planforslaget kan nøjes med at blive forelagt erhvervs- og planudvalget. Det samme gør sig gældende ved den endelige vedtagelse af disse planforslag.

#### **Endelig vedtagelse af planforslag**

Et andet processkridt, hvor der kan spares tid, er ved den endelige vedtagelse af kommunetillæg og lokalplaner, at den endelige vedtagelse af mindre kommuneplantillæg og lokalplaner, hvor der ikke er gjort indsigelser til selve planforslaget i høringsperioden kan vedtages endeligt af forvaltningen jf. Planlovens mulighed for delegering af kompetencen.

Såfremt der er gjort indsigelser imod selve planlægningen under høringen, eller hvis forvaltningen vurderer, at planlægning kræver politisk stillingtagen, vil vedtagelsen af planlægningen altid blive forelagt udvalget.

#### **Forenkling i de administrative processer**

##### **Startredegørelse**

Med ønske om at klæde byrådet bedst muligt på i forhold til stillingtagen om igangsættelse af ny planlægning har forvaltningen for nyligt udarbejdet en startredegørelse, dette er endnu ikke præsenteret i udvalget. Startredegørelsen indeholder relevante fakta, om det projekt der ønskes planlagt for, og beskriver samtidig bl.a. formålet, baggrunden, planmæssige forhold, sammenhæng til arkitekturpolitikken, vigtige opmærksomhedspunkter m.m. i et omfang, som ikke passer til selve sagsfremstillingen. Dette er selvfølgelig et i mindre omfang ekstra arbejde, som dog vurderes at have værdi for byrådets oplysning om sagen.

Startredegørelserne kan fremover bruges ved de plansager der ikke er i overensstemmelse med kommuneplanen eller besluttet af byrådet som bygherre f.eks. en ny institution. Det er de sager som forvaltning foreslår at udvalget fortsat skal igangsætte.

Forvaltningen vil fremlægge en sag for EPU om indhold i sådanne startredegørelser.

##### **Omfang på lokalplanerne**

Alle lokalplaner, der udarbejdes i Randers Kommune, følger den samme skabelon. Det kan overvejes, om der skal laves en "light version" af skabelonen, som ikke er så omfangsrig som den nuværende, der kan benyttes til lokalplaner med mindre omfang eller mindre komplekst indhold.

Dette kan medføre, at planerne ikke bliver helt så oplysende, som dem der er udarbejdet efter den "fulde" skabelon, og dermed kan være sværere for bl.a. borgerne at forholde sig til. Alle lokalplaner skal selvfølgelig fortsat opfylde planlovens mindstekrav til indhold. Dette vil medvirke til at minimere ressourceforbruget.

##### **Generelt i forvaltningen**

Forvaltningen ser løbende på hvordan de interne processer kan optimeres ift. de forskellige opgaver ifm. kommune- og lokalplanlægningen. Det handler også om hvilke andre opgaver planlæggerne løser. Dette sker også for at styrke fokus på optimering af planprocesserne.

Derudover bruges der langt flere kommuneplanressourcer i hele Udvikling, Miljø og Teknik fordi der arbejdes med rullende kommuneplanlægning gennem tematillæg. Det vil sige, at man tager enkelte temaer ud og reviderer inden den lovpligtige kommuneplanrevision. Hvilket giver bedre mulighed for borgerne og byrådet for at fokusere på et emne fremfor om hel kommuneplan på flere tusinde sider.

Planprocesserne udfordres også af flaskehalse andre steder i organisationen f.eks. i Natur og Miljø samt i Veje og Trafik, hvor ressourcerne til at bidrage til lokalplanarbejdet er meget små, da disse dele af forvaltningen heller ikke har mulighed for at løse alle de opgaver der ønskes.

## **Eksterne samarbejder om lokalplaner**

### **Overførelse af ressourcer mellem lokalplaner**

Ved udarbejdelse af forslag til lokalplaner kan leverancer fra bygherre og dennes rådgivere nogle gange blive flere måneder forsinket. Det kan forsinke planlægningen og forhindre igangsætningen af udarbejdelse af nye forslag til lokalplaner. Forvaltningens erfaring er, at det særligt kan være tilfældet ved små og ikke professionelle udviklere. Disse lokalplanprocesser kan strække sig over flere år. I sådanne situationer kan det være vanskeligt at frigive ressourcerne til andre planopgaver, da der er en forventning hos udvikleren om, at der fortsat arbejdes med den aktuelle planlægning, når udvikleren igen er klar med nyt materiale.

Forvaltningen anbefaler derfor, at forvaltningen får lov at orientere bygherre om, at den aktuelle planlægning sættes i bero, og at projektlederen tildeles nye opgaver, hvis ikke forvaltningen modtager det aftalte og fyldestgørende materiale inden for en aftalt tidsfrist på tre måneder. Dette vil være en del af forventningsafstemningen i den indledende fase af lokalplanlægningen, og forvaltningen vil ligeledes have dialogen med bygherren om det i forbindelse med at sagen sættes i bero. I forbindelse med forventningsafstemningen laves der også en tidsplan sammen med den eksterne part.

### **Brug af konsulenter til lokalplanlægning**

Brug af bygherrebestand til udarbejdelse af lokalplaner er reguleret af Planloven. Randers Kommune har, ligesom de fleste af landets øvrige kommuner, praksis for at bygherre leverer teknisk bistand til lokalplanarbejdet.

Hvis en ønsket planlægning er lokalplanpligtigt og i overensstemmelse med kommuneplanen, skal byrådet arbejde for at der udarbejdes et forslag til lokalplan snarest muligt (indenfor et år). I disse tilfælde kan byrådet ifølge Planlovens § 13, stk. 3, 2. pkt. forlange, at bygherre yder kommunen teknisk bistand til planens udarbejdelse.

Teknisk bistand omfatter ofte de nødvendige rapporter og vurderinger, som for eksempel vandhåndteringsplaner, servitutrederegørelser, støjrederegørelser, vurdering af bilag IV-arter, miljørapporter og andre ting afhængig af den konkrete planlægning. Det er desuden materiale som målfast kortmateriale, illustrationsplaner, kortbilag og det kan være tekst til redegørelse og bestemmelser i lokalplanforslaget eller hele lokalplanforslaget. Dette bruges i vid udstrækning allerede i Randers Kommune.

Teknisk bistand kan også ydes ved, at kommunen lader et konsulentfirma yde den tekniske bistand på bygherrens regning.

Det største arbejde i lokalplanprocessen ligger i det indledende arbejde med dialog, afklaring, høring af berørte myndigheder, tilpasning og forhandling, som forvaltningen skal varetage jf. myndighedsopgaven.

Anvendelse af konsulenter til lokalplaner bør ikke ændre på de politisk besluttede principper for prioritering af lokalplaner, netop fordi forvaltningen fortsat vil have et stort ressourceforbrug på opgaven men af servicering af ekstern part, tilpasning, juridiske processer og kvalitetssikring. Det er særligt kvalitetssikring, tilretning og færdiggørelse af bygherrelokalplanerne, der er ressourcekrævende for både rådgivere, bygherrer og forvaltning.

Hvis udvalget ønsker det, kan forvaltningen igangsætte et par forsøg med repræsentative lokalplaner udarbejdet af konsulenter, og så kan forvaltningen vende tilbage med en evaluering på et senere tidspunkt, når de er færdig behandlet. I den forbindelse anbefaler forvaltningen at der afholdes et møde med en række rådgivere om denne model, for at få input til hvad der kunne være vigtig for forvaltningen at bringe med ind i et eventuelt samarbejde.

Det er vigtigt, at det er rådgivere som har erfaring med lokalplanarbejde, da det er en myndighedsopgave, der sendes ud af huset, hvor der er en lang række processer ift. mange lovområder bl.a. Planlov, Naturbeskyttelseslov, Miljøbeskyttelseslov og Miljøvurderingsloven m.fl., som mange rådgivere ikke nødvendigvis kender til.

### **Forvaltningens ressourcer til kommune- og lokalplanlægning**

Hvis der tilføres flere ressourcer til afdelingen, vil det betyde, at der kan gennemføres flere lokalplaner samtidig og sammen med andre initiativer kan det gøres hurtigere.

Forvaltningens planlæggere bruger derudover en stor del af deres tid på borgerforespørgsler, sags- og aktindsigter og politikerbetjening samspil med andre sektioner og forvaltninger i kommunen om f.eks. Fremtidens Randers, nye

byggeprojekter for andre fagforvaltninger, fælles koordinering af områder til offentlige formål og mange andre projekter. Derudover flyttes der ressourcer fra lokalplanlægningen til kommuneplanlægningen med den rullende kommuneplanlægning.

En lokalplan og et kommuneplantillæg har en varierende grad af kompleksitet, der f.eks. kræver miljøvurdering, har særlige bindinger ift. anden lovgivning eller som kræver leverancer og redegørelser. Det er forskelligt fra projekt til projekt, hvor lang tid det tager at udarbejde og vedtage en lokalplan. Sagsbehandlingstiden afhænger bl.a. af planlægningens omfang og indhold, borgerinddragelsen, behovet for miljøvurdering og miljøkonsekvensvurdering, at bygherre leverer fyldestgørende projektmateriale til den aftalte tid, dialog om evt. tilpasninger, den politiske behandling og planlovens høringsperioder.

Sagsbehandlingstiden efter politisk igangsætning og efterfølgende konkretisering og tilretning af projektet er for mindre komplicerede lokalplaner uden kommuneplantillæg ca. 9-12 måneder. For mere komplicerede lokalplaner med mindre kommuneplantillæg ca. 12-18 måneder. Og for de mest komplicerede lokalplaner og kommuneplantillæg ca. 18-36 måneder.

En medarbejder i forvaltningen er typisk projektleder for 2-3 lokalplaner ad gangen eller 1 større tematillæg til kommuneplanen. Derudover har alle en række mindre løbende opgaver og forespørgsler. I Planafdelingen er der p.t. 14 medarbejdere, der helt eller delvist arbejder med kommune- og lokalplanlægning.

Hvis der blev tilført flere ressourcer til afdelingen, så vil der være mulighed for at udvide af antallet af planlæggere eller andre nødvendige ressourcer til lokalplanarbejdet f.eks. i natur og miljø eller veje og trafik. Dette vil nok ikke have den store indflydelse på hastigheden, hvormed lokalplanerne produceres, men mere på antallet af planer, der kan udarbejdes. I forhold til hastigheden skal der fokuseres på de politiske og de administrative initiativer. Forvaltningen kan desuden oplyse, at Plan, By og Natur siden 2022 har haft en midlertidig bevilling på 3,3 mio. kr. til plan- og byggesagsbehandling, disse midler udløber i 2027. Hvorefter Plan, By og Natur skal være ca. 7 medarbejdere færre end i dag til at understøtte planlægning og byggesagsbehandling. En midlertidig bevilling gør det desuden vanskeligt at ansætte nye erfarne medarbejdere til f.eks. kommune- og lokalplanlægning og skaber usikkerhed om fastholdelsesmuligheder.

Forvaltningen kan i øvrigt orientere om, at et af de tiltag til effektivisering af lokalplanlægning, som blev besluttet af byrådet på mødet den 25. november 2023, omhandlende forvaltningens mandat til at afvise anmodninger om lokalplanlægning, som ikke overholder kommuneplanen, eller hvor der allerede er lokalplanlagt, forsøges forvaltet bedst muligt. Dette sker bl.a. med henvisning til, at anmodninger, som strider mod kommuneplanen, afvises, og at det i stedet kan blive behandlet i forbindelse med tematillæg til kommuneplanen for by og landsbyudvikling.

#### **Opsamling på hvilke initiativer udvalget kan drøfte at indføre**

Udvalget kan drøfte, hvilke initiativer man politisk ønsker at igangsætte. Herunder er de i sagsfremstillingen beskrevne initiativer listet op:

1. At lokalplanlægning kan igangsættes uden en politisk igangsætningssag, hvis den er i overensstemmelse med gældende kommuneplan
2. At lokalplanlægning, som følger af byrådets øvrige beslutninger, kan igangsættes uden en politisk igangsætningssag
3. At der udarbejdes en særskilt sag til udvalget om behovet for startredegørelse og indholdet af denne eller anden information ved igangsætning eller behandling af planforslag
4. At udvalget beslutter, om man fortsat ønsker fordebat på større principielle plansager som f.eks. sager om større forsyningsanlæg og tekniske anlæg, Flodbyprojekterne og større omdannelsesområder i den eksisterende by
5. At der kan differentieres mellem omfanget af indholdet i lokalplanerne, så mindre komplekse planer eller planer med mindre omfang fremover ikke får samme indholdsmæssige omfang som i dag
6. At planlægningen for lokalplaner kan sættes i bero, hvis aftaler om bygherreleverancer ikke efterleves og overskrider tre måneder.
7. At behandling af forslag til hhv. lokalplaner og tillæg til kommuneplanen, der omhandler kommunale projekter, uddelegeres til erhvervs- og planudvalget, hvis byrådet har godkendt projektet i anden sammenhæng
8. At behandling af endelig vedtagelse af hhv. lokalplaner og tillæg til kommuneplanen, der omhandler kommunale projekter, uddelegeres til erhvervs- og planudvalget, hvis byrådet har godkendt projektet i anden sammenhæng
9. At forslag til lokalplaner og forslag til kommuneplantillæg, som ikke er af principiel karakter, kan offentliggøres endeligt af forvaltningen uden politisk beslutning, hvis der ikke er kommet konkrete indsigelser til planlægningen ifm. den offentlige høring.
10. At der laves et forsøg med at rådgivere udarbejder et par repræsentative lokalplaner, og udvalget efterfølgende bliver forelagt en evalueringssag.
11. At forvaltningen fortsætter arbejdet med at løbende at effektivisere arbejdsgangene i forvaltningen.

## **Økonomi**

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

## **Bilag**

Bilag 1\_Proces for ny lokalplan

# Punkt 176: Resultat af Forundersøgelse Hvidemølle

01.02.03-P15-2-19

## Resumé

*Erhvervs- og planudvalget igangsatte februar 2024 udarbejdelse af forundersøgelse for Hvidemølleområdet. Resultatet af forundersøgelsen er nu klar til drøftelse.*

*Forundersøgelsen tager afsæt i Byrådets beslutning om, at der ikke skal ske egentlig byudvikling i Hvidemølleområdet. Udgangspunktet er at skabe et område med naturen som omdrejningspunkt, hvor der sikres stærke synergier mellem natur og by og områdets aktører.*

*Forundersøgelsen omfatter en vision for Hvidemølleområdet, registrering af en række tekniske forhold, bindinger og kvaliteter, samt retningslinjer og visionsskitser, der viser rammer for fremtidig udvikling.*

*I forbindelse med arbejdet har forvaltningen indkaldt ideer til arbejdet med forundersøgelsen. Der er indkommet bidrag, som er indgået i forundersøgelses arbejde.*

## Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via erhvervs- og planudvalget og økonomiudvalget

1. at Forundersøgelsen Hvidemølle godkendes.

## Beslutning fra Erhvervs- og planudvalget, den 4. maj 2026, punkt 82:

Indstilles godkendt med bemærkning om, at der i den fremadrettede realisering kan indgå overvejelser om udviklingsmuligheder for turisme (eks. naturhotel, shelterpladser) samt fokus på sikring af et tilstrækkeligt antal parkeringspladser i området.

## Beslutning fra Økonomiudvalget, den 18. maj 2026, punkt 91:

Indstilles godkendt.

Kasper Fuhr Christensen deltog ikke i sagens behandling.

Tommy Bødker Jensen deltog som stedfortræder for Louise Høeg.

## Beslutning

Godkendt.

## Sagsfremstilling

### Baggrund og formål

I 2024 vedtog Byrådet igangsætning af forundersøgelse for et større område omkring Hvidemølle på ca. 106 ha.

Områdets afgrænsning, se bilag 1.

Med vedtagelsen af Kommuneplan 21 blev det besluttet, at området syd for Hvidemøllevej ikke udpeges til byomdannelse i Kommuneplan 21, og at der ikke skal ske egentlig byudvikling i området.

Formålet med forundersøgelsen er, at sikre en helhedsbetragtning, der kan være med til at rammesætte den fremtidige udvikling af området. Forundersøgelsen skaber overblik over bindinger, udfordringer og potentialer og fremtidige udviklingsmuligheder. Et stort fokuspunkt i forundersøgelsen er, hvordan området kobles sammen med byen og de tilstødende områder.

Forundersøgelsen indeholder en vision, registrering af stedets bindinger og potentialer, retningslinjer og rammeudlæg for

fremtidige udvikling, og til sidst peges på en række tiltag; "Visionsskitser" for områdets fremtidig udnyttelse.

Forundersøgelsen Hvidemølle, se bilag 2.

## Indhold

Forundersøgelsen tager afsæt i Byrådets beslutning om, at der ikke skal ske byudvikling i Hvidemølleområdet. I stedet skal områdets naturkvaliteter være omdrejningspunkt for den fremtidige udvikling af området.

Med vedtagelse af denne forundersøgelse bliver det byrådets vision at skabe en rekreativ grøn bydel med naturen som udgangspunkt og med stærke synergier mellem natur og by – og områdets aktører. Alle fremtidige projekter skal vurderes ud fra, hvordan de understøtter denne vision.

Forundersøgelsen indeholder rammeudlæg og retningslinjer for fremtidig udnyttelse af hvidemølleområdet, der skal fungere som pejlemærker for alle fremtidige projekter.

Forundersøgelsen peger på, at Hvidemølleområdet skal udvikles som et grønt åndehul for Randers' indbyggere og besøgende, og med respekt for landskabets historiske spor, med natur, terræn, vand og beplantning som bærende elementer. Området rummer flere naturoplevelser, et rigt plante- og dyreliv, lavbundsområder og større områder med beskyttet natur og fredskov. De store landskabskvaliteter skal udgøre fundamentet for områdets fremtidige udvikling og forme rammerne for nye rekreative byrum og oplevelser.

Et stort fokus i forundersøgelsen er at styrke forbindelsen mellem naturen og byen. Forundersøgelsen har derfor fået titlen "Naturen til byen". Det handler om at skabe sammenhængende områder, der forbinder byens forskellige dele, og giver bedre forbindelse til naturen for byens beboere og besøgende.

Der er kort afstand fra Randers By til Gudenåen, hvilket er en væsentlig kvalitet. Forundersøgelsen peger på vigtigheden af at fremme sammenhænge mellem byen og naturen. Det skal kunne mærkes, at Randers er en by, der lever med naturen tæt på. Gudenådalens potentiale skal videreudvikles, og så skal det gøres nemmere at udnytte grønne pladser og opleve natur i hverdagen.

Hvidemølleområdet rummer store potentialer, men er i dag svært tilgængeligt fra Randers By. Jernbanen og Viborgvej/Jernbanegade er stærke fysiske og visuelle barrierer, der forhindrer byen og naturen ved Gudenåen i at nå hinanden. Forundersøgelsen viser, at Hvidemølleområdet kan udvikles til at blive et stærkt naturområde med gode forbindelser til byen. Samtidig er der mulighed for at løse de klimamæssige udfordringer mht. håndtering af oversvømmelser og regnvand i området. Landskabet skal anvendes aktivt til håndtering af regnvand og oversvømmelser, og der skal sikres store, sammenhængende naturområder med plads til selvforvaltende natur og et rigt dyre- og planteliv.

Indsatser i området skal være på naturens præmisser. Eksisterende funktioner, som ikke har med naturen at gøre, skal på sigt finde nye placeringer eller tilpasses den nye udvikling af området, så de ikke fremstår som isolerede "industri-øer" i området.

Forundersøgelsen peger på en række konkrete tiltag, som kan give bedre adgang til naturen, skabe mere natur og trække naturen endnu tættere på byen:

- Nye cykelgangforbindelser og stier der skaber bedre forbindelser mellem by og natur.
- Cykelgangbro eller tunnel ved Randers Station.
- Cykelgangbro ved Arena Randers.
- Forbedret cykelgangforbindelse ved Vasen.
- Fortov ved Hvidemøllebroen og forbedret cykelgangforbindelse ved Hvidemøllevej og Gudenåvej.
- En rekreativ klima- og aktivitetspark på Materielgårdens lokation.
- Øgede parkeringsmuligheder/parkering i dæk langs trafikåren ved Hvidemøllebroen og Randers FC eller Arena Randers.
- Klimatilpasningsstrategi med naturbaserede løsninger.
- Flere grønne elementer i byens rum, træer og regnbede langs byens adgangsveje.
- Vandhåndtering på overflade, der skaber rekreativ værdi og opholdskvalitet.
- Zone til udvidelse af Randers Regnskov.
- Blå-grønt byrum på Tørvebryggen med helstøbte løsninger, der styrker adgangen til Randers Midtby og Randers Regnskov og herlighedsværdien i området.
- Ny indretning af Tørvebryggen p-areal, så området fremstår mere indbydende, brugervenligt og grønt.

- Bevaring og transformation af kulturmiljøer ved Remisen, Industrivej og Biosfæren.

Sammenfatning med nærmere uddybning af forundersøgelsens tiltag, se bilag 3.

### **Synergipotentialet**

Der er et stort potentiale i at skabe stærke synergier mellem områdets aktører, herunder Randers Regnskov, Biosfæren, Naturcenter Randers, byen og områdets særlige naturværdier og fritidsaktiviteter. Forundersøgelsen tager sigte på at etablere et område, hvor fokus er på natur, biodiversitet, friluftsliv og bevægelse – og at styrke stedets iboende naturkvaliteter. Transformationen af Hvidemølle til et mere grønt oplevelsesrum skaber mulighed for, at andre funktioner med fokus på natur, turisme, kultur og fritidsformål, naturbevarelse og formidling kan etablere sig i området og dermed være med til at styrke og udvide oplevelserne for både borgere og besøgende.

### **Indkaldelse af forslag og ideer**

Der været gennemført en idefase, hvor alle med interesse i området, kunne indsende ideer og forslag.

Der er kommet 26 idéer og forslag, se bilag 4.

Flere indkomne ideer og forslag gør opmærksom på manglende forbindelser til og fra området, herunder, at passagertunnel ved banegården bør forlænges, at gangbroer over banelegemet indtænkes, at fortov og cykel/gangsti på Hvidemøllevej anlægges, at busrute og stop på Hvidemøllevej bør etableres, at der etableres flere p-pladser i området syd for stationen og langs Hvidemøllevej og ved naturcenteret, at der sikres parkering til borgere og medarbejdere i byen, at der ønskes flere stier i området og erstatningssti for sti, der blev nedlagt, da regnskoven udvidede Tidsrejsen. Coop foreslår, at der kan etableres en stor fuldsortimentsbutik (supermarked) i området.

Flere gør opmærksom på, at store dele af området oversvømmes, at regnvandsbassiner skal indpasses, idéer til fremtidig udnyttelse af området, at industribygninger på industrivej bevares, at materielgården flyttes m.m.

De indkomne bidrag er indgået i forundersøgelsens arbejde. Gennemgang og behandling af ideer og forslag, se bilag 5.

### **Baggrundsmateriale**

Bilag 6 og 7 indgår som en del af det tekniske baggrundsmateriale til forundersøgelsen.

I bilag 6 gennemgås forundersøgelsens indledende kortlægning af en række tekniske og planmæssige forhold, herunder forurening, støj, klimatilpasning, vandhåndtering, bevaring, infrastruktur, trafikafvikling, rekreative forbindelser, beskyttet natur m.m. Kapitlet samler et bredt udsnit af informationer og afspejler områdets kompleksitet og tværfaglige karakter.

I bilag 7 findes trafikanalysen som undersøger trafikkapaciteten i området omkring Hvidemølle ud fra forskellige scenarier. Analysen belyser muligheder for terrænparkering i Hvidemølleområdet, mulighed for etablering af parkeringsdæk på de eksisterende parkeringspladser ved Hvidemøllebroen og ekstra kapacitet ved Randers Arena og Randers Stadion.

### **Videre proces**

Forundersøgelsen udgør et vigtigt afsæt til et videre forløb.

Der er tale om et meget komplekst og omfattende materiale som nærmere skal analyseres, drøftes og konkretiseres. Det skal nærmere afklares hvilke projekter der skal prioriteres. Forundersøgelsen giver et grundlag for at kunne træffe beslutninger om Hvidemølleområdet udvikling i den nærmeste tid og i de næste årtier. Efterfølgende kan der efter hvad byrådet ønsker udarbejdes klimatilpasningsplaner, kommune- og lokalplaner for de første etaper.

Forvaltningen er i løbende dialog med Randers Regnskov, Biosfæren, samt en række interessenter og aktører omkring udviklingen af området. Der pågår også dialog med DSB og Banedanmark om arealerne omkring sporlegemet.

### **Randers Kommunes Arkitekturpolitik**

Forundersøgelsen understøtter Arkitekturpolitikens mål.

Forundersøgelsen retter fokus på naturen, stedet og den helhed, som kommende planer og projekter skriver sig ind i. Det handler om at skabe sammenhængende løsninger der tilgodeser stedets kvaliteter, så løsninger skaber merværdi og livskvalitet for byens borgere og besøgende. Forundersøgelsen peger på at skabe mere plads til naturen og binde byområder sammen. Det handler om at integrere naturens kvaliteter i byens planlægning og design, og skabe et bæredygtigt og indbydende miljø. Tiltag der skal skabe mere attraktive byrum til Randers, gøre byen mere grøn, smuk og sammenhængende - og tilføre kvalitet og herlighedsværdi til hverdagslivet.

Et centralt fokus er at finde frem til løsninger, der har flest potentialer for synergier mellem klimatilpasning, trafikale løsninger og naturen m.m. Forundersøgelsen udgør her et vigtigt afsæt og arbejdsdokument for en videre udvikling af området.

## **Økonomi**

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved sagen.

## **Bilag**

Bilag 1\_ Områdets afgrænsning

Bilag 2\_Forundersøgelse Hvidemølle\_

Bilag 3\_Sammenfatning\_Opsamling på forundersøgelsens tiltag

Bilag 4\_Høringssvar fra idefasen\_

Bilag 5\_Gennemgang og behandling af høringssvar

Bilag 6\_Kortlægning af stedets lag

Bilag 7\_Trafikanalyse

Bilag 8\_Oplæg fra EPU møde d 4. maj Resultat af forundersøgelse

# Punkt 177: Principper for udarbejdelse af lokalplanforslag for udvidelse af Randers Regnskov

01.02.05-P16-39-25

## Resumé

*Erhvervs og planudvalget igangsatte d. 27 november 2025 planlægning for udvidelse af Randers Regnskov.*

*Her blev det besluttet, at Randers Regnskov skal lave et skitseprojekt for området som helhed med løsninger for bebyggelse, trafik, vandhåndtering, begrønning mm.*

*Skitseprojektet skal demonstrere, hvordan Randers Regnskavs ønsker kan imødekommes med politisk stillingtagen til, om Randers Regnskov kan anvende parkeringsarealerne nordvest for Regnskovens nuværende kupler til udvidelse. Planlægningen skal ses i sammenhæng med Forundersøgelsen Hvidemølle.*

*Forvaltningen har nu modtaget et skitseprojekt fra Randers Regnskov med ansøgning om udvidelse af Randers Regnskov på Tørvebryggen.*

*Arealerne er i dag ejet af Randers Kommune og udlagt til offentlige parkeringspladser.*

*En væsentlig forudsætning for, at Randers Regnskov kan udvide på parkeringsarealet vest for de eksisterende domer er, at der kan etableres erstatningsparkeringspladser i nærområdet og parkering til deres fremtidige behov.*

*Udvalget skal tage stilling til, om regnskovens skitseprojekt skal danne afsæt for områdets videre planlægning.*

*Løsninger til vandhåndtering, begrønning, facadeudformning, bygningshøjder, disponering, stier, trafikafvikling, parkering m.m. skal nærmere tilpasses og konkretiseres i en videre dialog og planlægning.*

## Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via erhvervs- og planudvalget og økonomiudvalget

1. at planlægning fortsættes med udgangspunkt i de i sagen beskrevne principper.

### Beslutning fra Erhvervs- og planudvalget, den 4. maj 2026, punkt 83:

Indstilles godkendt med bemærkning om, at der i den fremadrettede realisering skal sikres et tilstrækkeligt antal parkeringspladser i området.

### Beslutning fra Økonomiudvalget, den 18. maj 2026, punkt 92:

Indstilles godkendt

Kasper Fuhr Christensen deltog ikke i sagens behandling. Tommy Bødker Jensen deltog som stedfortræder for Louise Høeg

## Beslutning

Godkendt.

## Sagsfremstilling

Erhvervs og planudvalget igangsatte d. 27. november 2025 planlægning for udvidelse af Randers Regnskov.

Her blev det besluttet, at et skitseprojekt skal demonstrere, hvordan Randers Regnskavs ønsker kan imødekommes med politisk stillingtagen til, om Randers Regnskov kan anvende arealerne nordvest for Regnskovens nuværende kupler til udvidelsen.

Forvaltningen har nu modtaget et skitseforslag fra Randers Regnskov. Ansøgningen ses i bilag 1.

Skitseforslaget indeholder en samlet plan for Regnskovens udvidelse på Tørvebryggen med sammenhæng til arealerne i Hvidemølle.

Projektområdet for udvidelse på Tørvebryggen omfatter et areal nord og nordvest for Regnskov, der i dag anvendes til offentlige parkeringspladser.

Området er i dag ejet af Randers Kommune.

For at understøtte en sammenhængende planlægning er der i området medtaget et større projektområde, der omfatter arealer i Hvidemølle, Hvidemøllebroen og P-pladser på Tørvebryggen. Lokalplanens nærmere detaljeret afgrænsning og omfang skal nærmere afklares i en videre planlægning. Oversigtskort af afgrænsning, se bilag 2.

### **Skitseforslag for udvidelse af Randers Regnskov**

Skitseforslaget fremlægger idéforslag til opførelse af tre nye kupler. To nye kupler til udstilling vest for eksisterende bebyggelse og én ny kuppel til caféområde ud mod Tørvebryggen. Herudover forslås en ny hovedindgang og indre torv, der binder det nye byggeri sammen med det eksisterende, samt personalefaciliteter, nye løsninger til vareindlevering, vandhåndtering, begrønning og fremtidige parkeringspladser. På sigt reserveres mulighed for at forbinde området omkring Tidsrejsen via en tunnel under jernbanen.

Udvidelsen består af ny bebyggelse svarende til ca. 4.900 m<sup>2</sup>. Den eksisterende bebyggelse udgør ca. 6.500 m<sup>2</sup>.

Med forslag om tilføjelse af tre nye kupler fremstår regnskovens samlet set med seks kupler i varierende størrelser i en ny samlet komposition ovenpå en ny grøn base.

De tre nye kupler fremstår med en bygningshøjde på henholdsvis 21,5 meter, 17,5 meter og en "cafedome" på ca. 12,5 meter. Til sammenligning har den største eksisterende kuppel, "Sydamerikakuplen" en højde på ca. 26,5 meter.

De nye kupler viderefører det semitransparente udtryk, hvor stålkonstruktion kan anes gennem beklædningen. Basen foreslås etableret i system af lodrette stolper i træ med beplantning og hældende stolper med begrønning omkring en ny hovedindgang, der løftes ud over forpladsen.

Skitseforslaget viser løsninger til fremtidig parkering. Der peges på etablering af parkeringshus øst og vest for Hvidemøllebroen, samt omdisponering af fladeparkering på Tørvebryggen. Der peges på midlertidig spidsbelastningsparkering på Hvidemøllevej i periode for anlæg af p-hus og udvidelse af regnskov.

### **Forundersøgelse Hvidemølle**

Regnskovens skitseforslag tager afsæt i Forundersøgelsen Hvidemøllens overordnede visioner og strategier.

Forundersøgelsen viser, hvordan der kan skabes bedre forbindelser til naturen, skabes mere natur og trække naturen tættere på byen. I Regnskovens skitseforslag arbejdes der med at styrke områdets grønne strukturer, og klimasikring sammentænkes med byrum, bevægelse, ophold og begrønning, hvilket er positivt.

### **Arkitekturpolitik og anbefaling**

Det vurderes, at skitseforslaget koncept er i overensstemmelse med Arkitekturpolitikens overordnede mål. Det er forvaltningens vurdering, at konceptet helt overordnet indskrives i helheden, bygger på stedets kvaliteter og tilvejebringer løsninger til byrum af kvalitet, til glæde for regnskovens gæster og byens borgere. Der er dog forhold omkring bygningshøjder, disponering, facadeudtryk, vandhåndtering og løsninger til parkering, trafikafvikling mm. som skal tilpasses og konkretiseres i en videre detaljeret planlægning.

Skitseforslaget fremstår med et stærkt koncept, der forholder sig til flere skalatrin. Konceptet er opført med omtanke, og de velkendte kupler, den grønne frodige base videreføres som byggeriets bærende identitet. Der arbejdes videre med et

koncept af lette lysende kupler på en grøn base. Det er positivt, at udvidelsen ikke er et stilskifte, men en videreudvikling, der bygger på Regnskovens identitet som ét af byens vartegn.

Randers Regnskov ligger i overgangen mellem by og natur, og har en markant synlig placering i ådalen. Dette medfører særlige landskabelige hensyn ved ny bebyggelse på lokaliteten. De tre nye kupler udgør i sammenspil med de eksisterende den væsentligste landskabelige påvirkning. De tre nye kuplers disponering, højder og sammenhæng til omgivende landskab og by skal nærmere kvalificeres i en videre planlægning. Det er afgørende, at de nye volumener ikke konkurrerer med de eksisterende kupler, men tilpasses en samlet arkitektonisk helhed. Sigtelinjer og vigtige visuelle sammenhænge til landskabet og den bagvedliggende bystruktur skal respekteres, herunder kikket til Sct. Mortens kirketårn.

I skitseprojektet er ambitionen ikke at ændre hovedgrebet, men at gøre Regnskovens mere inviterende mod byen og mere arkitektonisk konsekvent. Der arbejdes på et facadeprincip med lodrette trælameller med begrønning og udvalgte zoner med åbninger i det grønne. I materialet bryder de nye kupler bevidst facadelinjen og orienteres mod byen. En ny, større hovedindgang samler nyt og eksisterende byggeri og bidrager til, at anlægget fremstår sammenhængende og arkitektonisk enkelt i sit udtryk. Ved hovedindgangen løftes facaden, som et stykke stof og skaber en mere dramatisk og inviterende bevægelse, der forstærker overgangen fra by til Regnskov.

Kuplernes afslutning (hvordan de lander på jorden), størrelser, krumning, placering ift. facadelinjen og facadeudtryk skal nærmere konkretiseres i en videre planlægning. Der arbejdes på en grøn frodig facade, der omslutter den nye bebyggelse, således basen fremstår med ét enkelt sammenhængende facadekoncept. Graden af åbenhed og begrønning skal nærmere belyses. Facadeløsninger skal understøtte, at begrønning kan fremstå frodigt og inviterende selv de år hvor begrønningen ikke har fået helt fat. Den nordvendte facade og kantzone ud mod Tørvebryggen stiller særlige krav til udformning og vækstbetingelser.

I den lille skala, når der zoomes ind på bebyggelsens kantzoner, så skaber arkitekturen mulighed for flere inviterende byrum med opholdskvalitet langs bebyggelsens facader og forplads i form af opholdslommer til beplantning, sidde- og ophold.

Regnskovens nuværende cafémiljø er flyttet til en ny "café-dome", der orienteres mod forpladsen ved Tørvebryggen. Denne kuppel adskiller sig fra de øvrige kupler, som anvendes til udstillingsformål. Det udlagte opholdsareal til caféen er nordvendt og støjbelastet på grund af trafikstøj fra Tørvebryggen. Dette påvirker kvaliteten af udeopholdet og skal indgå i den videre vurdering af caféområdets placering og udformning.

Projektet omkring regnvandsbassinet og forpladsen er ikke en del af Regnskovens udvidelse, men indgår som et selvstændigt projekt under Randers Kommune og Vandmiljø Randers' samlede indsats for et vandopland til midtbyen. Planlægningen af forareal og trafikafvikling på Tørvebryggen skal kordineres i den videre planlægning og løses i sammenhæng med regnskovens udvidelsesmuligheder, så der sikres gode synergier. Der skal sikres gode sammenhængende løsninger for trafik, parkering, vejadgang, vareindlevering, logistik og stier.

*Det vurderes bl.a. positivt at:*

- projektet fremstår velovervejet med et stærkt arkitektonisk greb.
- det arkitektoniske udtryk er ikke et stilskifte, men en videreudvikling af husets bærende identitet med lette kupler og grøn base.
- projektet understøtter en helhedsorienteret tilgang med at sammentænke natur, klimasikring, trafik og vand til byrum med opholdsværdi.
- der er fokus på at skabe gode overgange mellem bebyggelse og tilstødende byrum.
- projektet er i tråd med forundersøgelsens Hvidemøllers overordnet strategier.
- der arbejdes med en mere attraktiv og inviterende ankomst.
- projektet skaber muligheder for positive synergipotentialer mellem Regnskov, By og natur.

Principper for planlægningen:

Planlægningen bør tage udgangspunkt i skitseforslagets bærende principper. Løsninger til vandhåndtering, begrønning, facadeudformning, bygningshøjder, disponering, trafikafvikling og parkering skal nærmere konkretiseres og tilpasses i en videre dialog og planlægning.

*I en kommende planlægning, er det vigtigt, at sikre:*

- at ny bebyggelses disponering, højder og sammenhæng med nuværende kupler og omgivelser kvalificeres.
- at sigtelinjer og vigtige sammenhænge til landskabet og den bagvedliggende bystruktur, herunder kirketårnet Sct. Mortens kirke respekteres.
- at facader og kantzoner sikrer høj arkitektonisk kvalitet.
- at der kan etableres erstatningsparkeringspladser i nærområdet og parkering til fremtidige behov jf. p-norm i Kommuneplan 2025.
- at p-hus tilpasses omgivelser, udsigtskorridorer og eksisterende terrænspring omkring Hvidmøllebroen, og fremstår med begrønnede facader og en grøn frodig identitet.
- at planlægningen koordineres med resultatet af den samlede p-husstrategi.
- at Hvidemølle friholdes for udlæg af ny større fladeparkering, så Hvidemølleområdet fremstår som et fredeligt naturområde primært for cyklende og gående.
- at der etableres tilstrækkeligt p-pladser til byens behov (pendlere og besøgende).
- at der sikres erstatningstier i Hvidemølle fra Hvidemøllevej til Gudenåstien.
- at beplantning, vandhåndtering, trafik og klimasikring sammentænkes, skaber et brugervenligt trafikflow, opholdsværdi og en mere grøn identitet for området.

#### *Parkering og afhængigheder:*

En udvidelse af Randers Regnskov medfører højere besøgstal, mere biltrafik og nedlæggelse af offentlige parkeringspladser. Det vurderes, at en væsentlig forudsætning for, at Randers Regnskov kan udvide på parkeringsarealer på Tørvebryggen er:

- at der kan etableres erstatningsparkeringspladser i nærområdet omkring Regnskoven,
- at der kan etableres parkering til Regnskovens fremtidige behov i nærområdet omkring Regnskoven.

#### *P-hus:*

Forundersøgelsen Hvidemølle peger på et parkeringshus omkring hvidemøllebroen som løsning. Det vurderes, at et parkeringshus i forbindelse med Hvidemøllebroen (Gasværksgrunden og Hvidemøllevej) vurderes nødvendigt, når Randers Regnskov skal foretage en større udvidelse på Tørvebryggen eller i Hvidemølleområdet. Derudover skal det sikres, at der er offentlige parkeringspladser til nærområdets funktioner og til byens besøgende og behov.

Et P-hus ved Hvidemøllebroen stiller særlige krav til udformning og arkitektur. Forundersøgelsen Hvidemølle peger på, at et parkeringshus opføres i ét dæk øst og vest for Hvidemøllebroen, således at et parkeringshus indpasses i det eksisterende landskab ved udnyttelse af terrænspring omkring Hvidemøllebroen samt skræntforløbet langs Jernbanegade og Tørvebryggen med henblik på at minimere visuel påvirkning. Det anbefales, at parkeringshuset tilpasses Hvidmøllebroen, for at understøtte en skånsom indpasning og begrænse anlæggets volumen og fremtoning.

Det anbefales, at P-huset kommer til at fremstå med grønne facader og en markant grøn identitet, der spejler, at anlægget omkring hvidemøllebroen er en vigtig adgangsportal til naturområdet i Hvidemølle. Muligheder for grøn taghave der samtidig ”pakker” biler væk, udkigspunkt på tagflade, stiforløb og beplantning i facader, der sikrer et grønt frodigt udtryk skal nærmere belyses i kommende planlægning.

Der er udarbejdet et groft estimat, der viser, at etablering af et parkeringsdæk (øst og vest for hvidemøllebroen), hvor der parkeres i 2 niveauer, vil tilføre en kapacitet på ca. 160 nye p-pladser. Et parkeringshus’ omfang, disponering, kapacitet og visuelle relationer til omgivelserne skal undersøges nærmere i en videre planlægning.

Det er afgørende tidligt, at få belyst realiserbare modeller for finansiering af anlæg, ejerform, drift og belægningsgrader over tid og snitflader mellem Randers Regnskov og Randers kommune.

#### *Parkering i dag der berøres af projektet der er skitseret i sagen:*

Der er i dag registreret 401 p-pladser øst for Hvidemøllebroen.

- I dag er registreret 185 p-pladser sydvest for den dobbelttreppede fællessti nærmest Randers Regnskov. Disse parkeringspladser er offentlige betalings p-pladser. Dette parkeringsareal udgår i planlægningen til udvidelse af Randers Regnskov.
- Der er registreret 179 p-pladser på tørvebryggen nord for den fælles cykelsti, som gratisparkering og betalingsparkering i udvalgte perioder. Regnskovens udvidelse påvirker dette areal og medfører ændrede logistiske forhold i området, hvilket betyder at fladeparkering reduceres til ca. 148 p-pladser og at stiforbindelse samt

tilkørselsforhold skal disponeres anderledes.

- Derudover er registreret 37 p-pladser på den østlige parkeringsplads, som påtænkes omdannet til vandhåndtering og en ny rekreativ forplads til byen. Dette projekt er ikke del af regnskovens udvidelse.

En udvidelse af Regnskoven på det offentlige parkeringsareal viser at ca. 216 p-pladser af disse berøres og udgår. Disse p-pladser skal etableres som erstatningsparkeringspladser i nærområdet.

En udvidelse af Regnskoven på Tørvebryggen, opførelse af p-hus med 160 nye p-pladser ved Hvidemøllebroen, samt opførelse af bassin på forplads medfører samlet set en reduktion på 93 p-pladser i forhold til nuværende antal.

P-pladser der udgår, vil få betydning for pendlere og arbejdspladser i området. Der er behov for at konkretisere løsninger for fremtidig parkering og trafikafvikling, og nærmere afklare Regnskovens fremtidige parkeringsbehov gennem videre dialog og planlægning.

### **Samlet parkeringsstrategi for Randers by**

Parkeringsmodeller i området skal afklares, da det påvirker det samlede billede af parkering for byens pendlere, gæster og besøgende. Erfaringer viser, at en forudsætning for at etablere et økonomiske rentabelt p-hus er, at den omkringliggende parkering i nærområder er betalingsparkering eller tidsbegrænset parkering. En sådan regulering vil medføre ændringer i områdets parkeringsmønstre sammenlignet med i dag, hvor pendlere og beboere i vidt omfang benytter Tørvebryggen i perioder med gratis parkering.

Den videre planlægning skal koordineres med resultatet af den samlede p-husstrategi.

### **Logistik, vandhåndtering, grøn forplads**

Forundersøgelsen Hvidemølle peger på potentialet for et bassin til vandhåndtering, beplantning, ny logistik, samt en mere brugervenlig og grøn identitet af forpladsen. Projektet omkring regnvandsbassinet og forplads skal nærmere konkretiseres, herunder realiserbare løsningsmuligheder og økonomiske overslag.

Planlægning skal udarbejdes i tæt samarbejde mellem Randers Kommune og Vandmiljø Randers med fokus på synergier mellem byforskønnelse og vandhåndtering. Arbejdet skal koordineres med den videre planlægning for Regnskovens udvidelse.

### **Planforhold**

Se bilag 3, hvori der yderligere redegøres for relevante planmæssige rammer og forhold til Randers Kommunes arkitekturpolitik.

### **Miljøforhold**

Planlægningen skal screenes for miljøvurdering.

## **Økonomi**

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved sagen.

Realisering af projekter og de økonomiske konsekvenser for Randers kommune behandles i særskilt sag.

## **Bilag**

Bilag 1\_Ansøgt skitseprojekt udvidelse af Randers Regnskov

Bilag 2\_Områdets afgrænsning



# Punkt 178: Godkendelse af renovering og finansiering heraf i almen boligorganisation

03.02.00-P19-3-26

## Resumé

*Den almene boligorganisation Randers Boligforening af 1940, afdeling 56 har ansøgt om godkendelse af ekstern lånefinansiering og deraf følgende huslejestigning, som følge af renovering af afdelingen.*

*Da huslejestigningen er over 15 pct. skal sagen godkendes af byrådet.*

## Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via erhvervs- og planudvalget og økonomiudvalget

1. at renoveringsprojektet og den deraf følgende låneoptagelse og huslejestigning i afdeling 56 godkendes

## Beslutning fra Erhvervs- og planudvalget, den 4. maj 2026, punkt 84:

Indstilles godkendt.

## Beslutning fra Økonomiudvalget, den 18. maj 2026, punkt 93:

Indstilles godkendt

Kasper Fuhr Christensen deltog ikke i sagens behandling. Tommy Bødker Jensen deltog som stedfortræder for Louise Høeg.

## Beslutning

Godkendt.

## Sagsfremstilling

Randers Boligforening af 1940 afdeling 56 er en lille afdeling med seks rækkehuse beliggende på Nørre Boulevard 15A-15F, 8900 Randers C.

Afdelingen skal kloaksepareres, og renoveringens samlede omkostninger er budgetteret til 1.404.954 kr. Projektet finansieres delvist via anvendelse af boligorganisationens trækingsret ved Landsbyggefonden på 500.000 kr. og ved optagelse af realkreditlån på det resterende beløb.

Boligorganisationen har sendt lånetilbud fra Danske Bank. Lånetilbuddet er på et fastforrentet annuitetslån med en hovedstol på 940.000 kr. og et forventet provenu anslået til 905.725 kr. samt en løbetid på 30 år. Det er i overensstemmelse med reglerne.

Afdelingens gennemsnitlige husleje var i 2025 på 715,69 kr. pr. kvm. pr. år, svarende til en månedlig husleje på ca. 5.070 kr. om måneden for en bolig på 85 kvm.

Gennemførelse af renoveringsprojektet medfører en forventelig huslejestigning på 16,49 pct. for alle afdelingens beboere, svarende til en ny gennemsnitlig husleje på 833,69 kr. pr. kvm. pr. år, svarende til en månedlig husleje på ca. 5.905 kr. om måneden for en bolig på 85 kvm.

Renoveringen og lånehjemtagelsen blev behandlet på et afdelingsmøde den 8. januar 2026. Ved afdelingsmødet var alle beboere i afdelingen indbudt. Der mødte beboere op fra 4 lejemaal (4 personer i alt). Hver husstand har to stemmer, og renoveringen samt lånehjemtagelsen blev godkendt med 4 stemmer for, 2 imod og 2 blanke stemmer. Organisationsbestyrelsen godkendte lånehjemtagelse den 23. februar 2026.

## Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser for kommunen ved beslutningen.

# Punkt 179: Principper for nødforsyning mellem vandværker

13.02.08-P15-3-23

## Resumé

*På mødet i miljø- og teknikudvalget den 4. marts 2025 blev definitionen på bæredygtig vandforsyning godkendt som en del af grundlaget for arbejdet med en ny vandforsyningsplan og den fremtidige vandforsyningsstruktur i Randers Kommune.*

*Høj forsyningssikkerhed af drikkevand er en del af definitionen på bæredygtig vandforsyning. Forvaltningen arbejder derfor aktivt for, at kommunens vandværker samarbejder med hinanden og indgår frivillige aftaler om at etablere nødforbindelser.*

*Der er nu opstået behov for at definere generelle principper for den bæredygtige nødforsyning.*

*I en kommende vandforsyningsplan vil der blive indarbejdet bestemmelser og retningslinjer om nødforbindelser imellem vandværker og på tværs af forsyningsområder forankret i de i sagen foreslåede principper.*

## Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via miljø- og teknikudvalget og økonomiudvalget,

1. at nødforbindelser imellem vandværker skal understøtte den bæredygtige vandforsyning.
2. at udkast til generelle principper for bæredygtig nødforsyning godkendes.

### Beslutning fra Miljø- og teknikudvalget, den 7. april 2026, punkt 41:

Indstilles godkendt

Merete Bak Laustsen deltog som stedfortræder for Nina Broman Mølbæk.

### Beslutning fra Økonomiudvalget, den 20. april 2026, punkt 72:

Indstilles godkendt

### Beslutning fra Byrådet, den 27. april 2026, punkt 148:

Udsat.

## Beslutning

Godkendt.

## Sagsfremstilling

Med hjælp fra vandværkerne og Vandrådet i Randers Kommune, har forvaltningen udarbejdet en definition på bæredygtig vandforsyning. Definitionen blev godkendt af miljø- og teknikudvalget den 4. marts 2025 sag. nr. 30, og er en del af grundlaget for det videre arbejde med en ny vandforsyningsplan og den fremtidige vandforsyningsstruktur i Randers Kommune.

Definition på bæredygtig vandforsyning er delt op i følgende fem temaer, der alle omfatter overordnede målsætninger samt forventninger til det bæredygtige vandværk:

- Rent grundvand og drikkevand
- Høj forsyningssikkerhed af drikkevand til borgere og erhverv
- Naturvenlig vandindvinding
- Klimavenligt energiforbrug og ansvarlig produktion
- Proaktivt og demokratisk vandværk

Nødforsyning og nødforbindelser imellem vandværker var et stort samtaleemne i forbindelse med drøftelserne omkring bæredygtig forsyningssikkerhed. Der var bred enighed blandt vandværkerne om, at nødforbindelser er altafgørende for at have høj forsyningssikkerhed med stabil og sikker levering af drikkevand.

I den seneste tid er der, også nationalt, kommet ekstra stort fokus på vandværkernes bidrag til den kritiske infrastruktur og behovet for et godt nødberedskab.

Forvaltningen arbejder derfor aktivt for, at kommunens vandværker samarbejder med hinanden og indgår frivillige aftaler om at etablere nødforsyningsledninger. Der ses også en positiv tendens i, at vandværkerne samarbejder mere med hinanden omkring forsyningssikkerhed generelt.

I den gældende Vandforsyningsplan 2013 for Randers Kommune er der alene fastlagt vandforsyningsområder, hvor vandværkerne har retten til at levere vand. Vandforsyningsplanen tager ikke stilling til ledningsnettets beliggenhed og indeholder ikke særlige bestemmelser om ledninger eller beredskabsløsninger på tværs af forsyningsområder, herunder nødforsyningsforbindelse.

Nogle vandværker, der ikke deler forsyningsgrænser, ønsker at samarbejde og etablere nødforbindelse på tværs af forsyningsområder. Derfor er der nu opstået et behov for at lave nogle generelle principper for, hvornår nødforsyning imellem vandværker er en bæredygtig løsning og understøtter en bæredygtig udvikling.

Nedenfor ses forvaltningens forslag til generelle principper for den bæredygtige nødforsyning:

- Nødforbindelser skal understøtte den bæredygtige vandforsyning
- Nødforbindelser skal understøtte en robust vandforsyning
- Nødforbindelser skal baseres på levering af drikkevand af bedst mulig vandkvalitet
- Nødforbindelser skal udgøre en robust økonomisk løsning
- Nødforbindelser må ikke medføre væsentlig negativ påvirkning af natur, miljø eller grundvandsressource
- Nødforbindelser skal som minimum kunne dække det gennemsnitlige dagsforbrug ved det modtagende vandværk
- Nødforbindelser, der føres gennem et tredje vandværks forsyningsområde, må kun anvendes til transport af drikkevand imellem de samarbejdende vandværker. Etablering af nødforbindelser giver ikke leveringsret i området eller ændrer fastlagte forsyningsgrænser.

Ifølge Vandforsyningsloven må almene vandværker ikke anlægge vandledninger i strid med vandforsyningsplaner. Vandværker må kun levere vand i deres eget forsyningsområde, og afgrænsning af vandværkernes forsyningsområder defineres i vandforsyningsplanen.

I kommunens gældende Vandforsyningsplan fra 2013 er der alene fastlagt vandforsyningsområder, hvor vandværkerne har retten til at levere vand. Etablering af nødforbindelser på tværs af forsyningsområder er derfor en fravigelse fra vandforsyningsplanen og således ikke mulig.

Hvis nødforbindelser og vandforsyningsledninger føres gennem et tredje vandværks forsyningsområde, skal sagen derfor altid konkret vurderes, og der skal udarbejdes et tillæg til den eksisterende vandforsynings-plan jf. gældende lovgivning.

Samlet betyder ovenstående, at forvaltningen vil vurdere de konkrete sager vedr. etablering af nødforsyning på tværs af forsyningsområder med udgangspunkt i ovenstående forslag til principper for den bæredygtige nødforsyning. Dette vil bidrage til, at vandværkssamarbejde og nødforbindelser understøtter den bæredygtige vandforsyning og bidrager til en robust fremtidig vandforsyningsstruktur i Randers Kommune.

I en kommende vandforsyningsplan, vil der blive indarbejdet konkrete bestemmelser og retningslinjer om nødforbindelser og ledninger på tværs af forsyningsområder forankret i de foreslåede.

## **Økonomi**

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

## **Bilag**

MTU 07.04.2026 - Vandforsyningsplan

# Punkt 180: Anlægsregnskab for anlæg afsluttet i 2025 - miljø- og teknikudvalget

00.32.10-Ø00-2-25

## Resumé

Der aflægges anlægsregnskab for anlæg under miljø- og teknikudvalget afsluttet i 2025.

## Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via miljø- og teknikudvalget og økonomiudvalget,

1. at anlægsregnskaberne for de afsluttede anlægsprojekter i 2025 godkendes

### Beslutning fra Miljø- og teknikudvalget, den 7. april 2026, punkt 39:

Indstilles godkendt.

Merete Bak Laustsen deltog som stedfortræder for Nina Broman Mølbæk.

### Beslutning fra Økonomiudvalget, den 20. april 2026, punkt 71:

Indstilles godkendt.

### Beslutning fra Byrådet, den 27. april 2026, punkt 147:

Udsat.

## Beslutning

Godkendt.

## Sagsfremstilling

Der aflægges særskilt anlægsregnskab for byrådet såfremt

- Anlægsbevillingen overstiger 2 mio. kr. brutto svarende til Økonomi og Indenrigsministeriets krav eller
- Anlægsbevillingen er på mellem 1 mio. kr. og 2 mio. kr., og regnskabet viser en afvigelse på 30 % eller mere af bevillingen eller
- Det i øvrigt er fastsat som et krav i forbindelse med anlægsbevillingen

Under miljø- og teknikudvalgets område er der ultimo 2025 afsluttet 2 anlægsprojekter, hvor der skal aflægges særskilt regnskab.

Anlægsprojekterne opdeles i 2 områder: skattefinansierede anlæg og takstfinansierede.

### Skattefinansierede anlæg

#### Arealoptimering

##### 9255100010 Arealoptimering

| Balance (1.000 kr.)     | Udgifter | Indtægter | Netto | Bemærkninger            |
|-------------------------|----------|-----------|-------|-------------------------|
| 16-12-2024 pkt 482      | 2.785    |           | 2.785 | Skattefinansieret anlæg |
| Anlægsbevillinger i alt | 2.785    | 0         | 2.785 |                         |
| Forbrug i alt           | 2.306    | 0         | 2.306 |                         |

|                  |            |          |            |
|------------------|------------|----------|------------|
| <b>Afvigelse</b> | <b>479</b> | <b>0</b> | <b>479</b> |
| Procentafvigelse | 17%        | 0%       | 17%        |

Der er tale om et driftsfinansieret anlægsprojekt. Projektet har opfattet arealoptimering i forbindelse med samling af familieområdets afdelinger. Tidligere lejemål på Gl. Stationsvej er opsagt og afdelingerne er flyttet til Vestergrave 30, Odinsgade 4 samt Odinsgade 14A-16. Udgifterne til flytning og istandsættelse af nye lokaler har vist sig mindre end de forventede udgifter. Der er givet anlægsbevilling på 2,785 mio. kr. Regnskabet viser, at udgifterne beløber sig til 2,306 mio. kr., svarende til et mindreforbrug på 0,479 mio. kr. Mindreforbruget er i forbindelse med overførselssagen tilbageført til drift, da bevillinger er finansieret derfra.

#### Taksfinansierede anlæg

Beholdere/undergrundscontainere 2023-24

#### 9554200002 Beholdere/undergrundscontainere 2023-24

| Balance (1.000 kr.)     | Udgifter     | Indtægter | Netto        | Bemærkninger                    |
|-------------------------|--------------|-----------|--------------|---------------------------------|
| 27-02-2023 pkt.45       | 46.000       |           | 46.000       | Beholdere/undergrundscontainere |
| 12-10-2023 pkt. 337     | 352          |           | 352          | Prisfremskrivning               |
| Anlægsbevillinger i alt | 46.352       |           | 0 46.352     |                                 |
| Forbrug i alt           | 37.867       |           | 0 37.867     |                                 |
| <b>Afvigelse</b>        | <b>8.485</b> | <b>0</b>  | <b>8.485</b> |                                 |
| Procentafvigelse        | 18%          | 0%        | 18%          |                                 |

Affald og Genbrug har i perioden 2023-2025 indkøbt ekstra to- og firehjulede beholdere samt ombygget undergrundsstationer for at muliggøre lovpligtig indsamling af 10 fraktioner. Udgifterne til projektet har vist sig billigere end forudsat. Der er givet anlægsbevilling på 46,352 mio. kr. Regnskabet viser, at udgifterne beløber sig til 37,867 mio. kr., svarende til et mindreforbrug på 8,485 mio. kr. Restbevillingen tilbageføres til kassen og reguleres over mellemværendet mellem Randers kommune og affaldsområdet.

## Økonomi

For de 2 afsluttede anlæg er der i forhold til anlægsbevillingerne i begge tilfælde tale om mindreforbrug. For projektet omhandlende arealoptimering er der tale om et driftsfinansieret anlæg og restbevillingen er derfor i overførselssagen tilbageført til drift. For det takstfinansierede projektet omhandlende beholdere/undergrundscontainere 2023-24 er afvigelsen reguleret over mellemværendet med affaldsområdet, idet det kun er de faktisk afholde udgifter, der indgår i mellemværendet.

## Bilag

MTU 07.04.2026 - Anlægsregnskab for anlæg afsluttet i 2025

## Punkt 181: Administrationsgrundlag for fremtidige græsningsaftaler

04.00.00-G00-3-26

### Resumé

*I løbet af vinteren har kommunen modtaget flere henvendelser om dyrevelfærd på de kommunale arealer, der afgræsses af dyr ejet af eksterne dyreholdere.*

*Kommunen har ansvar for at beskytte naturområderne i kommunen omfattende bl.a. tiltag, der bevarer og styrker biodiversiteten. Et helt centralt element i beskyttelsen af naturen, er afgræsning, da det ofte er den mest effektive plejemetode for de lysåbne naturområder.*

*Da Randers Kommune ikke selv råder over dyrehold, indgås der aftaler med private dyreholdere om gennemførelse af afgræsningen.*

*For at sikre bedre dokumentation og synlighed omkring retningslinjerne for afgræsning med dyrehold anbefaler forvaltningen, at byrådet godkender vedhæftede kontraktskabelon. Der ønskes yderligere truffet beslutning om, hvor hyppigt sådanne tilsyn kan gennemføres.*

### Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via miljø- og teknikudvalget og økonomiudvalget,

1. at skabelonen til græsningsaftalen med ny formulering for dyreholdets trivsel godkendes
2. at det besluttet, med hvilke frekvens en dyrlæge kan tilkaldes til samme dyrehold omfattet af aftalen.

### Beslutning fra Miljø- og teknikudvalget, den 7. april 2026, punkt 45:

Indstilles godkendt med følgende ændringer:

- at der skal føres dagligt tilsyn med dyrene
- at det er dyreholderens ansvar, at dyrene er i en ernæringsmæssig, forsvarlig stand. Sætningen om, at "Hvis græsningstryk eller vegetationsforholdene medfører utilstrækkelig fødetilgængelighed, skal dyreholder kontakte Randers Kommune og aftale, om dyretryk skal sænkes eller om der skal tilskuds fodres" slettes.

Merete Bak Laustsen deltog som stedfortræder for Nina Broman Mølbæk.

### Beslutning fra Økonomiudvalget, den 20. april 2026, punkt 75:

Ændringsforslag fra Dansk Folkeparti:

Dyrene skal have adgang til naturligt eller etableret læ i overensstemmelse med dyrevelfærdsloven. Arealet skal give mulighed for tørre og drænedes opholdsområder, sådan at dyrene kan hvile på et tørt underlag. Derudover skal dyr som græsser på Randers Kommunes arealer efter 1. november, have mulighed for at søge læ og tørt leje i opstillede hytter/læskure tilpasset typen og antallet af dyr.

Ændringsforslag godkendt med 6 stemmer for. For stemte Venstre, Dansk Folkeparti, Danmarksdemokraterne, De konservative og Østbroen.

SF, Socialdemokratiet, Radikale Venstre og Velfærdslisten tog forbehold.

Herudover stemte et enigt økonomiudvalg for Miljø- og Teknikudvalgets indstilling.

Et enigt udvalg besluttede, at der til byrådsbehandlingen skal udarbejdes et notat med forvaltningens faglige bemærkninger om læ og tørt leje i vinterperioden, herunder om ændringsforslaget allerede fremgår af lovgivningen.

### Beslutning fra Byrådet, den 27. april 2026, punkt 151:

Udsat.

## Beslutning

Økonomiudvalgets indstilling blev godkendt.

## Sagsfremstilling

Kommuner har ifølge reglerne i naturbeskyttelsesloven pligt til at pleje kommunalt ejede naturbeskyttede arealer for at bevare og forbedre naturværdierne. Det kan for eksempel ske gennem ekstensiv afgræsning evt. suppleret med delvis rydning eller slåning, så områderne ikke gror til og bevarer sin naturværdi.

Dertil kommer, at kommunen ofte ved ejerskab af et fredet areal skal gennemføre en aktiv naturpleje.

Endeligt bidrager kommunen, baseret på frivillige aftaler, til at facilitere naturpleje hos private lodsejere, typisk som led i en fredning eller bevarelsen af naturværdier i f.eks. internationalt beskyttet naturområder - Natura 2000 områderne.

Aktiv naturpleje er målrettede indsatser, der holder lysåbne naturområder som heder, overdrev, enge og moser åbne. Formålet er at efterligne den naturlige dynamik, der ofte mangler for at kunne sikre tilstedeværelsen af de nødvendige økologiske habitatet, der er grundlaget for en beskyttelse af de særlige levesteder og styrke biodiversiteten. Uden pleje vil områderne gradvist gro til i et ensartet plantesamfund, og levesteder for sjældne plante- og dyrearter vil gå tabt.

Græsning med dyr som kvæg, heste eller geder er den mest anvendte og effektive plejemetode. Den hjælper med at bevare og forbedre biodiversiteten i naturtyper, hvor mange sjældne planter og insekter er afhængige af, at vegetationen plejes på en naturnær måde.

Randers Kommune har ikke selv et egnet dyrehold, og er derfor afhængig af at indgå græsningsaftaler med private dyrholdere. Der er tidligere indgået både mundtlige og skriftlige aftaler, hvilket har fungeret fint.

I forbindelse med henvendelser fra foreninger og borgere, som har fokus på dyrevelfærd, er forvaltningen blevet opmærksom på, at det er nødvendigt at opdatere og øge skriftligheden i de aftaler, som kommunen har, blandt andet for at understøtte kommunens dyrevelfærdsfokus.

Forvaltningen har derfor udarbejdet et forslag til en skriftlig græsningsaftale i form af et kontraktsskabelon som indeholder en skærpet formulering om tilsynet i forhold til dyrevelfærd.

Centrale afsnit i dette udkast omfatter:

- Er dyreholder eller kommunen blevet gjort opmærksom på kritisable forhold i forhold til dyrs sundhedstilstand, skal forvaltningen tilkalde en dyrelæge. Tilsynsrapport skal fremsendes til forvaltningen og anbefalinger fra dyrelægen skal efterleves af dyreholder.
- Såfremt dyrlægen ikke mener, at der er brug for en indsats, betaler Randers Kommune dyrlægeregningen, idet tilsynet er ekstraordinært og unødvendigt i forhold til dyreholderens almindelige pligter. Hvis dyret har behov for behandling, påhviler udgiften dyreholder.
- Tilsynet fra dyrelægen skal omfatte en vejledende dialog med dyreholder som at sikre de nødvendige kompetencer hos dyreholder i forhold til dyrevelfærd.
- Når der er brug for at rekvirere en dyrlæge til at tilse et dyrehold, sker det efter aftale mellem forvaltningen og dyreholder. Aftalen dækker som minimum over kontakten med dyrlægen. Efterfølgende modtager både dyreholder og forvaltningen tilsynsnotatet fra dyrlægen. Det er dyreholder, der retter op på dyrenes sundhedstilstand og forhold.

Indenfor de nuværende ressourcer, det nuværende antal arealer og den nuværende finansiering af området, har forvaltningen mulighed for maksimalt at finansiere dyrelægetilsyn det samme sted og på det samme dyrehold i et omfang, som anført nedenfor:

| Dyrlæge kan tilkaldes til samme sted /dyrehold | Sommertilstand   | Vinterlignende tilstand | Ved særlige forhold, hvor dyreholder skal rette op på noget |
|------------------------------------------------|------------------|-------------------------|-------------------------------------------------------------|
| Frekvens                                       | Hver anden måned | Hver måned              | Oftere                                                      |

|                  |                                       |                                       |            |
|------------------|---------------------------------------|---------------------------------------|------------|
| Udgiftsfordeling | Afhængig af<br>dyrlægens<br>vurdering | Afhængig af<br>dyrlægens<br>vurdering | Dyreholder |
|------------------|---------------------------------------|---------------------------------------|------------|

## Økonomi

Randers Kommune har med det nuværende niveau af tilsyn med dyrlæge mulighed for at udføre opgaven inden for det eksisterende driftsbudget.

Erfaringsmæssigt har der været behov for 2-3 besøg om året svarende til ca. 5.000 kr. som en samlet omkostning.

## Bilag

Græsningsaftale - Skabelon\_forslag (002)

Notat om læ og tørt leje

# Punkt 182: Forslag til rammeindsatsplan for grundvandsbeskyttelse i Randers Kommune

09.08.24-P00-2-22

## Resumé

Forvaltningen har udarbejdet forslag til Rammeindsatsplan for grundvandsbeskyttelse i Randers Kommune. Kommunen skal udarbejde indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse, da planerne sikrer en generel beskyttelse af grundvandet og danner grundlag for gennemførelse af beskyttende tiltag ved de enkelte vandværker.

Miljø og teknikudvalget har besluttet at opdele indsatsplanen i to dele:

1) En rammeindsatsplan, som beskriver de generelle og overordnede indsatser, der skal gennemføres af vandværker med beskyttelsesbehov. Rammeindsatsplanen angiver samtidigt retningslinjer for kommunens fremtidige administration, som forvaltningen vurderer nødvendig for at sikre beskyttelse af grundvandet i Randers Kommune.

2) Delindsatsplaner for hvert enkelt vandværk i kommunen. Delindsatsplanerne er målrettet forholdene på og omkring det enkelte vandværk og indeholder en opgørelse over beskyttelsesbehov og angiver konkrete tiltag for grundvandsbeskyttelse.

Rammeindsatsplanen skal sikre en helhedsorienteret beskyttelsesstrategi og danner grundlag for udarbejdelsen af vandværkernes delindsatsplaner.

Byrådet skal beslutte, om forslaget til rammeindsatsplanen skal sendes i 12 ugers offentlig høring med tilhørende miljørapport, der sendes i 8 ugers offentlig høring.

## Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via miljø- og teknikudvalget og økonomiudvalget,

1. at forslag til rammeindsatsplan for grundvandsbeskyttelse i Randers Kommune godkendes til offentlig høring i 12 uger
2. at tilhørende miljørapport godkendes til offentlig høring i 8 uger
3. at byrådet tilkendegiver at være indstillet på at ekspropriere dyrkningsretten, hvis frivillige aftaler ikke er mulige
4. at arbejde for gennemførelse af nabokommuners indsatsplaner, hvis disse omfatter arealer i Randers Kommune

## Beslutning fra Miljø- og teknikudvalget, den 5. maj 2026, punkt 72:

Indstilles godkendt.

Henning Munkholm Eriksen deltog som stedfortræder for Niels Jørgen Thomsen.

## Beslutning fra Økonomiudvalget, den 18. maj 2026, punkt 95:

1. at godkendt

2. at godkendt

3. og 4. at indstilles godkendt med 3 stemmer for og 1 stemme imod. 6 tog forbehold.

For stemte Rosa Lykke Yde (F), Anne Hjortshøj (S), Christian Bach (S).

Imod stemte Frank Nørgaard (O)

Claus Berggren (V), Tommy Bødker Jensen (V), Niels Jørgen Thomsen (C), Erik Bo Andersen (Q), Henrik Hove (Æ) og Mogens Nyholm (B) tog forbehold

Mindretalsudtalelse fra Dansk Folkeparti:

Frank Nørgaard, Dansk Folkeparti stemmer imod 3. og 4. at. For 3. at er begrundelsen, at DF mener det strider mod ejendomsretten at træffe beslutning om dyrkningsretten fremadrettet på privat grund. For 4. at er begrundelsen, at DF ikke mener vi på forhånd kan arbejde for nabokommuners indsatsplaner uden at kende disse planer.

Et enigt udvalg besluttede, at sagen vedlægges et notat frem mod byrådsmødet, der beskriver, hvilke muligheder kommunen får med godkendelse af 3. at.

Herudover præciserede et enigt udvalg, at hver enkel ekspropriation skal behandles politisk for sig.

## Beslutning

1. og 2. at blev godkendt.

3. og 4. at blev godkendt med 20 for: A (7), B (1), C (2), E (1), F (5), I (1), Q (2), Ø (1) og 11 imod: O (3), V (5), Æ (3).

## Sagsfremstilling

Forvaltningen har udarbejdet forslag til "rammeindsatsplan for grundvandsbeskyttelse i Randers Kommune". Forslag til den digitale rammeindsatsplan kan findes via dette link: [Rammeindsatsplan](#) og i bilag 1.

Formålet med rammeindsatsplanen er at beskytte nuværende vandindvinding, men også at bevare grundvandsressourcen for kommende generationer. I rammeindsatsplanen beskyttes grundvandet mod påvirkning fra jordoverfladen, hvilket er i tråd med målsætningen i Kommuneplan 2025 om, at vandforsyningen skal baseres på rent grundvand.

Planen er en sektorplan og udarbejdet efter vandforsyningslovens § 13 og 13a. Planen omfatter hele kommunen samt alle almene vandforsyninger i Randers Kommune. Indsatsplanerne baseres på den statslige grundvandskortlægning.

### Struktur

Forslaget er en rammeplan, der sikrer en helhedsorienteret beskyttelsesstrategi. Planen beskriver de generelle og overordnede indsatser, der skal gennemføres af vandværker med beskyttelsesbehov og angiver samtidigt retningslinjer for kommunens fremtidige administration, som forvaltningen vurderer nødvendig for at sikre beskyttelse af grundvandet i Randers Kommune.

Efter vedtagelsen af rammeindsatsplanen udarbejder forvaltningen en delindsatsplan for hvert enkelt vandværk i kommunen samt for områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD). Delindsatsplanerne er målrettet forholdene på og omkring det enkelte vandværk og betragtes som tillæg til rammeindsatsplanen. Delindsatsplanerne indeholder en opgørelse over beskyttelsesbehov og angiver konkrete tiltag for grundvandsbeskyttelse. Der skal i alt udarbejdes ca. 50 delindsatsplaner og de bliver udarbejdet i en prioriteret rækkefølge. Forvaltningen har påbegyndt arbejdet med delindsatsplan for Vilstrup Vandværk (Verdo).

### Forslag til mål, retningslinjer og indsatser:

En rammeindsatsplan skal omfatte alle relevante forureningskilder, både nitrat- og pesticidforurening samt forurening med andre miljøfremmede stoffer. Forvaltningen har også fokus på blandt andet miljøtilsyn og beskyttelsen mod PFAS i indsatsplanen.

Rammeindsatsplanen indeholder særskilte mål, retningslinjer og konkrete indsatser for alle relevante forureningskilder.

I rammeindsatsplanen fastlægges det nødvendige beskyttelsesniveau for at opnå målsætningen om, at kvalitetskravene for drikkevandet skal kunne overholdes nu og i fremtiden. Desuden er målet, at grundvand, der indvindes til drikkevand, samt områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD), skal beskyttes mod nedsivning af og forurening med miljøfremmede stoffer.

### Nitrat

Byrådet har den 18. januar 2021 godkendt retningslinjer for beskyttelse af grundvand med hensyn til nitrat. Forvaltningen har videreført de vedtagne retningslinjer med henblik på overvågning, faglig udredning og konkrete indsatser. Den faglige udredning baseres på den geologiske beskyttelse, de hydrologiske forhold samt grundvandskemien. Desuden benyttes anerkendte metoder til beregning af den gennemsnitlige potentielle nitratudvaskning, analyser af udvikling i nitratindholdet samt genberegning af nitratudvaskning med høstudbytter. Fremgangsmåden for vurdering af nitratindsats er angivet i et flowdiagram, jf. s. 70 i bilag 1.

Hvis staten sænker grænseværdien for nitrat i drikkevandet, skal rammeindsatsplanens mål, retningslinjer og indsatser for nitratindeholdet i drikkevand justeres tilsvarende. Dette vil ske som et tillæg til rammeindsatsplanen.

#### **Pesticider**

Som udgangspunkt er beskyttelsen mod erhvervsmæssig brug af pesticider håndteret med indsatsen i de boringsnære beskyttelsesområder (BNBO). Men ved nogle vandværker kan der være behov for en yderligere indsats overfor risikoen for forurening med pesticider. For at sikre, at drikkevandet fortsat overholder drikkevandskvalitetskravene, kan det være nødvendigt at iværksætte målrettede grundvandsbeskyttende tiltag for at reducere udvaskning af pesticider til grundvandet indenfor indsatsområderne.

Forvaltningens vurdering af indsatsbehov foretages ud fra en samlet vurdering af de geologiske forhold, grundvandskemi og grundvandsdannelse. Kildepladser, der har stor betydning for den nuværende og fremtidige vandforsyning, og hvor grundvandet er sårbart overfor påvirkning fra terræn, er strategisk vigtige at beskytte mod pesticider.

Byrådet har den 22. maj 2014 godkendt retningslinjer for beskyttelse af grundvand med hensyn til pesticider, med henblik på overvågning og beskyttende indsatser. Retningslinjerne er i tråd med forslag i nærværende rammeindsatsplan.

#### **Miljøfremmede stoffer**

Den forebyggende indsats mod miljøfremmede stoffer omhandler både indsatser indenfor jordforurening, miljøtilsyn, regnvand og spildevand, spildevandsslam, kampagner samt forebyggelse og overvågning.

Eksempelvis har forvaltningen særligt fokus på PFAS og vil gerne arbejde for, at udbringning af spildevandsslam ikke medfører forurening af grundvandsressourcen eller risiko herfor fra PFAS. Hvis forvaltningen vurderer, at anvendelse af slam medfører forurening af grundvandet eller risiko herfor indenfor følsomme indvindingsoplande til almene vandværker, nedlægges der forbud mod udbringningen. Ved miljøtilsyn på virksomheder vil forvaltningen fremadrettet have øget fokus på grundvandsbeskyttelse ved at indgå i dialog og udlevere informationsmateriale om grundvandsbeskyttelse. Indenfor 300 meter zonen til vandværksboringer vil forvaltningen sikre vandforsyningen mod forurening fra regnvandsledninger og spildevandsledninger.

#### **Mulighed for ekspropriation i delindsatsplaner**

Forvaltningen vurderer behovet for beskyttende indsats på dyrkningsjorden indenfor de sårbare områder i de almene vandforsynings indvindingsoplande. Forvaltningen vil gennemføre beskyttende indsatser med henblik på nitrat, pesticider, øvrige miljøfremmede stoffer og spildevandsslam.

Hvis det mod forventning ikke er muligt at indgå frivillige aftaler med lodsejer, vil Randers Kommune pålægge rådighedsindskrænkninger for at sikre gennemførelse af planens målsætninger. Rådighedsindskrænkninger med ekspropriation af rettigheder vil ske efter reglerne i Miljøbeskyttelsesloven og Vejloven.

#### **Inddragelse**

Forslag til rammeindsatsplanen er blevet drøftet med koordinationsforum for beskyttelse af grundvand. Koordinationsforum har repræsentanter fra Danske Vandværker, Danva, landbrugsorganisationer, skovforeninger, Region Midtjylland, Naturstyrelsen, Vandrådet i Randers Kommune samt vandværker i kommunen. Der er også politisk deltagelse i koordinationsforum. Bemærkninger fra koordinationsforum er indarbejdet i planforslaget. Koordinationsforum har desuden været inddraget ved udarbejdelse af retningslinjer for nitrat og opstart af indsatsplanen.

Forvaltningen har orienteret vandværkerne løbende om arbejdet med rammeindsatsplanen, både skriftligt og på generalforsamling for Vandrådet i Randers Kommune. Der vil desuden blive afholdt informationsmøde for vandværkerne i høringsperioden om forslag til rammeindsatsplanen

#### **Miljøvurdering af rammeindsatsplanen**

Forvaltningen har vurderet, at der til planforslaget skal udarbejdes en miljøvurdering efter miljøvurderingsloven. Begrundelsen er, at planen fastlægger bindende rammer for fremtidige anlægstilladelser, og at anvendelsesområdet for reglerne om miljøvurdering af planer og programmer, herunder vandforvaltning, skal fortolkes udvidet. Miljørapporten til rammeindsatsplanen er vedlagt som bilag 2.

Miljøvurderingen omhandler følgende miljøfaktorer:

- Natur: Flora, fauna og biodiversitet
- Menneskers sundhed: Rent drikkevand
- Jord: Jordarealer og jordbund
- Vand: Rent grundvand og ferskvand

Planen vurderes til at få en væsentlig positiv effekt på drikkevand og grundvand, som er planens primære fokus, samt menneskers sundhed. Påvirkningen af øvrige miljøfaktorer, herunder natur, jord og overfladevand, vurderes at være mindre til moderat positiv. Planen kan således realiseres uden at have væsentlig negativ indvirkning på miljøet.

Miljørapporten offentliggøres samtidig med, at planforslaget sendes i offentlig høring.

Forvaltningen har vedlagt et bilag, jf. beslutning på økonomiudvalgsmødet den 18. maj 2026.

## **Økonomi**

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

## **Bilag**

Udkast - Rammeindsatsplan for grundvandsbeskyttelse Randers Kommune

Miljørapport - Rammeindsatsplan april 2026

Notat om muligheder ift. indstillingspunkt nr. 3

## Punkt 183: Godkendelse af Parkeringshusstrategi

05.09.00-P21-2-25

### Resumé

Byrådet besluttede d. 20. oktober 2025, at der skulle udarbejdes en parkeringshusstrategi. På den baggrund har forvaltningen udarbejdet et udkast parkeringshusstrategi for Randers midtby.

Strategien er et planlægningsværktøj, der udpeger mulige lokaliteter til fremtidige p-huse, der kan udvikles og realiseres når behovet opstår. Strategien er funderet på princippet om at samle parkering i større p-huse i midtbyens periferi til fordel for frigivelse af overfladeparkering til andre formål som byudvikling og vandhåndtering. Omdannelsen skal ske under hensyn til midtbyens beboere, erhvervsliv og funktioner.

Forvaltningen har identificeret fem mulige lokaliteter, som i dag allerede udnyttes til parkering. Det gælder P-hus City, Laksetorvet, Hvidemølle, Vestervold og Thors Bakke. Herudover er der eksisterende planer om p-huse på Bolværket og Brotoften i forbindelse med Flodbyen.

### Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via miljø- og teknikudvalget og økonomiudvalget

1. at parkeringshusstrategien godkendes.

#### Beslutning fra Miljø- og teknikudvalget, den 5. maj 2026, punkt 74:

Indstilles godkendt. Udvalget bemærkede, at der ved etablering af parkeringspladser skal sikres et tilstrækkeligt antal pladser, pladser af tilstrækkelig størrelse samt at parkeringshusene bør opføres under hensyntagen til arkitekturpolitikken.

Anker Boje tog forbehold.

Henning Munkholm Eriksen deltog som stedfortræder for Niels Jørgen Thomsen.

#### Beslutning fra Økonomiudvalget, den 18. maj 2026, punkt 96:

Forslag fra Socialdemokratiet om, at det tilstræbes, hvor det er praktisk muligt, at etablere solceller på tagene af parkeringshusene. Forslaget indstilles godkendt. Erik Bo Andersen tog forbehold.

1. at: udvalgets indstilling indstilles godkendt. Erik Bo Andersen tog forbehold.

Tommy Bødker Jensen deltog som stedfortræder for Louise Høeg. Kasper Fuhr Christensen deltog ikke i sagen

### Beslutning

Økonomiudvalgets indstilling blev godkendt med 29 for: A (7), B (1), C (2), E (1), F (5), I (1), O (3), V (5), Æ (3), Ø (1) og 2 undlod at stemme: Q (2).

### Sagsfremstilling

#### Baggrund

31. januar 2022 vedtog byrådet 'Parkeringsstrategi for Randers midtby'. Denne strategi indeholder flere initiativer på parkeringsområdet, hvoraf flere allerede er implementeret. Parkeringshenvisningssystemet, som henviser til ledige parkeringspladser langs Centerringen også kaldet p-søgeringen, blev eksempelvis etableret ultimo 2023 som følge af parkeringsstrategien med målet at sikre en mere effektiv udnyttelse af parkeringskapaciteten.

Byrådet besluttede d. 20. oktober 2025 i forbindelse med opfølgning på gældende parkeringsstrategi, at igangsætte udarbejdelsen af en parkeringshusstrategi for Randers midtby. Strategiens formål er at identificere muligheder for, at muliggøre at den nuværende parkeringskapacitet samles i konstruktion, så den fylder mindre på terræn og byrummene. Det er vigtigt at skabe mere plads i byen til at håndtere de øgede mængder regnvand, skabe bedre bymiljøer med

begrønning, byfortætning og pladser, som understøtter en attraktiv bymidte. Derfor er det afgørende at få udpeget arealer langs p-søgeringen, hvor der kan etableres større parkeringsanlæg i form af p-huse.

Forvaltningen har udarbejdet en parkeringshusstrategi for Randers midtby (se bilag A).

### **Parkeringshusstrategien**

Bilejerskabet er stigende i Randers Kommune, hvilket medfører øget efterspørgsel på parkeringspladser. Efterspørgslen gør sig særligt gældende i midtbyen, hvor der er kamp om arealerne, da der er mange forskelligrettede interesser. Dog viser en kortlægning, at der i dag er tilstrækkelig parkeringskapacitet til det nuværende behov, men kapaciteten kan fortsat udnyttes optimalt ved en omfordeling af pladserne.

Med denne parkeringshusstrategi vil Randers Kommune skabe en mere attraktiv, bæredygtig og levende midtby. Strategien er et planlægningsværktøj, der bygger på princippet om at samle den offentligt tilgængelige parkering i større anlæg i midtbyens periferi for at minimere brugen af overfladeareal til parkering. Strategien afdækker således potentialerne ved at frigive overfladeparkering inden for p-søgeringen til andre værdifulde formål, der styrker byens kvaliteter. Denne samling af parkeringen i større anlæg vil også kunne bidrage til at begrænse parkeringssøgetrafikken.

Frigivelsen af overfladearealer kan i stedet for parkering udnyttes til at håndtere de øgede mængder regnvand, udvikling af grønne, levende og attraktive byrum, der blandt andet fremmer sociale aktiviteter, grønne områder og vandhåndtering. Det vil sige, at der kan skabes af bedre rammer for byliv, handel og oplevelser for beboere, erhvervsliv og besøgende.

Forvaltningen har identificeret fem lokaliteter, hvor det er muligt at etableres større p-huse og -anlæg i forbindelse med konkrete projekter, når behovet opstår. Fælles for lokationerne er at de i dag allerede udnyttes til parkering. Hver lokation dækker en stor del af midtbyen inden for cirka 350 meter svarende til 4-5 minutters gang. De fem lokationer er:

- P-hus City
- Laksetorvet
- Hvidemølle
- Vestervold
- Thors Bakke

Udover de fem identificeret lokationer er der i forbindelse med Flodbyen planer om etablering af p-huse på både Brotoften og Bolværket.

Omdannelsen og omfordeling af byens parkeringspladser skal ske med omtanke, så der skabes plads til nye byrum og funktioner samtidig med, at der fortsat skal være parkering tæt på for blandt andet beboere med særlige behov, besøgende til vigtige servicefunktioner og støtte til det lokale erhvervsliv.

Realisering af strategien forudsætter blandt andet, at parkering i midtbyen samles, så den er mere overskuelig og attraktiv. Det indebærer, at betalingsparkering skal indføres. Derudover skal der udarbejdes lokalplaner for de områder, hvori lokaliteter med potentiale for opførsel af p-huse indgår, som derefter skal opføres. Der findes endnu ikke planer om nedlæggelse af eksisterende parkeringspladser eller opførsel af nye p-huse, men der arbejdes på enkelte planer, som kan realiseres i fremtiden. Byrådet vil derfor også skulle tage stilling til de konkrete projekter, når de er aktuelle. Men strategien er afgørende for at hjælpe projekterne på vej, således at der skabes den bedste overordnede planlægning for midtbyens parkering.

### **Strategiens samspil med øvrige planer og strategier**

Strategien tilsigter at skabe en helhedsorienteret tilgang, hvor øvrige kommunale planer og strategier understøttes.

Overordnet set understøtter parkeringshusstrategien Midtbystrategien, som arbejder for at skabe en levende og tilgængelig by. Der ses en sammenhæng mellem midtbystrategiens mål om at skabe spændende oplevelsesruter fra perifere parkeringsmuligheder til midtbyens kerne.

Parkeringshusstrategien understøtter også vandhåndteringsplanerne. Arealerne der frigøres i midtbyen kan anvendes til grønne løsninger, der kan håndtere regnvand og biodiversitet samt attraktive, oplevelsesrige og aktive byrum. Dette understøtter byrådets vision for Fremtidens Randers, da en attraktiv, grøn og klimatilpasset midtby er afgørende for den fremtidige bosætning i midtbyen og investeringsviljen i nye og bedre boliger i midtbyen.

Parkeringshusstrategien lægger op til at parkeringssøgende trafik primært skal foregå på p-søgeringen, hvilket mindsker trængsel i midtbyens kerne samt øger sikkerheden og forbedrer forholdene for lette trafikanter. Dette understøtter

Klimaplan 2050 i form af en reduktion af biltrafik og fremmelse af grøn mobilitet for målet om at nå en klimaneutral kommune.

## **Økonomi**

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Realiseringen af projekterne og de økonomiske konsekvenser for kommunen forbundet hermed behandles i særskilte sager.

## **Bilag**

Bilag A - Parkeringshusstrategi

# Punkt 184: Administrationsgrundlag for arrangementer, samt ændring af Midtbyregulativ

05.14.04-K08-6-24

## Resumé

*Det tidligere miljø- og teknikudvalg besluttede på et møde den 3. juni 2025, at forvaltningen skulle arbejde videre med et administrationsgrundlag for arrangementer på offentligt vejareal.*

*Forvaltningen har udarbejdet et forslag til administrationsgrundlag for brug af offentlige vejarealer til arrangementer. Den stigende interesse i at lave arrangementer på de offentlige vejarealer, skaber behov for at sætte rammer som i nødvendig udstrækning tager hensyn til så mange som muligt.*

*Som følge af det foreslåede administrationsgrundlag samt Byrådets beslutning om at give dispensation for tidsrummet for udeservering mm. skal der samtidig ske en opdatering af Midtbyregulativet.*

*I forbindelse med økonomiudvalgets behandling den 19. januar 2026 blev der stillet et ændringsforslag og sagen blev tilbagesendt til forvaltningen med henblik på at forslagene belyses nærmere. Forvaltningens vurderinger er indarbejdet i sagen.*

## Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via miljø- og teknikudvalget og økonomiudvalget:

1. at det foreslåede administrationsgrundlag for arrangementer på offentlige veje vedtages og, at forvaltningen fra 1. januar 2027 administrerer ansøgninger om arrangementer,
2. at administration og betaling for brug af strømstik på vejarealer følger det foreslåede administrationsgrundlag,
3. at det undersøges nærmere om der kan gives tilladelse til etablering af vandudtag på offentlige vejarealer, og i givet fald, hvordan dette skal administreres.
4. at regulativet sendes i offentlig høring i 4 uger i forhold til at ændre starttidspunktet for udeservering, så udeservering kan finde sted før kl. 10 med uændret sluttidspunkt,
5. at Midtbyregulativet "Veje og pladser for alle, Midtbyregulativ" efter offentlig høring fremsendes til byrådet,
6. at torvehandlen som arrangement sendes i høring sammen med Midtbyregulativet,
7. at forslaget til en udvidet åbningstid af offentlige toiletter i forbindelse med arrangementer ikke gennemføres.

## Beslutning fra Miljø- og teknikudvalget, den 25. november 2025, punkt 146:

Indstilles godkendt med 5 stemmer for. Frida Valbjørn Christensen tog forbehold.

Bo Vestergaard deltog ikke i sagens behandling.

## Beslutning fra Økonomiudvalget, den 19. januar 2026, punkt 11:

Christian Bach vurderedes inhabil med 9 stemmer for og 2 stemmer imod. Imod stemte Socialdemokratiet.

Indstilles godkendt.

Et ændringsforslag fra Socialdemokratiet, Venstre og Radikale Venstre om en række ændringer blev af økonomiudvalget indstillet fremsendt til forvaltningen med henblik på at sagen tilbagesendes til forvaltningen mhp. på, at forslagene belyses nærmere og behandles i relevante udvalg.

Ændringsforslaget vedhæftes byrådsdagsordenen.

Socialdemokratiet bemærkede følgende:

Socialdemokratiet mener ikke Christian Bach er inhabil i hele sagen. Men kun i punktet vedrørende Kirketorvet.

### **Beslutning fra Byrådsmødet, den 26. januar 2026, punkt 67:**

Christian Bach blev erklæret inhabil i sagen.

Ændringsforslag fra A, V og B om at sagen sendes tilbage til udvalget blev godkendt.

Sara Thelén Schlüter (Ø) deltog som stedfortræder for Karina Hjorth (Ø)

### **Beslutning fra Miljø- og teknikudvalget, den 5. maj 2026, punkt 75:**

Indstilles godkendt.

Tommy Bødker Jensen, Christian Engelbrecht Pedersen, Torben Hansen tog forbehold.

Henning Munkholm Eriksen deltog som stedfortræder for Niels Jørgen Thomsen.

### **Beslutning fra Økonomiudvalget, den 18. maj 2026, punkt 97:**

Udvalget besluttede, at Christian Bach (S) ikke var inhabil.

Sagen indstilles sendt retur til forvaltningen med henblik på, at der bliver lavet en ny politisk sag.

Tommy Brødker Jensen deltog som stedfortræder for Louise Høeg. Kasper Fuhr Christensen deltog ikke i sagen.

## **Beslutning**

Det blev under procedureforslag besluttet at sende sagen tilbage til forvaltningen med henblik på at forelægge en ny sag for byrådet.

## **Sagsfremstilling**

### **Administrationsgrundlag for arrangementer**

Randers Kommune ønsker at være en attraktiv kommune med et varieret kultur- og handelsliv. Derfor er det vigtigt, at offentlige vejarealer er åbne for aktiviteter og oplevelser til glæde og gavn for kommunens borgere og turister.

Det skal være nemmere for arrangørerne at gennemføre aktiviteter på vejarealer, og ikke mindst at få tilladelse til at afvikle et arrangement.

Samtidig med ønsket om, at der gives bedre muligheder for at afholde arrangementer på offentlige torve og pladser, er det vigtigt for kommunen, at det kan ske uden for store gener i form af støj, besværliggjorte adgangsforhold og lignende for de omkringliggende naboer herunder boliger, kontorer, butikker, undervisningssteder m.m.

Kommunen har flere torve og pladser, som er velegnede til større eller mindre arrangementer, og antallet af ansøgninger er stigende, hvilket er positivt. Derudover bruges de øvrige vejarealer også i større eller mindre grad.

Derfor er det nødvendigt at få vedtaget et opdateret administrationsgrundlag, så sagsbehandlere kan træffe en afgørelse på et tidssvarende grundlag, hvor der i vid udstrækning er taget hensyn til arrangørerne, men også til de berørte naboer.

Vejarealerne er meget forskellige af karakter, både i forhold til om der er beboelse i nærheden eller om der er adgangsforhold som besværliggøres. Administrationsgrundlagets generelle retningslinjer gælder alle offentlige vejarealer. Derudover er der specifikke lokationer, hvor der er særlige forhold, der derudover skal tages hensyn til. For hver enkelt af disse er der taget stilling til forskellige former for arrangementer, ud fra hvad stedet er vurderet egnet til.

Randers Festuge har særstatus. Der accepteres flere gener i form af støj og indskrænkning i forhold til beboere og erhverv i midtbyen i denne uge.

Administrationsgrundlaget vil gælde for alle arrangementer på offentlige vejarealer.

Et arrangement kan være marked, koncert, festivalaktivitet, storskærmsarrangement, filmfremvisning og lignende.

Det udarbejdede forslag til administrationsgrundlag er vedlagt sagen.

## **Torvehandel**

I forbindelse med administrationsgrundlag for arrangementer har forvaltningen ligeledes gennemgået kortet over torvepladser. Kortet er utidssvarende, da der er etableret bænke og anden forskønnelse af området, så der flere steder ikke er mulighed for at have torveplads. Kortet er derfor blevet opdateret så det er i overensstemmelse med pladsens nuværende udseende og samtidig tilpasset muligheden for arrangementer i området.

## **Ændringsforslag**

I forbindelse med økonomiudvalgets behandling af sagen den 19. januar 2026 stillede Socialdemokratiet, Venstre og Radikale Venstre ændringsforslag til sagen.

Ændringsforslaget har været til vurdering i forvaltningen som har indhentet bemærkninger fra forskellige fagområder. Der er udarbejdet et notat med forvaltningens vurderinger, som er vedlagt sagen.

Forvaltningen vurderer:

1. at torvehandel skal udbydes som et arrangement, hvor f.eks. en forening står for kurratering og sammensætning af boder, kvalitet i udbud og stabilt fremmøde, koordinering og markedsføring, for at være lovligt. På den baggrund foreslår forvaltningen at det i forbindelse med den offentlige høring om ændringer til regulativet efterspørges foreninger som kunne være interesseret i at stå for torvehandlen som et arrangement. Foreningen skal sikre at de torvehandlende overholder vilkårene i Midtbyregulativet. Det vil blive et vilkår, at foreningen ikke må opkræve mere for en stadeplads end til dækning af foreningens omkostninger til at stå for arrangementet.

Hvis der ikke melder sig interesserede foreninger, foreslår forvaltningen at torvehandlen fortsætter efter nuværende forhold. Hvis torvehandlen ændres til et arrangement, vil forvaltningen udarbejde en sagsfremstilling i forhold til betaling for brug af vejarealer til arrangementer.

2. at det ikke er vil være lovligt for kommunen at levere hverken strøm eller vand gratis til arrangementer. At levere strøm og vand gratis i forbindelse med arrangementer kan i nogle tilfælde være ulovlig virksomhedsstøtte, hvis f.eks. arrangøren tjener penge på afholdelse af arrangementet. Forvaltningen foreslår derfor at anvendelse af eksisterende strømstik sker som foreslået i administrationsgrundlaget ved betaling af et gebyr for tilslutning. Det skal beslutes om det skal undersøges nærmere om der skal og kan gives tilladelse til etablering af vandudtag i offentlige veje, samt hvordan dette skal administreres og om der skal indføres gebyr for benyttelsen på måde som ved strøm.
3. at der vil være øgede omkostninger ved at lade de 3 offentlige toiletter indenfor centerringen som kommunen drifter være åbne i forbindelse med arrangementer. De øgede omkostninger til hærverk og renholdelse til de indsæt antal toiletter kan ikke rummes indenfor den nuværende ramme.

## **Midtbyregulativet**

I maj 2021 blev det nugældende Midtbyregulativ vedtaget af byrådet. På baggrund af de erfaringer forvaltningen har haft med regulativet, er der fundet behov for nogle mindre præciseringer af nogle af reglerne.

Derudover skal der som følge af det foreslåede administrationsgrundlag for arrangementer ske en tilretning af regulativet. Herunder skal arealerne for torvehandlen ændres.

Ligeledes har byrådet behandlet en ansøgning om udeservering uden for det tidspunkt, der var vedtaget i det nugældende regulativ.

## **Udeservering**

Ved udvalgsmødet den 3. juni 2025 besluttede udvalget at meddele dispensation fra det gældende Midtbyregulativ til udeservering for restauranter, cafeer og lignende, der har åbent før kl. 10.

I forbindelse med den offentlige høring om det nugældende regulativ var der en del høringssvar vedrørende udeserveringstidspunkterne.

Forvaltningen foreslår på baggrund af udvalgets beslutning, at regulativet sendes i offentlig høring på baggrund af ændringerne vedrørende udeserveringstidspunktet i regulativet til følgende:

## **Veje uden for Storegade**

- Udeservering må kun finde sted i tidsrummet 7.00 – 24.00.

## **Storegade**

- Udeservering må kun finde sted i tidsrummet kl. 7.00 – 24.00 på hverdage.
- Udeservering må kun finde sted i tidsrummet kl. 7.00 – 02.00 fredage og lørdage, samt nætter op til helligdage.
- I Randers Festuge må udeservering finde sted i tidsrummet kl. 7.00 - 04.00 torsdag, fredag og lørdag til morgenen efter og de øvrige dage til kl. 02.00 morgenen efter.

Udeservering i tidsrummet kl. 7.00 – 10.00 vil blive betinget at nogle særlige vilkår vedrørende renholdelse, og adgang for varelevering og lignende. Et notat om udeserveringstidspunkterne er vedlagt sagen.

## **Støj**

Udvalget har i maj 2021 vedtaget Forskrift for udeservering for at begrænse støjgener i forbindelse med udeservering ved restaurationer i Randers Kommune. Forskriften er udarbejdet i medfør af miljøbeskyttelseslovgivningen. En ændring af udeserveringstidspunkterne vil indebære at forskriften skal ændres.

## **Øvrige myndigheder**

Administrationsgrundlaget har været sendt i høring hos politi og beredskab, og der skal ikke forhandles yderligere med politiet i forhold til regulativet.

## **Økonomi**

Hvis det besluttet, at torvehandlen skal ændres gennem udbud til foreninger, vil forvaltningen efterfølgende udarbejde en sag vedrørende ændret gebyrstruktur for brug af vejarealer.

## **Bilag**

Arrangementer på torve og pladser - administrationsgrundlag

Regulativ for brug af vejareal - Midtbyen

Notat om udeserveringstidspunkter

Ændringsforslag til sag 11

Notat - Vurdering af ændringsforslag

Inhabilitetsvurdering for byrådsmedlem vedr. midtbyregulativ og administrationsgrundlag for arrangem

# Punkt 185: Erhvervelse til rettigheder til etablering af fjernvarmeledning fra Randers til Spentrup

13.03.01-P19-2-25

## Resumé

*Miljø- og teknikudvalget godkendte den 25. november 2025 projektforslag for fjernvarme i Spentrup.*

*I forbindelse med udrulning af fjernvarme i Spentrup skal der etableres en transmissionsledning mellem Randers og Spentrup, en pumpestation samt distributions- og stikledninger til fordeling af fjernvarme i byen.*

*Hvis der ikke kan opnås enighed om placering af anlæg kan ekspropriation blive nødvendigt. Byrådet skal beslutte, om ekspropriation skal være muligt.*

## Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via miljø- og teknikudvalget og økonomiudvalget,

1. at byrådet agter at igangsætte ekspropriationsprocedure og gennemføre efterfølgende ekspropriation til fordel for Verdo Varme, hvis der ikke kan opnås en frivillig aftale med de berørte lodsejere.

## Beslutning fra Miljø- og teknikudvalget, den 5. maj 2026, punkt 79:

Indstilles godkendt.

Henning Munkholm Eriksen deltog som stedfortræder for Niels Jørgen Thomsen.

## Beslutning fra Økonomiudvalget, den 18. maj 2026, punkt 98:

Indstilles godkendt.

Tommy Bødker Jensen deltog som stedfortræder for Louise Høeg. Kasper Fuhr Christensen deltog ikke i sagen.

## Beslutning

Godkendt.

## Sagsfremstilling

Miljø- og teknikudvalget godkendte på møde den 25. november 2025 projektforslag for fjernvarme i Spentrup.

I forbindelse med udrulning af fjernvarme i Spentrup skal der etableres en transmissionsledning mellem Randers og Spentrup, en pumpestation samt distributions- og stikledninger til fordeling af fjernvarme i Spentrup. Placeringen af ledningsnettet er beskrevet i projektforslaget. Det fremgår ikke af projektforslaget og den politiske beslutning, hvorvidt byrådet agter at igangsætte en ekspropriationsprocedure og gennemføre efterfølgende ekspropriation, hvis der ikke kan opnås en frivillig aftale med ejere af de berørte matrikler.

Kommunen har ekspropriationshjemmel i medfør af varmeforsyningslovens kap. 3. Kommunen kan, såfremt det har væsentlig betydning for etablering af de for et godkendt kollektivt varmeforsyningsanlægs nødvendige rørledninger og varmeforsyningsanlæg, gennemføre ekspropriation. Dette forudsætter en politisk beslutning.

Verdo Varme har oplyst, at der skal etableres en transmissionsledning på ca. 5,5 km fra Randers til Spentrup, placeres en pumpestation samt anlægges distributions- og stikledninger til fordeling af fjernvarme i Spentrup. Ledningsnettet vil hovedsageligt blive placeret i offentligt vejareal. I de tilfælde, hvor ledninger skal krydse ejendomme, vil det være nødvendigt for projektets gennemførelse, at der kan indgås aftaler med de berørte lodsejere.

Verdo Varme anmoder byrådet om at igangsætte ekspropriationsprocedure og gennemføre ekspropriation, hvis der ikke kan opnås frivillige aftaler med de berørte lodsejere. Ansøgning samt de matrikler, det er nødvendigt at erhverve ret over dele af, fremgår af bilag 1.

Skitser af placering af ledninger er vedlagt som bilag 2-6.

Forvaltningen indstiller, at denne bemyndiges til at igangsætte en ekspropriationsprocedure, såfremt det konstateres, at der ikke kan opnås frivillige aftaler med lodsejerne. Byrådet skal herefter beslutte, hvorvidt der skal ske ekspropriation på baggrund heraf.

## **Økonomi**

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen. Udgifter til etablering og ekspropriation afholdes af Verdo Varme.

## **Bilag**

Anmodning om beslutning om Randers Kommunes ekspropriationsvilje.

Oversigtskort\_og\_transmissionsledning

Pumpestation

Distributionsnet\_Spentrup\_NV

Distributionsnet\_Spentrup\_SV

Distributionsnet\_Spentrup\_SØ

# Punkt 186: Årsberetning for Bygningsforbedringsudvalgets arbejde i 2024 og 2025

01.11.25-P00-1-24

## Resumé

*En oversigt over bygningsforbedringsudvalgets arbejde i 2024 og 2025 fremlægges til orientering.*

*Årsberetningen er vedlagt sagen.*

## Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via, landdistriktsudvalget og økonomiudvalget,

1. at bygningsforbedringsudvalgets "Årsberetning for bygningsforbedringsudvalget arbejde 2024-2025" tages til efterretning.

### Beslutning fra Landdistriktsudvalget, den 12. marts 2026, punkt 22:

Taget til efterretning.

Christian Engelbrecht Pedersen deltog ikke i sagens beslutning.

### Beslutning fra Økonomiudvalget, den 20. april 2026, punkt 77:

Taget til efterretning

### Beslutning fra Byrådet, den 27. april 2026, punkt 153:

Udsat.

## Beslutning

Taget til efterretning.

## Sagsfremstilling

Forvaltningen udarbejder hvert andet år en beretning om bygningsforbedringsudvalgets arbejder. Se beretningen for 2024 og 2025 i bilag 1.

Bygningsforbedringsudvalget er nedsat i 2017 til at udøve byrådets beføjelser efter kap. §§38 og 38b i byfornyelsesloven. Formålet med nedsættelse af udvalget var, at bygningsforbedringsudvalget skulle indgå i en forstærket indsats for bosætning, forskønnelse og bedre boligkvalitet i landdistrikterne i Randers kommune. Udvalget består af to medlemmer fra interesseorganisationer, der skal varetage grundejerinteresser, ét medlem der skal varetage bevaringsinteresser og to medlemmer af byrådet.

Udvalget har beslutningskompetence til at tildele økonomisk støtte til projekter, der omfatter istandsættelse af klimaskærmen på bevaringsværdige bygninger og indretning af byrum i landdistrikterne. Der igangsættes årligt en ansøgningsrunde i første kvartal, hvorefter udvalget udvælger tilsagnsprojekter. Udvalget har et årligt budget på 300.000 kr., som typisk fordeles på 5-6 tilskudsprojekter. På forårsmødet udvælges tilskudsprojekter og udvalget får sagerne til godkendelse løbende, som ejerne bliver færdige med deres arbejder. På vintermødet evalueres de forgangne års tilskudsprojekter.

Udvalget har i perioden 2024 og 2025 tilbudt tilskud til 14 ansøgere ud af 26 ansøgninger. Af årsberetningen fremgår det, hvilke projekter der er afsluttet i 2024 og 2025, herunder tidligere projekter der først afsluttes nu - samt igangværende projekter.

## Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

## **Bilag**

Årsrapport for bygningsforbedringsudvalgets arbejde i 2024-2025\_red.

# Punkt 187: Fastlæggelse af indhold og omfang af lodsejere dialogen i 2026 i tilknytning til udrulningen af byrådets omlægningsplan

01.11.25-P00-1-24

## Resumé

Forvaltningen anbefaler, at udrulningen af byrådets vedtagne omlægningsplaner forankres i den i sagen beskrevne strategi for lodsejerinvolvering. Strategien indebærer, at involveringen af lodsejerne i deres frivillige deltagelse i udrulningen af omlægningsplanerne tager udgangspunkt i en 3 deling af de nødvendige indsatser. En 3 deling, som afspejler forskellene i kvælstofudfordringerne i vandoplandene for de 3 grønne treparter, de forskellige naturgivne potentialer i oplandene og forskellene i oplandene i forhold til potentialer for opnåelse af gevinster ved udrulning af byrådets øvrige politikker i disse oplande.

## Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via landdistriktsudvalget

1. at de i sagen beskrevne bærende principper for lodsejerinvolvering vedtages som grundlag for implementeringen af omlægningsplanerne

### Beslutning fra Landdistriktsudvalget, den 12. marts 2026, punkt 30:

For stemte Henning Munkholm Eriksen og Anne Hjortshøj. Imod stemte Erik Bo Andersen og Niels Jørgen Thomsen. Lars Søgaard og René Skaarup undlod at stemme.

Anne Hjortshøj begærede sagen i byrådet med standsningsret.

Christian Engelbrecht Pedersen deltog ikke i sagens beslutning.

### Beslutning fra Byrådet, den 23. marts 2026, punkt 110:

Ændringsforslag om at sagen tilbagesendes til udvalget med henblik på fornyet stillingtagen blev godkendt.

19 for: B (1), C (2), E (1), F (5), I (1), O (3), Q (2), Æ (3), Ø (1)

12 imod: A (7), V (5)

Karen Lagoni (A) deltog som stedfortræder for Torben Hansen (A).

### Beslutning fra Landdistriktsudvalget, den 16. april 2026, punkt 42:

Henning Munkholm Eriksen stillede ændringsforslaget om at de 6 punkter i afsnittet "Strategi for lodsejerdialogen" udgår og afsnittet indledes derefter ud som nedenstående: Med udgangspunkt i de overfor beskrevne forhold vil det være afgørende.....osv.

Henning Munkholm Eriksen stillede ændringsforslaget om at punktet der begynder med: "at arealomlægningsprojekterne prioriteres" i afsnit "Strategi for lodsejerdialogen" slettes.

Ændringsforslagene indstilles godkendt.

Christian Engelbrecht Pedersen deltog ikke i sagens behandling.

Henrik Hove deltog som stedfortræder for Niels Jørgen Thomsen.

### Beslutning fra Byrådet, den 27. april 2026, punkt 155:

Udsat.

## Beslutning

Landdistriktsudvalgets indstilling blev godkendt.

## Sagsfremstilling

Randers byråd vedtog den 15. december 2025 den første grønne omlægningsplan for Randers Kommune. Se bilag 2.

Som udvalget er bekendt med, skal implementeringen af byrådets omlægningsplaner ske på frivillig basis i forhold til lodsejerne. Opgaven er dog lovpligtig for byrådet.

Dette indebærer, at såfremt ingen lodsejere i Randers kommune ønsker at deltage i arealomlægningsprojekter, så pålægges de øvrige byråd i de 3 oplande en større opgave, da kvælstofreduktionerne og klimamålene skal opnås henholdsvis indenfor hvert opland og nationalt.

Med den nye nationalt vedtagne kvælstofregulering af landbruget, vil landbruget blive pålagt at efterleve kvælstofkravet i 2027 på bedriftsniveau ved en statslig fastsættelse af en udledningskvote for kvælstof for hver bedrift til vandmiljøet som orienteret om på sidste landdistriktsudvalgsmøde (sag 14). Hvis der ikke gennemføres nogen arealomlægningsprojekter i et vandopland, sikrer udledningskvoten, at den nødvendige kvælstofreduktion til fjorden bliver opnået. For hvert omlægningsprojekt, der gennemføres, hæves kvælstofmængden for de tilbageværende landbrugsarealer i vandoplandet.

Endeligt skal forvaltningen minde om, at såfremt ejendommen fastholder produktionen på lavbundsarealer, vil der på disse arealer blive pålagt en CO<sub>2</sub> afgift fra 2028.

### Strategi for lodsejerdialogen

Med udgangspunkt i de ovenfor beskrevne forhold og den af byrådet vedtagne klima-, miljø- og naturpolitik om:

1. at leve op til regeringens klimalov og de nationale målsætninger om at reducere udledningen af CO<sub>2</sub> og øvrige drivhusgasser samt øge optaget af CO<sub>2</sub> fra atmosfæren
2. at understøtte en bæredygtig fødevareproduktion lokalt, hvor der ikke tabes næringsstoffer til vandmiljøet eller grundvandet
3. at etablere mere sammenhængende natur i kommunen forankret omkring bl.a. i Gudenåplanen.
4. at fremme en bæredygtig byudvikling med særlig fokus på mere og bedre natur også i byerne.
5. at bidrage til en øget biodiversitet i Danmark med særlig fokus på etableringen af en naturrig, sammenhængende og klimarobust Gudenådal og Randers Fjord.
6. en fortsat voksende andel af biodiversitetsskove i kommunen.

vil det være afgørende, at den fastsatte udledningskvote og lavbundsmaalene først og fremmest opnås ved at Randers Kommune understøtter gennemførelsen af lavbunds- og vådområdeprojekter samt skovrejsning, da ændringer af produktion på den enkelte bedrift kun tilgodeser en kvælstofreduktion og ikke målene for CO<sub>2</sub>-reduktion, mere og bedre natur og grundvandsbeskyttelse

Et forhold som yderligere understøttes af, at de allerede vedtagne aftaler i de 3 grønne treparter jf. sag nr. 16, 2026, hvor det er aftalt, at udpegningen af velegnede arealer til omlægning skal omfatte

- De mest effektive arealer mht. CO<sub>2</sub>-tilbageholdelse
- De mest effektive arealer mht. kvælstofreduktion
- Arealer med de vigtigste og flest mulige synergieffekter mht. CO<sub>2</sub>, kvælstof, biodiversitet og grundvand.
- Udtagning af arealer med flest mulige synergier sikrer, at alle målene nås og mindst muligt landbrugsareal samlet set udtages..

Dertil kommer, at Randers byråd har vedtaget (BY 31.3.25 sag 61), at der ønskes planlagt for udtagning af arealer i et omfang, som betyder, at en statslig kvælstofregulering på bedrifts niveau kan undgås i Randers kommune.

Samlet betyder dette, at forvaltningen anbefaler, at udgangspunktet for den forestående lodsejerinvolvering i implementeringen af byrådets omlægningsplan er:

- at lodsejerne understøttes bedst muligt i at gennemføre arealomlægningsprojekter indenfor de 3 vandoplande.
- at arealomlægningsprojekterne prioriteres så de i størst muligt omfang tilgodeser Byrådets Klima, natur og Miljøpolitik 2025-2029 samt Klimaplan om etablering af 9000 ha. skov i kommunen inden 2050.
- at udrulningen af arealomlægningsprojekterne tilpasses de særlige udfordringer og øvrige byrådsmålsætninger som findes i hvert af oplandene.

- at de aktive landbrugsforeninger i Randers kommune inviteres til møde med LDU for at få deres input til en effektiv implementering af omlægningsplanerne.

En sådan strategi vil overordnet for den enkelte bedrift betyde,

- at solidariske løsninger i vandoplandet fremmes, idet arealomlægningsprojekternes kvælstofreduktioner tilfalder alle bedrifter i oplandene således at udledningskvoten i oplandet hæves med de kg/tons som arealomlægningsprojekterne fjerner.
- at der ikke pålægges CO<sub>2</sub> afgifter på produktionsarealer i lavbundsområder.
- at vandlidende marker ikke længere indgår som produktionsarealer, men erstattes af bedre jord eller sælges fra til samfundet og omdannes til natur.
- at arealomlægningen sker på basis af en samlet samfundsmæssig vurdering af gevinster og ulemper.

#### **Vandoplandet til Randers Fjord, Grøn Trepert Randers Fjord**

Alle de arealer, der via grundvand og vandløb leder vand til en bestemt fjord, betegnes et ”vandopland”. I vandoplandet til Randers Fjord kan kvælstof- og lavbunds målsætningerne nås ved arealomlægninger i Gudenådal.

Da omlægningen af pumpedigelagene til natur er den mest effektive måde at opnå kvælstofreduktioner til fjorden på, spiller Randers Byråd en særlig afgørende rolle for at komme hurtigt i mål med kvælstofreduktionskravene i oplandet til Randers Fjord. Ingen andre steder i Gudenådal findes så effektive arealer. Det betyder, at den omtalte markregulering hurtigt kan undgås i Randers Fjord-oplandet, hvis omlægningen af pumpedigelagene lykkes.

For Randers Fjord har byrådet udover arealudpegningerne i omlægningsplanen vedtaget følgende målsætninger som en del af klima-, natur- og miljøpolitikken:

- at etablere mere sammenhængende natur i kommunen forankret omkring bl.a. Gudenåplanen.
- at bidrage til en øget biodiversitet i Danmark med særlig fokus på etableringen af en naturrig, sammenhængende og klimarobust Gudenådal og Randers Fjord

Ovenstående betyder, at udrulningen af omlægningsplanen for Randers Fjord anbefales at tage udgangspunkt i en udrulning af Gudenåplanen og vil derfor omfatte bl.a.

- Etablering af vådområder/lavbundsprojekter ved Randers Fjord i pumpedigelagene.
- Etablering af Strandenge ved Randers Fjord.
- Etablering af våde enge og lavbundsprojekter i Gudenådal.
- Etablering af stenrev i Randers Fjord.
- Etablering af sammenhængende høj kvalitets natur langs Gudenådal.

Dertil kommer, som oplyst i sag nr. 16, 5 feb. 2026, at forvaltningen med udgangspunkt i Gudenåplanen og en tæt forankret dialog med de øvrige kommuner i Gudenåkomiteen har indledt en dialog med de store nationale naturfonde om at indgå i en strategisk samarbejde med dem om at sikre finansiering af en hurtig udrulning af Gudenåplanen i Randers Fjord, for hermed at opnå en ren og attraktiv fjord inden for 10 år.

Det anbefales derfor, at lodsejerdialogen forankres omkring følgende bærende principper:

- Lodsejerne inviteres til en dialog om arealomlægninger, der omhandler udrulningen af Gudenåplanen.
- Lodsejerdialogen forankres omkring lodsejermøder, hvor MTU og LDU sidder for bordenden sammen med landbrugsforeningerne.
- Lodsejerne inviteres til at deltage i fælles samarbejdsprocesser forankret indenfor Gudenåplanens geografi (inkl. Nørreådal) mhp. at aftale arealomlægningerne.
- Forvaltningen afholder de individuelle lodsejermøder i det omfang, der er behov herfor evt. sammen med landbrugsforeningerne.
- Forvaltningen har løbende dialog med naturfondene for at sikre størst mulig økonomi til omlægningen i dette opland.
- Indsatsen koordineres med Miljø- og teknikudvalget som varetager ansvaret for Gudenåplanens udrulning.

#### **Vandoplandet til Hjarbæk Fjord, Grøn Trepert Hjarbæk Fjord (Lovns Bredning)**

Indsatserne i dette opland kan opdeles i ådalsprojekter og højjordprojekter:

1) Arealomlægningsprojekter i Skalsådal og de tilknyttede mindre ådale.

Arealomlægningsprojekterne her omfatter primært lavbundsprojekter, som er kendte projekttyper, der teknisk og juridisk vil kunne udrulles hurtigt. Det er forvaltningens oplevelse, at der er stor opbakning til gennemførelse af disse projekter hos landbrugsforeningerne. I dette delopland anbefales det derfor, at lodsejerdialogen forankres omkring følgende bærende principper:

- Lodsejerne med areal i ådalene inviteres til en dialog om arealomlægninger, der omhandler primært etableringen af lavbundsprojekter.
- Lodsejerdialogen forankres omkring lodsejermøder, hvor LDU sidder for bordenden sammen med landbrugsforeningerne.
- Lodsejerne inviteres til at deltage i fælles samarbejdsprocesser forankret omkring fælles gevinster ved omlægningsprojekterne.
- Forvaltningen afholder individuelle lodsejermøder i det omfang, der er behov herfor sammen med landbrugsforeningerne.

## 2) Arealomlægningsprojekter på højjorden

Som tidligere orienteret om forventes arealomlægningsprojekterne her at kunne omfatte klimaskovrejsning, minivådområder, eventuel etablering af VE-anlæg og etableringen af store sammenhængende naturområder (biodiversitetsskov, overdrev m.m.). Det igangværende arbejde med udarbejdelse af tematillæg til kommuneplanen for det åbne land forventes også at kunne medføre andre arealudpegninger i området, som kan påvirke lokaliseringen af de bedst egnede arealomlægningsprojekter på højjorden.

Forvaltningen forventer derfor i løbet af 2026 at fremlægge et mere konkret bud på lokaliseringen af arealomlægningsprojekterne på højjorden, hvorfor følgende bærende principper anbefales for lodsejerdialogen i dette delopland.

- Dialogen indledes først, når kommuneplantillæg for området vedrørende Grøn Trepert og det andet vedrørende energianlæg (energiplanen) er politisk behandlet.
- Lodsejerne med areal på højjorden inviteres til en dialog om arealomlægninger, der i første omgang omhandler mest mulig skovrejsning på højjorden i de udpegede områder for at beskytte bedst muligt mod næringsstofbelastning i ådalene og delvis i grundvandet og samtidigt skabe sammenhængende natur tilknyttet eksisterende natur, og energiproduktionsmuligheder overvejes såfremt de politiske beslutninger ift. kommuneplantillæg for vedrørende energianlæg (energiplanen) giver mulighed herfor.
- Lodsejerdialogen forankres omkring lodsejermøder, hvor LDU sidder for bordenden sammen med landbrugsforeningerne.
- Lodsejerne inviteres til at deltage i fælles samarbejdsprocesser forankret omkring fælles gevinster ved omlægningsprojekterne.
- Forvaltningen afholder de individuelle lodsejermøder i det omfang, der er behov herfor sammen med landbrugsforeningerne.

### Vandoplandet til Mariager Fjord, Grøn Trepert Mariager Fjord

Vandoplandet til Mariager Fjord kan ligeledes opdeles i ådalsprojekter og højjordsprojekter:

#### 1) Arealomlægningsprojekter i Kastbjerg Ådal og tilknyttede mindre ådale.

Som for Hjarbæk Fjord vil der i Kastbjerg Ådal kunne gennemføres lavbundsprojekter, der giver klima, kvælstof og naturgevinster. Mange af disse projekter er allerede igangsat forundersøgt af forvaltningen som del af den kommunale udrulning af de statslige vandplaner. Her oplever forvaltningen også en fortrinsvis positiv og konstruktiv dialog med lodsejerne for at få en fælles afklaring af, om projekterne kan gennemføres.

- De lodsejere med areal i ådalene, som ikke allerede deltager i en forundersøgelse inviteres til en dialog om arealomlægninger, der primært omhandler etableringen af lavbundsprojekter.
- Lodsejerdialogen forankres omkring lodsejermøder, hvor LDU sidder for bordenden sammen med landbrugsforeningerne.
- Lodsejerne inviteres til at deltage i fælles samarbejdsprocesser forankret omkring fælles gevinster ved omlægningsprojekterne.
- Forvaltningen afholder individuelle lodsejermøder i det omfang, der er behov herfor sammen med landbrugsforeningerne.

#### 2) Arealomlægningsprojekter på højjorden

Som tidligere oplyst, forventes en arealomlægning på højjorden også at være nødvendig i Mariager Fjordoplandet. Som i Hjarbæk Fjord kan omlægningsprojekterne omfatte klimaskovrejsning, etableringen af store sammenhængende naturområder (biodiversitetsskov, overdrev m.m.), samt eventuel etablering af VE-anlæg.

I sag nr. 16, 5. feb. 2026 er udvalget informeret om, at der er faglig usikkerhed om, hvorvidt vandet løber til indre eller yder fjorden fra Kastbjerg Å, og at dette først afklares i løbet af 2026. I samme sag anbefalede forvaltningen derfor, at der i 2026 primært er fokus på udvikling af et samlet arealomlægningsprojekt på højjorden.

Forvaltningen anbefaler derfor at de bærende principper for lodsejerdialogen i dette delopland er,

- I 2026 udarbejder udvalget i tæt samarbejde med landbrugsforeningerne og mulige lodsejere, et samlet arealomlægnings-forprojekt for et sammenhængende naturområde med et meget højt potentiale for højkvalitetsnatur med stor biodiversitet.
- Forvaltningen afholder de individuelle lodsejermøder i det omfang, der er behov herfor sammen med landbrugsforeningerne i 2027.
- Forankret i ovenstående lodsejerdialog og forprojekt fremsendes arealomlægningsprojekter til statens godkendelse i 2027/2028.

## Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

## Bilag

Økonomi og grøn trepart

Bilag 2 Omlægningsplan i Randers Kommune 2025

# Punkt 188: Byfornyelsesplan for Randers Kommunes landdistrikt 2026

01.11.00-G01-1-19

## Resumé

Landdistriktsudvalget igangsatte i foråret 2025 en proces for en ny byfornyelsesplan og udpegning af områdefornyelser. Forslag til byfornyelsesplanen lægges nu frem til godkendelse.

## Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via landdistriktsudvalget og økonomiudvalget,

1. at Sødring-Udbyhøj, Fårup og Værum udpeges til områdefornyelse
2. at byfornyelsesplanen for Randers Kommunes landdistrikt godkendes

## Beslutning fra Landdistriktsudvalget, den 16. april 2026, punkt 45:

1. at godkendt
2. at godkendt

Udvalget indstiller at forvaltningen udarbejder forslag til en budgetmodel for drift af områdefornyelsesprojekter.

Christian Engelbrecht Pedersen deltog ikke i sagens behandling.

Henrik Hove deltog som stedfortræder for Niels Jørgen Thomsen.

## Beslutning fra Økonomiudvalget, den 18. maj 2026, punkt 99:

Indstilles godkendt.

Tommy Bødker Jensen deltog som stedfortræder for Louise Høeg. Kasper Fuhr Christensen deltog ikke i sagen

## Beslutning

Godkendt.

## Sagsfremstilling

Landdistriktsudvalget igangsatte den 13. marts 2025 en proces for udarbejdelsen af en ny byfornyelsesplan for Randers Kommune. Udvalget besluttede samtidig, at udpegningen af nye områdefornyelser skulle ske gennem en åben ansøgningsproces.

Udarbejdelsen af planen er sket på baggrund af drøftelser i landdistriktsudvalget, herunder inspirationsoplæg, ansøgninger fra landsbyer samt stillingtagen til indsatser i den nye byfornyelsesplan.

## Planens indhold

Formålet med planen er at fastlægge en strategisk retning for byfornyelse i kommunens landdistrikt, understøtte udviklingen af levedygtige landsbyer samt sikre gode boligsociale forhold, attraktive nærmiljøer og vækst. Indsatserne har desuden til formål at styrke de sociale rammer for fællesskabet for de borgere, der allerede bor i landsbyerne, understøtte ildsjæle og frivillige i deres udviklingsinitiativer samt synliggøre landdistriktets mange kvaliteter.

Byfornyelsesplanen beskriver, hvor og hvordan Randers Kommune forventer at gennemføre byfornyelse i landdistriktet. Planen indeholder en rækkefølgeplan for områdefornyelse, herunder udpegning af nye områder, samt indsatser for bygningsforbedring af private ejerboliger, frivillig nedrivning og etablering af grønne friarealer.

## Udpegning af nye områdefornyelser

Da der i disse år gennemføres flere igangværende områdefornyelser, udgør byfornyelsesplanen både en fortsættelse af eksisterende projekter i Albæk, Mellerup, Havndal, Asferg og Ålum samt udpegning af nye byer til fremtidige områdefornyelser.

På udvalgsmødet den 10. september 2025 drøftede landdistriktsudvalget udpegningen af nye områdefornyelser blandt ti

ansøgende byer. I drøftelserne lagde udvalget vægt på at kunne igangsætte flere projekter, sikre en geografisk spredning samt understøtte samarbejdet med lokale ildsjæle.

- Udvalget besluttede at udpege Sødring-Udbyhøj til områdefornyelse med afsæt i byens demografiske udfordringer. Udvalget lagde herudover vægt på, at Udbyhøj rummer et turismepotentiale.
- Udvalget besluttede at udpege Fårup til områdefornyelse, idet der var enighed om, at byen har behov for et løft og samtidig rummer potentiale for yderligere vækst og udvikling.
- Udvalget besluttede at udpege Værum til områdefornyelse med henblik på at understøtte de aktive ildsjæle og bygge videre på det momentum, som byen aktuelt oplever.

Forvaltningen gør opmærksom på, at alle tre områdefornyelser ikke forventes at kunne igangsættes før fra 2028, idet forvaltningens ressourcer er bundet til igangværende og tidligere politisk besluttede områdefornyelser. Blandt de tre nyudpegede områder igangsættes områdefornyelsen i Sødring-Udbyhøj først. Rækkefølgen for de efterfølgende indsatser i Værum og Fårup fastlægges løbende i takt med den nærmere afklaring af ressourcer og fremdriften i de øvrige igangværende projekter. Det forventes, at områdefornyelsen i Sødring-Udbyhøj kan igangsættes i 2028.

Som følge af den nye byrådskonstituering er beslutningskompetencen vedrørende byfornyelse nu fordelt mellem to udvalg. Nærværende forslag til byfornyelsesplan omfatter derfor udelukkende byfornyelse i kommunens landdistrikt, som hører under landdistriktsudvalgets ressortområde. Strategier og planer for byfornyelse i Randers by behandles fremover i erhvervs- og planudvalget.

## **Økonomi**

Der forventes en statslig pulje til refusion på minimum 1 mio. kr. årligt. Det er Randers Kommune, der prioriterer og fordeler det statslige tilskud til konkrete projekter. Det er en betingelse for den statslige refusion, at midlerne anvendes i byer med under 4.000 indbyggere, og at kommunen yder medfinansiering.

Til kommunal medfinansiering er der 4,0 mio. kr. i 2026, 3,6 mio. kr. i 2027, 3,8 mio. kr. i 2028 samt 1,7 mio. kr. i 2029 til Pulje til byfornyelsesprojekter. Derudover er der i 2025 afsat 3,8 mio. kr. til den nye byfornyelsesplan. Randers Kommunes midler er 95 % lånefinansierede.

På baggrund af ovenstående forventes det, at der kan igangsættes nye byfornyelsesprojekter for ca. 16,9 mio. kr. i perioden 2026-2029. Overslaget er forbundet med usikkerhed, idet både kommunale og statslige budgetter kan ændre sig. Det anbefales derfor, at byfornyelsesplanen afspejler denne usikkerhed.

## **Drift og vedligehold**

En områdefornyelse er et anlægsprojekt, og byfornyelsesmidlerne kan i henhold til byfornyelsesloven ikke anvendes til almindelige kommunale kerneopgaver, herunder drift og vedligehold. Der er ikke afsat særskilte midler i kommunens budget til løbende drift og vedligehold af områdefornyelsesprojekterne.

## **Bilag**

Byfornyelsesindsats 2026\_enkeltsidet

# Punkt 189: Udrulning af Grøn Trepert - forhøjelse af anlægsbevilling

13.02.08-P00-2-25

## Resumé

*Finansiering af de vand- og naturgenopretningsprojekter som skal gennemføres for at tilgodese kravene i den nationale grønne trepart - og hermed udrulningen af byrådets omlægningsplan - sker via en statslig projektf finansiering.*

*En finansieringsmodel, som er baseret på, at kommunen afholder udgiften til gennemførsel af projektet indtil projektet er afsluttet, hvorefter alle udgifter til det gennemførte projekt bliver refunderet af staten. Kommunens har dermed udlæg til projekteringen og gennemførsel.*

*Der er i dag allokeret midler til indtægter og udgifter til formålet på anlægget "Vand- og naturgenopretningsprojekter". Den igangsatte udrulning af omlægningsplanen for den grønne trepart betyder imidlertid, at antallet af vand- og naturgenopretningsprojekter, som skal gennemføre inden 2032, forøges markant, så der i 2032 skal være gennemført 28 - 35 projekter.*

*Med denne sag søges derfor om en forhøjelse af rådighedsbeløb til udgifter og indtægter samt anlægsbevilling. Forhøjelse er en forudsætning for, at det i sagen angivne antal projekter kan gennemføres.*

*Byrådet gav i januar 2023 (BY30/1-23, pkt. 15) en anlægsbevilling på 12 mio. kr. til udgifter og 12 mio. kr. til indtægter til gennemførsel af de lovpligtige vand- og naturprojekter i perioden 2023 til 2027. Med nærværende sag indstilles rådighedsbeløbet forhøjet og tidsperioden forlænget så den er i tilpasset med tidsplanen for den nationale grønne trepart.*

## Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via landdistriktsudvalget og økonomiudvalget,

1. at der til gennemførelse af de lovpligtige vand- og naturgenopretningsprojekter afsættes et rådighedsbeløb på 15 mio. kr. i 2026 og 30 mio. kr. i hvert af årene 2027 til 2029 til udgifter og 15 mio. kr. i 2026 og 30 mio. kr. i hvert af årene 2027 til 2029 til indtægter
2. at der til gennemførelse af de lovpligtige vand- og naturgenopretningsprojekter gives anlægsbevilling på 105 mio. kr. til udgifter og 105 mio. kr. til indtægter svarende til de afsatte rådighedsbeløb.

## Beslutning fra Landdistriktsudvalget, den 13. maj 2026, punkt 58:

Indstilles godkendt med 6 stemmer for og 1 stemme imod. For stemte Henning Munkholm Eriksen, Erik Bo Andersen, Niels Jørgen Thomsen, Anne Hjortshøj, Christian Engelbrecht Pedersen og Lars Søgaard. Imod stemte René Skaarup.

## Beslutning fra Økonomiudvalget, den 18. maj 2026, punkt 100:

Indstilles godkendt med 8 stemmer for og 2 stemmer imod

For stemte Rosa Lykke Yde (F), Niels Jørgen Thomsen (C), Erik Bo Andersen (Q), Claus Berggren (V), Tommy Bødker Jensen (V), Anne Hjortshøj (S), Christian Bach (S), Mogens Nyholm (B).

Imod stemte Henrik Hove (Æ) og Frank Nørgaard (O).

Et enigt udvalg indstiller, at der skal udarbejdes et notat, der skal indgå i budgetmaterialet.

Tommy Bødker Jensen deltog som stedfortræder for Louise Høeg. Kasper Fuhr Christensen deltog ikke i sagen

## Beslutning

1. at blev godkendt med 25 stemmer for: A (7), B (1), C (2), E (1), F (5), I (1), Q (2), V (5), Ø (1) og 6 stemmer imod: O (3), Æ (3).
2. at blev godkendt med 23 stemmer for: A (7), B (1), C (2), E (1), F (5), I (1), V (5), Ø (1), 6 stemmer imod: O (3), Æ (3) og 2 der undlod at stemme: Q (2).

## Sagsfremstilling

Gennemførelse af vand- og naturprojekter i Randers Kommune for at kunne efterleve de statslige krav i de tidligere vandområdeplaner og fra 2026 i den grønne trepart finansieres af staten fra projekt til projekt, men skal gennemføres af forvaltningen i en frivillig proces med de berørte lodsejere.

De vand- og naturprojekter, som skal gennemføres, omfatter de projekter, som skal gennemføres for at omsætte den af byrådet vedtagne omlægningsplan til de konkrete udpegede arealomlægninger såsom vådområder, lavbundsarealer, skove og lysåben natur.

Den statslige gennemførelse af vand- og naturprojekter er bygget op omkring 3 hovedprincipper.

1. Kommunerne ansøger og gennemfører med konsulenthjælp en forundersøgelse for at definere vand- og naturprojektet underopdelt i
  - teknisk forundersøgelse - hvordan skal projektet designes?
  - ejendomsmæssig forundersøgelse - hvilke lodsejere ønsker at være med?
2. Kommunen ansøger og gennemfører med konsulenthjælp en realisering af projektet i form af et anlægsprojekt
3. Staten gennemfører som del af realiseringen den nødvendige jordfordeling. Det betyder, at realiseringen først kan igangsættes og gennemføres, når staten er klar til at gennemføre jordfordelingen. Når projekterne er gennemført, er det som udgangspunkt fortsat lodsejerne, som ejer de omlagte arealer.

Staten betaler for kommunens udgifter

- når forundersøgelsen er gennemført og afrapporteret
- når projektet er gennemført og afrapporteret.

Staten betaler for anvendte timer til projektering samt afholdte udgifter til anlæg, dog maksimalt det antal timer og de udgifter, der er angivet i kommunens ansøgning

Denne finansieringsmodel betyder, at Randers Kommune afholder udleggene for alle de projekter, som skal gennemføres i Randers Kommune, selvom projekterne gennemføres på privat jord.

Finansieringsmodellen indebærer, at kommunerne løber en økonomisk risiko ved gennemførelse af de lovpligtige vand- og naturprojekter. Det er en økonomisk risiko, som alle kommuner står med, og som KL er blevet gjort opmærksom på i regi af den statslige TaskForce. Den økonomiske risiko relaterer sig til følgende situationer:

1. **Igangsæt ansøgning bliver ikke til noget:** Kommunen igangsætter udarbejdelsen af en ansøgning, men det ender, på grund af en indledende modstand fra lodsejere eller tekniske barrierer, med, at det ikke vurderes muligt at gennemføre projektet. Derfor fremsendes der ingen ansøgning om forundersøgelse. De anvendte timer til udformning af ansøgningen bliver ikke dækket af staten.
2. **Ventetid på tildeling af jordfordeler:** Kommunen ansøger om realisering af et projekt og får tilsagn fra staten til at gennemføre projektet. Staten skal nu tildele en jordfordeler. Kommunen kan først starte projektet, når jordfordeleren er tildelt og klar. I ventetiden kan den kommunale projektleder ikke arbejde på projektet, og der er derfor risiko for manglende finansiering af lønudgiften.
3. **Igangsæt projekt realiseres ikke:** Realiseringen af projektet er igangsæt, men en eller flere lodsejere fortryder deres tilsagn om deltagelse i projektet. Derved falder projektet. Når projektet ikke realiseres, betaler staten ikke de af kommunen afholdte udgifter til projektering og evt. påbegyndte anlæg.
4. **Efterspørgsel på projektledere:** Det meget store antal projekter, som skal gennemføres på nationalt plan, betyder stor efterspørgsel efter kvalificerede projektledere. Skift af projektleder midt i et projekt, betyder oplæring en ny projektleder. Da staten kun betaler for de ansøgte timer til projektering, vil timerne anvendt til oplæring og genstart af projektet (forundersøgelse eller realiseringsprojekt) ikke blive dækket af den statslige finansiering.
5. **Ventetid på konsulenter:** Det meget store antal projekter betyder også risiko for ventetid hos de konsulenter, som kommunerne har brug for at indkøbe konsulentbistand hos for at kunne gennemføre det ansøgte. Projektlederen kan derfor ikke komme i gang med projektet og ventetimerne betales ikke af staten.

Kendetegnede for disse situationer er, at udgifterne til projektering og i mindre omfang også anlægsudgifter ikke bliver refunderet af staten, da det for alle situationerne gælder, at de anvendte timer og afholdte udgifter ikke kan tilknyttes en gennemført forundersøgelse eller et gennemført projekt.

Den økonomiske risiko mindskes, jo flere projekter kommunen gennemfører på samme tid, da særligt risikoen for uudnyttede projektledertimer på grund af ventetid nedbringes, jo flere projekter, der er i gang samtidigt.

Det kan desuden oplyses, at staten har anerkendt den økonomiske og udrulningsmæssige udfordring tilknyttet modellen med de statslige jordfordelere. Staten har derfor tredoblet antallet af jordfordelere fra 2026 for herved at mindske ventetiden i kommunerne og forøge hastigheden på gennemførelsen af projekterne.

#### *Udvidelse af ressourcer til opgaveløsningen*

De nuværende ressourcer muliggør en gennemførsel af 10 forundersøgelser inden 2027 og 2-3 realiserede projekter inden 2029. Statens forventning er op til 35 forundersøgelser i 2027 og op til 35 gennemførte projekter i 2030/32. Det betyder, at ressourcetildelingen til opgaveløsningen som minimum skal fordobles fra 2 til 4 projektledere, idet det formodes, at det vil lykkes forvaltningen at indgå i en model med Limfjordsrådet eller Gudenåkomiteen om at deles om medarbejdere for at minimere risikoen mest muligt for ventetid hos projektlederen. Denne fordobling af personaleressourcen til projektledelsen finansieres af staten som del af de enkelte projekter og derfor del af anlægsbevillingen.

#### *Myndighedsopgaven*

I perioden 2027 til 2032 vil forvaltningen skulle myndighedsbehandle de ca. 35 nye natur- og vandprojekter under den grønne trepart, hvilket vil kræve øgede personaleressourcer til myndighedsbehandling. Med det nuværende budget vil forvaltningen alene kunne tilgodese dette ved at forlænge sagsbehandlingstiden på andre sagsområder, hvilket vil forringe beskyttelsesniveauet og serviceniveauet på de andre sagstyper på natur- og miljøområdet.

KL søger at skaffe statslig kompensation for det øgede behov for personaleressourcer i forbindelse med deres løbende dialog med staten. Det er dog usikkert om og hvornår KL får held med denne opgave. jf. budgetvejledningen fra KL. (sopr 3)

Uden de nødvendige tilladelser vil landbruget ikke på lang sigt kunne få godskrevet den opnåede kvælstof- og klimareduktion fra de gennemførte projekter under den grønne trepart og vil derfor blive påvirket negativt af en langsom eller manglende myndighedsbehandling af de grønne trepart projekter.

Denne udfordring uddybes i forbindelse med den forestående budgetproces for budget 2027-2030.

### **Økonomi**

Byrådet gav i januar 2023 (BY30/1-23, pkt. 15) en anlægsbevilling på 12 mio. kr. til udgifter og 12 mio. kr. til indtægter til gennemførsel af de lovpligtige vand- og naturprojekter i perioden 2023 til 2027.

For at sikre den nødvendige økonomi til den markante forøgelse i antallet af projekter, som skal gennemføres, er det forvaltningens vurdering, at den nuværende anlægsbevilling, som udløber i 2027 skal forøges og forlænges i første omgang til og med 2029.

Der søges på den baggrund om rådighedsbeløb på 15 mio. kr. i 2026 og 30 mio. kr. i hvert af årene 2027 til 2029 til udgifter og 15 mio. kr. i 2026 og 30 mio. kr. i hvert af årene 2027 til 2029 til indtægter med tilhørende anlægsbevilling til lovpligtige vand- og naturgenopretningsprojekter

Projekternes gennemførelse forventes således netto at gå i 0 for kommunen over tid. Forvaltningen vil løbende følge den ovenfor skitserede økonomiske risiko forbundet med projekterne og følge op i forbindelse med de løbende budgetopfølgninger.

Den likviditetsmæssige tidsforskydning vurderes at kunne håndteres inden for kommunens likviditetsmæssige ramme.

# Punkt 190: Opdatering af kompetenceplanen

00.01.10-G01-19-26

## Resumé

*Kompetenceplanen fastlægger og samler de overordnede rammer for, hvor beslutninger i kommunen skal træffes. Planen blev senest opdateret på byrådsmødet den 27. januar 2025 (sag 17), og der forelægges nu en ny opdatering af planen til byrådets godkendelse.*

## Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via erhvervs- og planudvalget, miljø- og teknikudvalget, sundheds-, idræts- og kulturudvalget, omsorgsudvalget, børn- og skoleudvalget, social- og arbejdsmarkedsudvalget, landdistriktsudvalget og økonomiudvalget

1. at drøfte og godkende kompetenceplanen

### Beslutning fra Erhvervs- og planudvalget, den 4. maj 2026, punkt 89:

Indstilles godkendt.

### Beslutning fra Miljø- og teknikudvalget, den 5. maj 2026, punkt 83:

Indstilles udsat med henblik på afklaring af opgavesnit mellem miljø- og teknikudvalget og landdistriktsudvalget.

Henning Munkholm Eriksen deltog som stedfortræder for Niels Jørgen Thomsen.

### Beslutning fra Sundheds-, idræts- og kulturudvalget, den 5. maj 2026, punkt 66:

Godkendt.

### Beslutning fra Børn- og skoleudvalget, den 11. maj 2026, punkt 63:

Godkendt.

### Beslutning fra Omsorgsudvalget, den 11. maj 2026, punkt 53:

Godkendt.

### Beslutning fra Social- og arbejdsmarkedsudvalget, den 12. maj 2026, punkt 59:

1. at indstillet godkendt.

### Beslutning fra Landdistriktsudvalget, den 13. maj 2026, punkt 65:

Godkendt.

### Beslutning fra Økonomiudvalget, den 18. maj 2026, punkt 101:

Sagen indstilles udsat med henblik på fornyet behandling i Miljø- og Teknikudvalget.

Tommy Bødker Jensen deltog som stedfortræder for Louise Høeg. Kasper Fuhr Christensen deltog ikke i sagen

## Beslutning

Godkendt at udsætte sagen med henblik på fornyet behandling i miljø- og teknikudvalget.

## Sagsfremstilling

I september 2021 blev Randers Kommunes første kompetenceplan vedtaget af byrådet. Planen blev senest godkendt af byrådet på mødet den 27. januar 2025 (sag 17). Kompetenceplanen samler og fastlægger de overordnede rammer for, hvor beslutninger i kommunen skal træffes. Formålet med planen er at skabe overblik over, hvor kompetencen til at træffe beslutninger i Randers Kommune er placeret, således at politikere, embedsmænd og andre til enhver tid, via planen, kan indhente oplysninger om og overblik over, om en sag eksempelvis skal afgøres politisk eller administrativt.

Kompetenceplanen er ikke en udtømmende regulering af kompetencen til at træffe beslutninger i Randers Kommune. De steder, hvor kompetenceplanen ikke dækker, gælder almindelige principper for, hvor beslutninger skal træffes i kommuner. Disse går kort ud på, at hvis en sag har større politisk eller økonomisk betydning for kommunen, er der en formodning for, at sagen skal behandles af byrådet. Kompetenceplanen er både udtryk for, hvordan byrådet mener kompetencen til beslutninger skal være, men også på en række områder udtryk for, hvor beslutninger efter lovgivningen skal træffes.

Forvaltningen har stillet forslag til en række ændringer/justeringer af kompetenceplanen. Ændringsforslagene er nærmere beskrevet i bilag B vedlagt sagen.

De stillede forslag er hver især udtryk for større eller mindre ændringer til planen. Nogle er således helt nye delegationer, mens andre alene er udtryk for kodificeringer af en praksis, der allerede følges i kommunen. Herudover er nogle forslag blot af præciserende karakter og supplerer en allerede gældende delegation, der følger af den senest vedtagne 2024-kompetenceplan, ligesom visse forslag blot er omplaceret i planen og ikke ændret materielt.

Planen forelægges for byrådet efter hvert kommunalvalg.

Den opdaterede kompetenceplan har været behandlet i Miljø- og Teknikudvalget 5. maj 2026. Miljø- og Teknikudvalget besluttede at indstille til at udsætte sagen, indtil der foreligger en afklaring på opgavesnittet mellem Miljø- og Teknikudvalget og Landdistriktsudvalget.

## Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

## Bilag

Bilag A Kompetenceplan for Randers Kommune (opdateret)

Bilag B. Beskrivelse af ændringer til kompetenceplanen 2026

Bilag C. Kompetenceplan maj 2025

# Punkt 191: Befolkningsprognose 2027-2039

00.01.00-S55-4-26

## Resumé

Forvaltningen har med bistand fra rådgivningsfirmaet COWI udarbejdet en ny befolkningsprognose for 2027-2039. Ifølge den nye prognose forventes folketallet at stige med 361 personer i 2026 og ved årets udgang forventes det samlede folketal at være 100.925 personer. I slutningen af prognoseperioden (1.1.2039) forventes ifølge prognosen et folketal på 103.873 personer.

Prognosen bygger på en lang række forudsætninger om boligprogram, flyttemønstre, fertilitet og dødelighed m.m., der alle er beskrevet nærmere i prognoserapporten. Hvis disse forudsætninger ændres, vil den faktiske vækst blive enten større eller mindre end forudsat i prognosen.

I 2025 har der i alt været en vækst i folketallet på 208 personer - primært som følge af en positiv vandringsbalance i forhold til udlandet. Udviklingen i 2025 er analyseret nærmere i særskilt notat, der er vedlagt denne sag.

## Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via økonomiudvalget

1. at befolkningsprognosen for 2027-2039 godkendes

### Beslutning fra Økonomiudvalget, den 20. april 2026, punkt 84:

1. at indstilles godkendt

### Beslutning fra Byrådet, den 27. april 2026, punkt 163:

Udsat.

## Beslutning

Godkendt.

## Sagsfremstilling

Hvert år udarbejder Randers Kommune en prognose, der beskriver, hvordan befolkningstallet, alderssammensætning og bosætning forventes at udvikle sig de kommende år. I lighed med tidligere år er prognosen udarbejdet med bistand fra rådgivningsfirmaet COWI. Desuden er der (også i lighed med tidligere år) udarbejdet et notat med en nærmere analyse af den faktiske befolkningsudvikling i Randers Kommune (med fokus på år 2025).

I år 2025 har der været en befolkningstilvækst i Randers Kommune på 208 personer. Væksten i 2025 vedrører især vandringsbalancen i forhold til udlandet (+ 334 personer) og den mellem-kommunale flyttebalance (+46 personer). Den mellem-kommunale nettotilflytning i 2025 vedrører primært Favrskov kommune (+97 personer) samt Aarhus Kommune (+51 personer) og Norddjurs kommune (+51 personer). I modsat retning trækker Aalborg Kommune (-57 personer) og Mariagerfjord Kommune (-40 personer).

Fødselsbalancen (født minus døde) har i 2025 været negativ med minus 121 personer. De fleste øvrige kommuner (70 kommuner) har ligeledes en negativ fødselsbalance som følge af en kombination af faldende fertilitet samt et stigende antal ældre. Der henvises til særskilt notat, der indeholder en detaljeret analyse af den faktiske befolkningsudvikling i Randers Kommune i 2025.

I 2026 forventes ifølge den nye prognose en vækst i folketallet på 361 personer - og for hele prognoseperioden en gennemsnitlig vækst på 254 personer årligt. Primo år 2039 forventes et folketal på 103.873 personer. Den forventede vækst i prognoseårene er primært båret af en forventet mellem-kommunal nettotilflytning (gennemsnit på +218 personer) samt en nettoindvandring fra udlandet (gennemsnit på +206 personer) mens fødselsbalancen forventes at give et underskud på 171 personer i årligt gennemsnit.

Prognosen bygger på en lang række forudsætninger om boligprogram, flyttemønstre, fertilitet og dødelighed m.m., der alle er beskrevet nærmere i prognoserapporten.

I den samlede periode 2026-2038 er der forudsat et boligbyggeri på i alt 4.744 boliger svarende til et gennemsnit på 365 boliger pr. år (gennemsnitligt 101 parcelhuse, 108 rækkehuse og 155 etageboliger).

Med hensyn til de ukrainske statsborgere vil Randers Kommune ifølge Udlændingestyrelsen modtage 168 personer i 2026. Fra 2027 og frem er det (i lighed med tidligere) forudsat, at antal tilflyttede fra Ukraine vil være identisk med antal fraflyttede - altså en nettoindvandring på 0. Denne forudsætning er selvsagt behæftet med betydelig usikkerhed.

De seneste 4 år (2022-2025) har fertiliteten i været lav men stabil (godt 1,6 barn pr. kvinde). På landsplan har der været et fald i perioden 2022-2024, men derefter en stigning fra 2024-2025, således at fertiliteten på landsplan nu er på godt 1,5 barn pr. kvinde (altså stadig under niveauet i Randers Kommune). Den fremadrettede fertilitet i prognoseperioden er beregnet med udgangspunkt i årene 2023-2025, hvilket giver en forventet fertilitet i 2026 på 1,623 barn stigende til 1,646 barn pr. kvinde i 2038.

Analysen af de forskellige aldersgrupper viser en lidt lavere udvikling i småbørn (0-5 årige) end tidligere forventet. Den største procentvise vækst i befolkningsgrupper ses igen hos de 85+ årige med en vækst på % i perioden 2026-39 (fra 2.651 personer primo 2026 til 4.430 personer primo 2039). Den nye prognoses konsekvenser for kommunens demografimodeller vil blive beskrevet i særskilt demografinotat, der indgår som en del af baggrundsmaterialet til budgetlægningen 2027-30.

Af prognosen fremgår desuden hvordan væksten er fordelt på børnedistrikter, skoledistrikter og ældredistrikter. Disse oplysninger indgår som en del af grundlaget for den løbende kapacitetsplanlægning og -styring som laves på de store serviceområder. I lighed med sidste år skal status på kapacitetsudnyttelsen drøftes i de relevante fagudvalg i foråret 2026 og forvaltningen vil efterfølgende udarbejde en opdateret status på kapacitetsudnyttelsen og en vurdering af det fremtidige investeringsbehov i kapacitetsudvidelser, der kan fremsendes som en del af budgetmaterialet 2027-2030.

## **Økonomi**

Prognosen anvendes blandt andet til fordeling af ressourcer til de af kommunens serviceområder, som påvirkes af befolkningsudviklingen (demografireguleringer) samt til budgettering af kommunens indtægtsside (skatter og tilskud). Desuden anvendes prognosen som baggrundsmateriale for de løbende kapacitetsanalyser på de store serviceområder.

I henhold til den vedtagne budgetprocedure vil demografireguleringerne blive indarbejdet i basisbudgettet for 2027-30 - i første omgang på en central konto til senere udmøntning. Der vil som en del af budgetmaterialet blive udarbejdet et særskilt notat om demografireguleringerne ligesom indtægtssiden vil blive beskrevet nærmere som en del af det samlede budgetmateriale. Budgetmaterialet præsenteres for byrådet på budgetseminaret den 26. august 2026. Her vil der også ske en gennemgang af førnævnte status på arbejdet med kapacitetsplanlægning og -styring.

## **Bilag**

Analyse af befolkningsudviklingen i 2025

Befolkningsprognose for 2027-2039

## Punkt 192: Byrådets forretningsorden

00.01.00-G01-7-26

### Resumé

*Byrådets forretningsorden fastlægger de nærmere rammer for, hvordan møderne i byrådet afvikles.*

*Det ønskes, at borgmesteren får mulighed for at dele sin indledende taletid med et andet byrådsmedlem, eksempelvis en udvalgsformand, med henblik på en forelæggelse af sagerne på dagsordenen ved byrådsmøder.*

*Byrådet vedtager selv sin forretningsorden, jf. styrelseslovens § 2, stk. 4, og forvaltningen fremlægger derfor et forslag til ændring af forretningsordenen med henblik på at give borgmesteren ovennævnte mulighed.*

*Byrådets forretningsorden er senest blevet revideret i januar/februar 2026.*

### Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet,

1. at byrådet forretningsorden, med de af forvaltningen foreslåede ændringer, godkendes og
2. at byrådets forretningsorden oversendes til byrådets 2. behandling.

### Beslutning fra Byrådet, den 27. april 2026, punkt 156:

Udsat.

### Beslutning

Godkendt med 23 stemmer for: C (2), E (1), F (5), I (1), O (3), Q (2), V (5), Æ (3), Ø (1) og 8 stemmer imod: A (7), B (1).

Byrådet besluttede desuden, at forvaltningen frem mod 2. behandling af forretningsordenen skal beskrive et forslag til proces for offentliggørelse af talepapirer til byrådsmøderne.

Ændringsforslag fra Radikale Venstre: At forvaltningen udarbejder et talepapir til den enkelte sag, der ikke oplæses i byrådssalen, men vedlægges som bilag. Borgmesteren indleder med et koncentrat af sagens indhold.

Ændringsforslaget blev forkastet med 8 stemmer for: A (7), B (1), 18 stemmer imod: C (2), E (1), F (5), I (1), O (3), Q (2), Æ (3), Ø (1) og 5 der undlod at stemme: V (5).

### Sagsfremstilling

Byrådets forretningsorden fastlægger de nærmere rammer for afvikling af byrådets møder, herunder regler om mødeledelse og taletid.

Det er et ønske, at borgmesteren som led i forelæggelsen af sagerne får mulighed for at dele sin indledende taletid med et andet byrådsmedlem, eksempelvis en udvalgsformand. For at understøtte dette, foreslås en ændring af forretningsordenens § 4 om beslutningsdygtighed, mødeledelse og sagernes forelæggelse.

Efter styrelseslovens § 2, stk. 4 vedtager byrådet selv sin forretningsorden. Indenrigs- og Sundhedsministeriet har dertil udsendt en vejledende normalforretningsorden for kommunalbestyrelser, der kan anvendes som inspirationsgrundlag, men som ikke er bindende for byrådet.

Det følger af styrelseslovens § 30, at borgmesteren forbereder og indkalder til byrådets møder samt leder forhandlinger og afstemninger. Efter § 8, stk. 3, kan byrådet fastsætte regler om varigheden af sine møder, hvilket også omfatter adgang til at fastsætte taletidsbegrænsninger og regler om talerækkefølge, forudsat at byrådsmedlemmer ikke afskæres fra en relevant politisk drøftelse af sagerne.

På den baggrund fremlægger forvaltningen forslag til ændring af forretningsordenens § 4, således at borgmesteren får mulighed for at dele sin indledende taletid med et andet byrådsmedlem med henblik på en forelæggelse af sagen inden

den almindelige taletidsrækkefølge påbegyndes. Den foreslåede ændring gennemgås nærmere nedenfor.

En opdateret udgave af byrådets forretningsorden er vedlagt som bilag. Som bilag er også vedlagt et skema, hvori de foreslåede ændringer af forretningsordenens § 4 er fremhævet.

Efter forretningsordenens § 16, skal ændringer i forretningsordenen behandles på to ordinære byrådsmøder. Sagen behandles derfor tillige på byrådsmødet den 26. maj 2026.

#### **Beslutningsdygtighed, mødeledelse og sagernes forelæggelse**

#### **§ 4**

Forvaltningen foreslår, at § 4, stk. 3 ændres til følgende ordlyd:

*"Enhver, der ønsker ordet, skal trykke på den knap på sin mikrofon- og afstemningspult, som angiver at man anmoder om ordet. Borgmesteren giver ordet til medlemmerne i den orden, hvori de har begæret det, jf. dog stk. 4. Talerne må ikke afbrydes af andre end borgmesteren.*

Ny § 4, stk. 4 indsættes med følgende ordlyd:

*"Borgmesteren kan dele sin indledende taletid med et andet byrådsmedlem, eksempelvis en udvalgsformand, med henblik på en forelæggelse af sagen på maksimalt 3 minutter. Denne forelæggelse indgår ikke i opgørelsen af taletidsreglerne efter stk. 5."*

Nuværende stk. 4 ændres til stk. 5 uden indholdsmæssige ændringer.

Nuværende stk. 5 ændres til stk. 6 uden indholdsmæssige ændringer.

Nuværende stk. 6 ændres til stk. 7 uden indholdsmæssige ændringer.

Nuværende stk. 7 ændres til stk. 8 uden indholdsmæssige ændringer.

Nuværende stk. 8 ændres til stk. 9 uden indholdsmæssige ændringer.

Nuværende stk. 9 ændres til stk. 10 uden indholdsmæssige ændringer.

#### **Økonomi**

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

#### **Bilag**

Skema med ændringer

Ny forretningsorden

# Punkt 193: Forslag til ny styringsmodel

00.01.00-A00-29-24

## Resumé

*Forvaltningen har udarbejdet forslag til en ny styringsmodel for Randers Kommune. Forslaget har været drøftet i det afgående byråd, som godkendte det med henblik på oversendelse og endelig godkendelse i det nuværende byråd.*

*Det oversendte forslag er på baggrund af drøftelserne på byrådets seminar i Rebild den 19.-20. februar 2026 opdateret med sammenhængene i forhold til arbejdet med Fremtidens Randers Kommune - herunder at kommunens eksisterende Vision 2030 foreslås erstattet af den overordnede vision for Fremtidens Randers Kommune.*

*Det foreslås ligeledes at kommunens eksisterende politikker videreføres indtil byrådet måtte beslutte, at en konkret politik skal ændres. Konkret foreslås det i den forbindelse, at der efter færdiggørelsen af de første udgaver af udmøntningsplanerne for Fremtidens Randers Kommune gennemføres en proces med vurdering af hvilke politikker som skal fastholdes, revideres, slås sammen eller eventuelt skal afskaffes.*

## Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via økonomiudvalget,

1. at byrådet godkender forslaget til ny styringsmodel,
2. at Vision 2030 erstattes af den overordnede vision for Fremtidens Randers Kommune,
3. at kommunens politikker er gældende indtil det politisk besluttet, at de skal ændres,
4. at der i forlængelse af færdiggørelsen af den første udgave af udmøntningsplanerne vedr. Fremtidens Randers Kommune (efteråret 2026) gennemføres en proces med vurdering af hvilke politikker som skal fastholdes, revideres, slås sammen eller eventuelt skal afskaffes,
5. at opfølgning på aftaleenheds-niveau bortfalder i politiske sager til byrådet som følge af den tydeligere adskillelse mellem det politiske og det administrative styringsrum i den nye styringsmodel.

### Beslutning fra Økonomiudvalget, den 20. april 2026, punkt 81:

Indstilles godkendt med 10 stemmer for. Velfærdslisten tog forbehold.

Et enigt økonomiudvalg besluttede, at sagen vedlægges et notat om MED-processen og medarbejdernes perspektiv forud for byrådsbehandlingen.

### Beslutning fra Byrådet, den 27. april 2026, punkt 159:

Udsat.

## Beslutning

Ændringsforslag fra Æ, O, C, Ø, I, A, F, E, V og Q som supplement til forvaltningens indstilling:

### Ændringsforslag 1

På side 5 foreslås følgende tilføjet i afsnittet om politikudvikling efter første afsnit:

"I fagudvalgenes arbejde kan både interne og eksterne interessenter inddrages med henblik på at bidrage med input og inspiration. Det kan fx være repræsentanter fra fagforeninger, arbejdsgiverorganisationer, civilsamfundsorganisationer, råd mv."

Samtidig foreslås følgende indsat sidst i afsnittet om det politiske styringsrum:

"Ved temadrøftelser kan interne og eksterne interessenter medvirke."

### Ændringsforslag 2

På side 6 foreslås punktet "Brugerorientering og brugerinvolvering" ændret til:

"Brugerorientering, borgerinddragelse og medarbejderinddragelse, dvs., at organisationen tager afsæt i dem, der bruger kommunens ydelser, og i borgerne som en del af det lokale fællesskab – både i kommunen som helhed og i de enkelte lokalsamfund."

Tilbud og indsatser udvikles i tæt samspil med borgere, brugere og medarbejdere for at styrke både kvaliteten og implementeringen.”

### **Ændringsforslag 3**

På side 7 foreslås punktet ”Faglighed, kvalitet og helhed” ændret til:

”Faglighed, kvalitet og helhed, dvs., at vi i organisationen opbygger og fastholder stærke faglige miljøer, som sikrer høj kvalitet i opgaveløsningen - samtidig med, at vi har blik for sammenhængen på tværs af kommunen og for borgeren.

Det kræver et styrket fokus på faglig ledelse og et tæt samarbejde på tværs af organisationen. Politikere, administration og medarbejdere arbejder sammen om at udvikle og finansiere indsatser, når opgaverne går på tværs.”

### **Ændringsforslag 4**

På side 7 foreslås punktet ”Effektivitet” ændret til:

”Effektivitet, dvs. at ressourceudnyttelsen og arbejdsgangene til stadighed søges optimeret, så der skabes mest mulig værdi for borgerne inden for de givne rammer.

Samtidig skal der være et styrket fokus på at træffe beslutninger med blik for helheden på tværs af kommunen. Det kræver et tæt samarbejde mellem forvaltningerne, så løsninger vælges ud fra, hvad der samlet set er fagligt og økonomisk mest hensigtsmæssigt.”

Godkendt med 30 stemmer for: A (Anne Hjortshøj, Christian Bach, Christian Engelbrecht Pedersen, Fatma Cetinkaya, Jesper Gade, Lise-Lotte Leervad Larsen), B (1), C (2), E (1), F (5), I (1), O (3), Q (2), V (5), Æ (3), Ø (1).

Torben Hansen (A) deltog ikke i sagens behandling.

## **Sagsfremstilling**

I december 2025 godkendte det afgående byråd forslag til ny styringsmodel med henblik på oversendelse og videre behandling i det nye byråd. I forvaltningens arbejde med at udforme en ny styringsmodel er der lagt vægt på, at modellen skal kunne opfylde nedenstående kriterier:

- Den skal give det politiske niveau bedre grundlag for at være politikskabende
- En ny styringsmodel skal kunne rumme tværgående indsatser
- En ny styringsmodel skal omfatte alle fagområder
- Modellen skal fortolkes ensartet på tværs af forvaltningsområder og fagområder
- Der skal være tale om en model, som er let at håndtere både administrativt og politisk
- Modellen skal være i tråd med ledelseshierarkiet
- Modellen skal kunne rumme reformer og andre forandringer i en omskiftelig verden
- Modellen skal indeholde en god balance mellem styring og handlefrihed/handlerum
- Afslutningsvis skal modellen være involverende på alle niveauer af hensyn til ejerskabet

Forslaget indebærer en mere tydelig adskillelse af det politiske og det administrative styringsrum.

### **Det politiske styringsrum**

Hensigten med et klarere defineret politisk styringsrum er at styrke byrådets mulighed for at bevæge sig på et strategisk niveau, hvor den politiske retning sættes.

Ligesom i den nuværende Randersmodel foreslås det, at byrådet fastsætter en overordnet vision for kommunens udvikling, som udmøntes i en række politikker og tværgående strategier.

Det foreslås samtidigt, at kommunens eksisterende vision 2030 erstattes af den overordnede vision omkring ”Fremtidens Randers Kommune”, jf. strategisk plan for ”Fremtidens Randers Kommune” godkendt i byrådet den 23. marts 2026.

Byrådet fastsætter (som nu), hvilke politikker og tværgående strategier som ønskes udarbejdet og herefter er det de respektive fagudvalg som får til opgave at forestå udarbejdelsen af forslag til politikker, som kan forelægges byrådet til godkendelse.

Det forelås i forlængelse heraf, at kommunens nuværende politikker er gældende, indtil det politisk besluttet, at en konkret politik skal ændres. I forlængelse af færdiggørelsen af den første udgave af udmøntningsplanerne vedr. Fremtidens Randers Kommune (efteråret 2026) foreslås der gennemført en proces med vurdering af hvilke politikker som skal fastholdes, revideres, slås sammen eller eventuelt skal afskaffes.

## Det administrative styringsrum

Med afsæt i de politisk besluttede politikker og tværgående strategier skal det administrative niveau arbejde på et mere taktisk og operationelt niveau med at oversætte og udfylde det decentrale ledelsesrum. Adskillelsen af de to styringsrum foreslås fremadrettet defineret via den kompetenceplan som byrådet fastlægger.

Forslaget indebærer en ændring i forhold til den hidtidige Randersmodel, hvor det centrale i modellen har bestået i, at byrådet indgik aftaler med samtlige arbejdspladser, herunder selvejende institutioner, afdelinger mv. (aftaleenhederne).

Disse aftaler mellem byrådet og aftaleenhederne foreslås afskaffet, idet forvaltningens omsætning af byrådets vedtagne politikker, tværgående strategier mv. – og det tilhørende behov for at operationalisere dette i styrings- og udviklingsaftaler på de enkelte fagområder - fremadrettet foreslås at være et administrativt anliggende.

I forslaget til den nye styringsmodel skal enhederne fortsat spille en stor rolle i opfyldelsen af de politisk fastsatte politikker og målsætninger. Dette skal dog fremadrettet ske via ledelseslinjen indenfor de enkelte fagområder, idet der samtidigt – som hidtil i den nuværende Randersmodel - skal ske involvering af MED, brugere/pårørende mv. i forbindelse med udarbejdelsen af de administrative styrings- og udviklingsaftaler.

## Øvrige forhold

En række overordnede principper i den nuværende Randersmodel foreslås videreført i den nye styringsmodel. Det drejer sig om følgende:

- Central styring – decentral ledelse
- Brugerorientering og borgerinvolvering
- Faglighed, kvalitet og helhed
- Effektiv ressourceudnyttelse
- Værdierne ordentlighed, ligeværdighed, udvikling og frihed
- De økonomiske decentraliseringsprincipper

## Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser, men indebærer ændringer i måden der fremadrettet afrapporteres på til det politiske niveau, ligesom der indenfor de enkelte bevillingsområder præciseres en adgang til tværgående prioritering af den rådige økonomi.

I forbindelse med regnskabsaflæggelsen har der hidtil været opfølgning på aftaleenheds-niveau, særligt i opgørelserne af overskud og underskud, som søges overført til det efterfølgende regnskabsår. Det foreslås, at disse oversigter udgår som følge af den tydeligere adskillelse mellem det politiske og det administrative styringsrum i styringsmodellen. I stedet vil opfølgning fremadrettet ske udelukkende på bevillingsniveau.

På de enkelte fagområder vil enhederne (de tidligere aftaleenheder) fortsat have eget budget og mulighed for overførsel af over-/underskud mellem årene jf. de økonomiske styringsprincipper. Samtidigt præciseres det, at der indenfor bevillingsområdet - mellem enhederne - er adgang til prioritere den rådige økonomi på tværs. Dette har i den eksisterende styringsmodel allerede været praksis på en række af fagområderne.

De nærmere principper for økonomisk styring vil blive udfoldet i den økonomiske politik, som planlægges revideret og fremsendt til beslutning i byrådet i slutningen af 2026.

## Bilag

Forslag til ny styringsmodel april 2026

Medarbejderinddragelse i forbindelse med udviklingen af ny styringsmodel

# Punkt 194: Flodbyen Randers - bemyndigelse til at stemme på generalforsamlinger i arealudviklingsselskab

01.00.05-A26-1-24

## Resumé

*Efter vedtægterne for Flodbyen Randers P/S og Komplementarselskabet Flodbyen Randers ApS skal der hvert år afholdes ordinær generalforsamling i de to selskaber, således at de godkendte årsrapporter kan være Erhvervsstyrelsen i hænde senest inden udløbet af den i årsregnskabsloven fastsatte frist, som pt. er inden udgangen af juni. De to selskaber, som blev stiftet i forlængelse af byrådets beslutning om at etablere arealudviklingsselskabet sammen med AP Ejendomme, ejes af Randers Kommune med 49 % og AP Ejendomme med 51 %. Byrådet afgiver ved sin beslutning bemyndigelse til Randers Kommunes beslutninger på generalforsamlingen. Der skal derfor træffes beslutning om bemyndigelse til borgmesteren i forhold til at afgive stemme på generalforsamlingen.*

## Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via økonomiudvalget,

1. at ledelsesberetningen og årsrapporten for Flodbyen Randers P/S (arealudviklingsselskabet) godkendes, samt at Deloitte vælges som revisor,
2. at ledelsesberetningen og årsrapporten for Komplementarselskabet Flodbyen Randers ApS godkendes, samt at Deloitte vælges som revisor, og
3. at borgmesteren bemyndiges til at afgive stemme på vegne af byrådet på de to generalforsamlinger i henhold til det under 1 og 2 samt i sagsfremstillingen beskrevne.

## Beslutning fra Økonomiudvalget, den 18. maj 2026, punkt 102:

Indstilles godkendt med 9 stemmer for og 1 stemme imod. Imod stemte Erik Bo Andersen (Q).

Tommy Bødker Jensen deltog som stedfortræder for Louise Høeg. Kasper Fuhr Christensen deltog ikke i sagen

## Beslutning

Godkendt med 26 stemmer for: A (7), B (1), C (2), F (5), I (1), O (3), V (Anders Henrik Jensen, Claus Berggren, Lars Søgaard, Louise Høeg), Æ (3), 2 imod: Q(2) og 2 der undlod at stemme: E (1), Ø (1).

Tommy Bødker Jensen (V) deltog ikke i sagens behandling.

## Sagsfremstilling

Randers Kommune ejer sammen med AP Ejendomme selskaberne Flodbyen Randers P/S og Komplementarselskabet Flodbyen Randers ApS. Randers Kommune ejer 49 % af begge selskaber og AP Ejendomme ejer 51 % af begge selskaber. Flodbyen Randers P/S er arealudviklingsselskabet, som arbejder for at realisere udviklingsplanen for Flodbyen og frasælge byggeretter til AP Ejendomme og tredjepart. Komplementarselskabet er en del af den samlede selskabskonstruktion, og har ikke anden aktivitet end at fungere som komplementar for arealudviklingsselskabet. Byrådet afgiver ved sin beslutning bemyndigelse til, at borgmesteren kan afgive stemme på generalforsamlingerne. Der skal derfor træffes beslutning om bemyndigelse til borgmesteren i forhold til at afgive stemme på generalforsamlingen.

Bestyrelsen for Flodbyen Randers P/S afholdt møde den 23. april 2026 og har her fremsendt årsrapporten for 2025 til godkendelse på generalforsamling i Flodbyen Randers P/S. Direktionen for Komplementarselskabet Flodbyen Randers ApS har fremsendt årsrapport for 2025 til godkendelse på generalforsamling i Komplementarselskabet Flodbyen Randers ApS.

Bestyrelsen i Flodbyen Randers P/S og direktionen i Komplementarselskabet Flodbyen Randers ApS har i henhold til vedtægterne indstillet nedenstående punkter til dagsorden for de to generalforsamlinger (der er kun en enkelt afvigelse mellem de to dagsordener i pkt. 5):

1. Valg af dirigent
2. Beretning om selskabets virksomhed

3. Godkendelse af årsrapporten
4. Beslutning om resultatdisponering
5. Valg af medlemmer til bestyrelsen (for Flodbyen Randers P/S, red.) / valg af direktion (for Komplementarselskabet Flodbyen Randers ApS, red.)
6. Valg af revisor
7. Bemyndigelse

#### **Flodbyen Randers P/S**

De enkelte punkter på dagsordenen til generalforsamlingen i Flodbyen Randers P/S behandles i det følgende:

##### **1) Valg af dirigent**

Jesper Lauge Johannesen fra Advokatfirmaet Poul Schmidt foreslås valgt som dirigent.

##### **2) Beretning om selskabets virksomhed**

Direktionens beretning fremgår af årsrapportens ledelsesberetning.

##### **3) Godkendelse af årsrapporten**

Bestyrelsen for Flodbyen Randers P/S har fremsendt årsrapport for 2025 til godkendelse på generalforsamlingen. I arealudviklingsselskabets fjerde leveår er det regnskabsmæssige resultat i Flodbyen Randers P/S et underskud på 1,1 mio. kr., som af ledelsen beskrives som tilfredsstillende henset til det aktuelle stade for selskabets udviklingsaktiviteter. Aktiver og passiver i selskabet udgør 38,2 mio. kr. Der henvises til vedlagte årsrapport for yderligere oplysninger om selskabets økonomi. Regnskabet er godkendt af selskabets revisor Deloitte. Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger. Bestyrelsen for Flodbyen Randers P/S indstiller til generalforsamlingen, at årsrapporten for 2025 godkendes.

##### **4) Beslutning om resultatdisponering**

Der henvises til pkt. 3, idet årets resultat på -1,1 mio. kr. for Flodbyen Randers P/S foreslås overført til egenkapitalen, som herefter udgør 29,7 mio. kr.

##### **5) Valg af medlemmer til bestyrelsen**

Det foreslås, at den nuværende bestyrelse bestående af Peter Olsson og Michala Velin fra AP Ejendomme og kommunaldirektør Jesper Kaas Schmidt og vicekommunaldirektør Lars Sønderby fra Randers Kommune genvælges.

##### **6) Valg af revisor**

Bestyrelsen indstiller til generalforsamlingen, at nuværende revisionsfirma Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab (CVR-nr. 33963556) vælges som revisor for selskabet.

##### **7) Bemyndigelse**

Det foreslås at bemyndige advokat Jesper Lauge Johannesen til at anmelde det vedtagne til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og foretage øvrige afledte dispositioner i forlængelse af beslutningerne på generalforsamlingerne.

#### **Komplementarselskabet Flodbyen Randers ApS**

De enkelte punkter på dagsordenen til generalforsamlingen i Komplementarselskabet Flodbyen Randers ApS behandles i det følgende:

##### **1) Valg af dirigent**

Jesper Lauge Johannesen fra Advokatfirmaet Poul Schmidt foreslås valgt som dirigent.

##### **2) Beretning om selskabets virksomhed**

Selskabets formål fremgår af årsrapportens ledelsesberetning. Der er ikke udarbejdet en særskilt ledelsesberetning, idet selskabets rolle alene er at agere komplementar for arealudviklingsselskabet.

### 3) Godkendelse af årsrapporten

Komplementarselskabet Flodbyen Randers ApS har fremsendt årsrapport for 2025 til godkendelse på generalforsamlingen. Resultatet for komplementarselskabet er et overskud på 7.274 kr. Der henvises til vedlagte årsrapport for yderligere oplysninger om selskabets økonomi. Regnskabet er godkendt af selskabets revisor Deloitte. Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger. Direktionen for Komplementarselskabet Flodbyen Randers ApS indstiller til generalforsamlingen, at årsrapporten for 2025 godkendes.

### 4) Beslutning om resultatdisponering

Der henvises til pkt. 3, idet årets resultat på 7.274 kr. for Komplementarselskabet Flodbyen Randers ApS foreslås overført til egenkapitalen, som herefter udgør 53.124 kr.

### 5) Valg af direktion

Det foreslås, at den nuværende direktør Jesper Kirkelund Plauborg fra AP Ejendomme genvælges.

### 6) Valg af revisor

Bestyrelsen indstiller til generalforsamlingen, at nuværende revisionsfirma Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab (CVR-nr. 33963556) vælges som revisor for selskabet.

### 7) Bemyndigelse

Det foreslås at bemyndige advokat Jesper Lauge Johannesen til at anmelde det vedtagne til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og foretage øvrige afledte dispositioner i forlængelse af beslutningerne på generalforsamlingerne.

## Økonomi

De økonomiske konsekvenser er beskrevet i sagsfremstillingen samt i vedlagte årsrapporter. Resultatet for Flodbyen Randers P/S og Komplementarselskabet Flodbyen Randers ApS har ingen betydning for økonomien på det skattefinansierede område i Randers Kommune. Den samlede økonomi i Flodbyen inkl. Randers Kommunes ejerandel af arealudviklingsselskabet afrapporteres årligt til byrådet i forbindelse med regnskabsaflæggelsen.

## Bilag

Årsrapport 2025 Komplementarselskabet Flodbyen Randers ApS

Årsrapport 2025 Flodbyen Randers

# Punkt 195: Personale- og arbejdsmiljøredegørelse 2025 og fremtidens arbejdskraft 2026-2030

87.00.00-G01-7-25

## Resumé

*Som kommunens største arbejdsplads har Randers Kommune stor betydning for borgernes velfærd. Byrådet har ansvaret for at udstikke den strategiske retning og er medarbejdernes øverste ledelse. Nærværende sag belyser organisationens aktuelle status og de nødvendige greb til at sikre fremtidens arbejdskraft frem mod 2030.*

*Sagen danner baggrund for, at Byrådet kan drøfte, hvordan organisationen bedst kan understøttes i at tiltrække (rekrutterer) og tilknytte (fastholde) medarbejdere i en udfordret rekrutteringsbase. Ligeledes hvordan de gode fortællinger kan medvirke til at fortælle om de attraktive arbejdspladser, så flere har lyst at blive en del af Randers Kommune som organisation. Sidstnævnt hvordan de bedst mulige arbejdsforhold kan tilgås medarbejderne til gavn for borgerne og herunder også muligheder for både unge, seniorer og medarbejdere med særlige behov.*

*Personale- og Arbejdsmiljøredegørelse 2025 (bilag 1) giver en status for medarbejderforhold i kommunen og dermed den arbejdskraft som skal løse kommunens kerneopgaver for borgerne. Fremtidens arbejdskraft 2026-2030 (bilag 2) er et ledelsesværktøj til at imødekomme nuværende udfordringer og sikre, at der også i fremtiden er dygtige medarbejdere, som leverer en høj kvalitet i kerneopgaverne for borgerne.*

## Indstilling

Forvaltningen indstiller til Byrådet via Økonomiudvalget:

1. at godkende Personale- og Arbejdsmiljøredegørelse samt Fremtidens arbejdskraft som grundlag for Randers Kommunes videre arbejde indenfor personale og arbejdsmiljø.

## Beslutning fra Økonomiudvalget, den 18. maj 2026, punkt 103:

Indstilles godkendt

Et enigt udvalg besluttede, at økonomiudvalget får forelagt en sag om, hvordan forvaltningen arbejder med personale- og arbejdsmiljøforhold, herunder samarbejdet med KL herom.

Tommy Bødker Jensen deltog som stedfortræder for Louise Høeg. Kasper Fuhr Christensen deltog ikke i sagen.

## Beslutning

Godkendt.

## Sagsfremstilling

### Baggrund

Randers Kommune er med mere end 7.500 ansatte kommunens største arbejdsplads. Byrådet udgør organisationens øverste ledelse og bærer jf. Kommunestyrelsesloven § 17, stk. 7 det overordnede ansvar for kommunens administration og personale. Som arbejdsgiver fastlægger Byrådet de strategiske rammer, værdier og vilkår, der danner fundamentet for medarbejdernes opgaveløsning.

Økonomiudvalget varetager jf. styrelsesvedtægtens § 10 den umiddelbare forvaltning af løn- og personaleforhold og spiller dermed en central rolle i udøvelsen af arbejdsgiverfunktionen. Dette ansvar understøttes af Randers Kommunes kompetenceplan, hvor det fremgår, at økonomiudvalgets kompetencer også har en bredere betydning for medarbejdernes vilkår, idet udvalget er med til at fastlægge rammerne for bemanning, opgaveprioritering og organisering indenfor lovgivnings rammer.

Ifølge Rammeaftalen har medarbejderne ret til information om alle forhold af betydning for arbejds-, personale-, samarbejds- og arbejdsmiljøforhold. Informationen skal gives på et så tidligt tidspunkt og i en sådan form, at det giver medarbejderne muligheder for en grundig drøftelse. Medarbejdernes synspunkter og forslag skal indgå i grundlaget for

Byrådets og ledelsens beslutninger. Ledelsen skal regelmæssigt give information om fremkomne forslag og trufne beslutninger til Byrådet. Det handler både om at informere men også drøfte de beslutninger, som kan medføre betydelige ændringer i arbejdstilrettelæggelse og ansættelsesforholdene. Information og drøftelse sker gennem MED-strukturen.

### **Redegørelse og Fremtidens arbejdskraft**

Personale- og Arbejdsmiljøreddegørelse 2025 (bilag 1) giver en status for medarbejderforhold i kommunen og dermed den arbejdskraft som skal løse kommunens kerneopgaver for borgerne. Fremtidens arbejdskraft 2026-2030 (bilag 2) er et ledelsesværktøj til at imødekomme nuværende udfordringer og sikre, at der også i fremtiden er dygtige medarbejdere, som leverer en høj kvalitet i kerneopgaverne for borgerne.

Da omverdenen og arbejdsmarkedet i øjeblikket er præget af stor foranderlighed, opererer redegørelsen og indsatserne med et treårigt perspektiv. I den periode skal der arbejdes med helt konkrete handlinger og indsatser, som følges over den treårige periode.

### **Randers Kommunes fundament**

Randers Kommune har høj faglighed, og de stærke medarbejderkompetencer udgør et solidt fundament for at sikre kvalitet i opgaven. Personale- og Arbejdsmiljøreddegørelsen 2025 dokumenterer denne styrke, da 90 % af medarbejderne oplever deres arbejdsopgaver som meningsfulde, mens 84 % føler, at de kan løse dem tilfredsstillende. Denne faglige stolthed omsættes hver dag til værdi for borgerne gennem stærke relationer og en kompetent opgaveløsning, der tager afsæt i en udtalt tillidskultur, hvor 93 % oplever, at deres leder har tillid til deres indsats.

Organisationens robusthed afspejles i en gennemsnitlig anciennitet på 11,2 år og en personaleomsætning under både landsgennemsnittet og flere nabokommuner, hvilket sikrer en dyb erfaringsbase og kontinuitet i borgersamarbejdet. Randers er en uddannelsesby, hvilket er en stor fordel, da den direkte nærhed til VIA, Dania og SOSU-skolen m.fl. giver en eksklusiv adgang til fremtidens medarbejdere og sikrer en stærk fødekæde af nye talenter, der kan videreføre den gode og nære service til borgerne.

### **Professionel rekruttering:**

For at sikre professionelle rekrutteringsprocesser bruges rekrutteringssystemet Signatur. Systemet drives af administratorer og superbrugere, som understøtter de enkelte områder ift. annoncering og administration. AI i Signatur kommer i fremtiden til at spille en større rolle bl.a. til kvalificering af kommunens stillingsannoncer. Foruden almindelige rekrutteringsprocesser er der oprettet jobbanker på flere fagområder, som giver plads til uopfordrede ansøgninger – herunder i forbindelse med vikardækning. Ansøgernes møde med kommunen er afgørende for de fortællinger, de viderebringer til deres netværk, og spiller ind på mulighederne for at tiltrække kvalificerede kollegaer til Randers Kommune i fremtiden.

Selvom fundamentet i Randers Kommune er stærkt, udfordres det af en intensiveret konkurrence om arbejdskraften over for både nabokommuner og det private arbejdsmarked.

### **Specialister**

Der opleves rekrutteringsudfordringer med at tiltrække og fastholde specialister blandt andet inden for Teknik og Miljø, særligt kompetencer inden for miljøvurdering, anlægsingeniørarbejde, projektledelse og GIS-digitalisering. En sammenligning med nabokommuner, herunder Horsens Kommune, viser, at Randers Kommune råder over cirka 25 % færre specialister på hovedparten af alle områder, hvilket øger sårbarheden i opgaveløsningen. Selvom det lykkes at tiltrække nyuddannede talenter, søger flere medarbejdere efterfølgende mod det private arbejdsmarked, der ofte tilbyder højere lønrammer og mere attraktive arbejdsvilkår. For at modvirke dette skal Randers Kommune positionere sig stærkt på det gode arbejdsmiljø, meningsfulde opgaver og et inspirerende fagligt fællesskab.

### **Velfærdsområdet**

Rekrutteringen af sygeplejersker, social- og sundhedsassistenter samt pædagoger til velfærdsområderne er ligeledes under pres. Efterspørgslen efter kvalificerede medarbejdere er større, end det udbud der er til rådighed. Samtidig er nogle faggrupper såsom pædagogiske assistenter et uudnyttet potentiale. I konkurrencen om medarbejdere på velfærdsområdet er balance mellem opgave og tid til rådighed et vigtigt konkurrencevilkår. Behovet for fokus på arbejdsvilkårene understreges af data fra trivselsmålingen, hvor kun 65 % svarer positivt på udsagnet: ”Jeg trives med den balance, der er mellem mine opgaver og den tid, jeg har til rådighed”.

### **Systematisk introduktion:**

De første måneder i et ansættelsesforhold er afgørende for om medarbejderen har lyst til fortsat ansættelse og om mødet med borgerne er af høj kvalitet. Nogle introduktioner understøttes f.eks. af app'en MySkills og af digitale platforme, mens andre er mere analoge. Der introduceres til opgaver, borgere og samarbejdspartnere, IT-systemer samt faglige og sikkerhedsmæssige procedurer. Der er stadig brug for en indsats ift. introduktioner både for vikarer, fastansatte og studerende/elever så risikoen for arbejdsulykker mindskes. Nyansatte under 2 års ansættelse står for cirka halvdelen af arbejdsulykker i Randers Kommune.

### **Unge**

En særlig indsats er rettet mod de unge, studerende og nyuddannede. Nogle oplever et "praksis chok" fra uddannelse til praksis og ca. 20 % af de studerende kan have brug for ekstra støtte for at få en stabil start på arbejdslivet. Det kræver ekstra introduktion og mentoroplæring med en styrket tilknytning af studerende, både under og efter uddannelsen. Ved at investere i de unge sikres, at de bliver en del af det langsigtede medarbejdergrundlag.

### **Bæredygtig tilknytning:**

Alle medarbejdere skal have den relevante kompetenceudvikling, så kvaliteten af opgaveløsningen er høj, derfor afholdes udviklingssamtaler på medarbejder-, leder- og teamniveau. Når det er relevant, afholdes også karriere- og exit-samtaler for de medarbejdere, der ønsker nye udfordringer eller justering af opgaver.

For at imødekomme rekrutteringsudfordringer er der brug for indsatser tilknyttet den nuværende medarbejdergruppe.

### **Seniortilknytning og flere op i tid**

Flere seniorer skal gerne forblive på arbejdspladsen i længere tid. Derfor afholdes der seniorsamtaler og fokuseres på muligheder for, at seniorer har interesse i at forblive på arbejdspladsen. Ligeledes arbejdes der på, at flere medarbejdere ønsker at komme op i tid. Randers Kommune deltager i KL's projekt "Frem mod fuldtid". Der er gennemført to prøveprojekter på hhv. social- og omsorgsområdet som viste, at det er muligt for medarbejdere at gå op i tid – næste prøveprojekt gennemføres på dagtilbudsområdet.

### **Sygefravær**

Sygefravær har en direkte betydning for løsning af kerneopgaven. Derfor er der klare procedurer for ledernes håndtering af et sygefraværsforløb såsom: en telefonisk sygdomsmeddelelse på første fraværsdag, omsorgsopkald på tredje dag, faste sygefraværssamtaler minimum hver 14. dag ved længerevarende fravær samt den lovpligtige samtale inden 28 dages fravær. Formålet er, at medarbejderne oplever retfærdig behandling, og at deres tilknytning til arbejdspladsen fastholdes. "Godt i gang" er Randers Sundhedscenters tilbud til arbejdspladserne herunder individuelle sygefraværssamtaler og workshops omkring fysisk og psykisk nedslidning.

### **Fremtidens arbejdskraft:**

Den offentlige sektor er præget af et tiltagende krydspres, hvor borgernes behov bliver mere komplekse, forventningerne til den kommunale ydelse stiger, samtidig med at ressourcerne er knappe, og der er brug for specialiseret viden for at løse opgaverne.

### **Stigende uddannelsesløft**

Der er et generelt stigende uddannelsesløft i samfundet, og opgaverne fordrer mere specialiseret viden og uddannelse end tidligere. Ligeledes sikrer de overenskomstmæssige faglige grænser kvalitet i kerneopgaven, så faggrupper ikke kan løse hinandens opgaver – f.eks. kan pædagoger ikke løse psykologers arbejde eller akademiuddannede løse ingeniøropgaver. Den fjerde største medarbejdergruppe i Randers Kommune er uddannet.

### **Ungeløft og inkludering af flere medarbejdergrupper**

Randers Kommune ønsker at være en rummelig arbejdsplads dels gennem Ungeløftet, inkludering af flere medarbejdere på kanten af arbejdsmarkedet samt skåne- og microjobs. Diversiteten i medarbejdergruppen fordrer en større grad af støtte fra de erfarne kollegaer herunder mentorordninger og sidemandsoplæring. Det lægger op til en forventningsafstemning om balancen mellem den direkte service til borgeren og den tid, der nødvendigvis må investeres i uddannelse, introduktion og socialt ansvar.

#### Frivillighed som ressource

I Randers Kommune spiller frivillighed en vigtig rolle i mødet med borgerne. Dette samarbejde ses blandt andet indenfor sociale, sundheds- og omsorgsrettede opgaver med flere samarbejder på tværs af frivillige organisationer. Sammenlignet med landsgennemsnittet og andre kommuner ligger Randers Kommune dog lidt lavere i forhold til udbredelsen af frivilligt arbejde, hvilket kan være et uudnyttet potentiale.

## Økonomi

Sagen har ingen budgetmæssige konsekvenser.

## Videre proces

Hovedudvalget har drøftet Personale- og Arbejdsmiljøredegørelse 2025 og bakker op om Fremtidens arbejdskraft 2026-2030. Der blev aftalt 4 tematikker, som Hovedudvalget vil have særligt fokus på det kommende år:

- Balance mellem opgaver og tid til rådighed
- Styrket samarbejde mellem TR, AMR og ledelse for at sikre det gode arbejdsmiljø for medarbejderne
- Den gode omgangstone
- Forandrings- og organisationsændringsprocesser på arbejdspladserne

## Bilag

Bilag 1 Personale- og arbejdsmiljøredegørelse 2025

Bilag 2 Fremtidens arbejdskraft 2026-2030

# Punkt 196: Bemyndigelse til afholdelse af ordinær generalforsamling i Vandmiljø Randers A/S 2026

00.01.00-A00-12-26

## Resumé

*Efter vedtægterne for Vandmiljø Randers A/S afholdes hvert år inden 5 måneder efter regnskabsårets slutning en ordinær generalforsamling.*

*Randers Kommune er eneaktionær i Vandmiljø Randers A/S. Byrådet udgør ikke generalforsamlingen, men byrådet afgiver ved sin beslutning bemyndigelse til eneaktionærens beslutninger på generalforsamlingen. Der skal derfor træffes beslutning om bemyndigelse til borgmesteren til gennemførelse af den formelle selskabsretlige generalforsamling.*

## Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via økonomiudvalget,

1. at borgmesteren bemyndiges til at afholde generalforsamling som anført i sagsfremstillingen, idet det på generalforsamlingen besluttes, at ledelsesberetningen og årsrapporten godkendes, samt af PricewaterhouseCoopers (PWC) vælges som revisor for selskabet.

## Beslutning fra Økonomiudvalget, den 18. maj 2026, punkt 104:

Indstilles godkendt

Tommy Bødker Jensen deltog som stedfortræder for Louise Høeg. Kasper Fuhr Christensen deltog ikke i sagen

## Beslutning

Godkendt.

## Sagsfremstilling

Efter vedtægterne for Vandmiljø Randers A/S afholdes hvert år inden 5 måneder efter regnskabsårets slutning en ordinær generalforsamling.

Randers Kommune er eneaktionær i Vandmiljø Randers A/S. Byrådet udgør ikke generalforsamlingen, men byrådet afgiver ved sin beslutning bemyndigelse til eneaktionærens beslutninger på generalforsamlingen. Der skal derfor træffes beslutning om bemyndigelse til borgmesteren til gennemførelse af den formelle selskabsretlige generalforsamling.

Bestyrelsen for Vandmiljø Randers A/S afholdt møde den 29. april 2026 og har fremsendt årsrapport for 2025, som skal godkendes på den ordinære generalforsamling i Vandmiljø Randers A/S.

Bestyrelsen i Vandmiljø Randers A/S har indstillet nedenstående punkter til dagsorden for generalforsamlingen, som byrådet - til brug for generalforsamlingen - skal tage stilling til.

Forslag til dagsorden

1. Valg af dirigent.
2. Bestyrelsens beretning om selskabets virksomhed i det forløbne regnskabsår.
3. Forelæggelse af revideret årsrapport til godkendelse.
4. Beslutning om anvendelse af overskud eller dækning af tab i h.t. den godkendte årsrapport.
5. Valg af revisor.
6. Eventuelt.

De enkelte punkter på dagsordenen behandles i det følgende:

- 1) Valg af dirigent.

Forvaltningen anbefaler, at borgmesteren bemyndiges til at afholde generalforsamlingen med stabschef Sasia Rosenkilde Jeppesen som dirigent.

2) Bestyrelsens beretning om selskabets virksomhed i det forløbne regnskabsår.

Bestyrelsens beretning fremgår af årsrapportens ledelsesberetning.

3) Forelæggelse af revideret årsrapport til godkendelse.

Vandmiljø Randers A/S har fremsendt årsrapport for 2025 til godkendelse. Nettoomsætningen i 2025 udgør 210,5 mio. kr., som fordeler sig på henholdsvis spildevandsforsyning med 204,8 mio. kr. og vandforsyning med 5,7 mio. kr. Årets resultat efter skat er på 50,1 mio. kr. I budgetlægningen for 2025 forventedes en omsætning på 190,5 mio. kr. og et resultat efter skat på 19,9 mio. kr.

Afvigelsen i forhold til budgettet kan primært henføres til indregning af en underdækning hos forbrugerne på 20,1 mio. kr. Desuden er der realiseret flere indtægter fra tilslutningsbidrag og færre straksafskrivninger. Selskabet har indregnet en straksafskrivning på 3,3 mio. kr. som følge af afhændelse af kloak- og vandledninger.

Der er en overskudsgrad på 24,2 % og en soliditetsgrad (egenkapitalandel) på 95,2 %.

Årets resultat på 50,1 mio. kr. er overført til egenkapitalen, som herefter udgør 3.694,8 mio. kr.

Der henvises til vedlagte årsrapport for yderligere oplysninger om selskabets økonomiske nøgletal.

Regnskabet er godkendt af selskabets revisor PricewaterhouseCoopers. Revisionen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Bestyrelsen indstiller til generalforsamlingen at årsrapporten for 2025 godkendes.

4) Beslutning om anvendelse af overskud eller dækning af tab i henhold til den godkendte årsrapport.

Der henvises til pkt. 3, idet årets resultat på 50,1 mio. kr. overføres til egenkapitalen.

5) Valg af revisor.

Bestyrelsen indstiller til generalforsamlingen, at nuværende revisionsfirma PricewaterhouseCoopers Godkendt Revisionspartnerselskab (CVR-nr. 33771231), vælges som revisor for selskabet.

6) Eventuelt

## **Økonomi**

De økonomiske konsekvenser er beskrevet i sagsfremstillingen samt i vedlagte årsrapport. Resultatet for Vandmiljø Randers A/S har ingen betydning for det skattefinansierede område i Randers Kommunes økonomi.

## **Bilag**

Vandmiljø\_Randers\_A-S\_-\_Årsrapport\_2025 1.0.pdf

# Punkt 197: Forslag til mødekalender 2027

00.01.10-G01-30-25

## Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via økonomiudvalget,

1. at forslag til mødekalender for 2027 godkendes.

## Beslutning fra Økonomiudvalget, den 18. maj 2026, punkt 105:

Fremsendes til byrådet uden indstilling.

Tommy Bødker Jensen deltog som stedfortræder for Louise Høeg. Kasper Fuhr Christensen deltog ikke i sagen

## Beslutning

Godkendt.

## Sagsfremstilling

Sagen og bilag 1 er opdateret efter økonomiudvalgets behandling af sagen pga. fejl i tidligere version.

Forvaltningen har udarbejdet forslag til mødekalender for 2027.

Forslaget bygger på samme principper som blev anvendt ved udarbejdelsen af mødekalenderen for tidligere byrådsperiode, som er:

1. Der placeres som udgangspunkt ikke udvalgmøder i samme uge, som der er byrådsmøde.
2. Der er 11 ordinære byrådsmøder.
3. Byrådets møderække starter efter sommerferien i august for at undgå en for lang periode mellem byrådsmøder inden og efter sommerferien.
4. Byrådsmøder afholdes fra kl. 16.00

### Om mødekalenderen for 2027 kan oplyses:

- Det er tilstræbt, at de stående udvalgs møder som udgangspunkt ligger på samme ugedag som i 2026. Dog foreslås landdistriktsudvalgmøder flyttet til tirsdage, således økonomiudvalgets dagsorden kan udsendes inden for fristen, inkl. beslutninger fra landdistriktsudvalget
- Omsorgsudvalget har på deres møde den 11. maj 2026, ønsket at fastholde mødedag om mandagen
- Udvalgmøderne afholdes med samme kadence som i 2026 mødekalenderen. Dog er enkelte møder flyttet grundet helligdage i relation til Kristihimmelfartsferie, påske, pinse og KL arrangementer.
- Konferencer i KL regi er indføjet i mødekalenderen.
- I relation til byrådets temamøder besluttet disse løbende. Erfaringerne de seneste år tilsiger, at møderne planlægges mere fleksibilitet efter de behov, der opstår for information til byrådet. Byrådets temamøder sker på foranledning af borgmesteren, hvorimod udvalgstemamøder sker ved at udvalget inviterer resten af byrådet til temamøde.

Forslag til mødekalender for 2027 samt gældende mødekalender for 2026 er vedlagt som bilag.

## Bilag

Mødekalender 2027

Mødekalender 2026.pdf

# Punkt 198: Henvendelse fra Ankestyrelsen om revurdering af kvægbrug

00.01.10-P20-1-25

## Resumé

Ankestyrelsen har den 17. marts 2026 rettet henvendelse til Randers Kommune med henblik på at få en udtalelse om behandlingen af revurdering af miljøgodkendelser til to kvægbrug. Udtalelsen skal indgå i Ankestyrelsens vurdering af, om der skal rejses en tilsynssag mod Randers Kommune.

## Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via økonomiudvalget

1. at udkastet til svar til Ankestyrelsen godkendes.

## Beslutning

Godkendt med 27 stemmer for: A (7), C (2), F (5), I (1), O (3), V (5), Æ (3), Ø (1), 2 imod: B (1), E (1) og 2 der undlod at stemme: Q (2).

Mindretalsudtalelse fra Velfærdslisten: Jeg stemmer imod, da jeg finder, at udkastet til svar er en erkendelse af, at der ikke var hjemmel i lov eller dermed sidestillet retsnorm til at træffe beslutning om at udskyde revurderingen på ubestemt tid, og byrådet har derfor pligt til at ændre beslutningen, således de retsstridige forhold snarest bringes til ophør. Der anmodes høfligst om, at Ankestyrelsen gøres bekendt med denne mindretalsudtalelse.

## Sagsfremstilling

Byrådet besluttede på byrådsmødet den 24. februar 2025 (sag 37) at sætte sagerne om revurdering af miljøgodkendelser af to kvægbrug i bero, indtil der forelå en afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet i en sag om klage fra Danmarks Naturfredningsforening. Miljø- og Fødevareklagenævnet afviste den 22. april 2025 at behandle klagen, idet nævnet fandt, at der ikke var truffet en afgørelse, der kunne påklages. Forvaltningen indstillede herefter til byrådet på møde den 26. maj 2025 (sag 135), at byrådet traf beslutning i sagen, idet der ikke er en adgang til at fravige reglen i husdyrbrugslovgivningen om, at miljøgodkendelser af kvægbrug skal revurderes, hvis kvægbrugene medfører for høj belastning med ammoniak på følsomme naturområder. Som alternativ indstillede forvaltningen, at byrådet sendte sagen til Ankestyrelsen. Byrådet afviste på mødet den 26. maj 2025 at behandle sagen.

Danmarks Naturfredningsforening klagede herefter til Ankestyrelsen, som den 23. oktober 2025 henvendte sig til Randers Kommune og udbad sig en udtalelse med henblik på at vurdere, om der var anledning til at rejse en tilsynssag. Forvaltningen forelagde den 24. november 2025 (sag 290) et udkast til svar til Ankestyrelsen for byrådet. Byrådet tilbagesendte sagen til forvaltningen med henblik på at inkludere ammoniakudvalgets anbefalinger i svaret.

Forvaltningen genfremsendte sagen samt et revideret udkast til svar til Ankestyrelsen, der blev behandlet af byrådet på møde den 15. december 2025 (sag 350). På baggrund af byrådets godkendelse fremsendte forvaltningen et svar til Ankestyrelsen. Byrådets tidligere svar til Ankestyrelsen er vedlagt sagen som bilag.

Ankestyrelsen har den 17. marts 2026 rettet henvendelse til Randers Kommune og bedt om en supplerende udtalelse med henblik på at vurdere, om der skal rejses en tilsynssag. Ankestyrelsen har bedt byrådet redegøre for med hvilken hjemmel byrådet har besluttet ikke at foretage revurderinger af miljøgodkendelserne for de to kvægbrug. Forvaltningen har vedlagt et forslag til svar til Ankestyrelsen. Af svaret fremgår det, at byrådet på møde den 16. december 2024 besluttede at udskyde stillingtagen til revurdering på ubestemt tid, bl.a. med henvisning til den politiske Trepartsaftale om udtagning af lavbundsjord og anbefalinger fra ammoniakudvalget.

## Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

## Bilag

Udkast til svar fra byrådet til Ankestyrelsen maj 2026

Brev fra Ankestyrelsen af 17. marts 2026

Byrådets brev til Ankestyrelsen af 16. december 2025

# Punkt 199: Procesplan for afslutning af tillægsundersøgelsen i forbindelse med Nordic Waste forløbet

00.15.10-P05-1-26

## Resumé

*I forbindelse med, at afslutningen af tillægsundersøgelsen af Nordic Waste forløbet nærmer sig, anmoder Borgerrådgiveren om, at Randers Byråd tager stilling til processen i forbindelse med Elmanns fremsendelse af tillægsundersøgelsen til byrådet.*

## Indstilling

Borgerrådgiveren indstiller til byrådet,

1. at byrådet modtager tillægsundersøgelsen digitalt, og at den herefter offentliggøres på Randers Kommunes hjemmeside.
2. at tillægsundersøgelsen behandles på det næstkommende byrådsmøde efter offentliggørelsen.

## Beslutning

Godkendt.

## Sagsfremstilling

I forbindelse med, at afslutningen af tillægsundersøgelsen af Nordic Waste forløbet nærmer sig, anmoder Borgerrådgiveren om, at Randers Byråd tager stilling til processen i forbindelse med Elmanns fremsendelse af tillægsundersøgelsen til byrådet.

Elmann har oplyst, at der nu indledes en ny runde partshøring, hvilket betyder, at det forventede tidspunkt for afrapportering vil være medio juni, afhængigt af karakteren af høringssvarene. Derfor bør Randers Byråd nu tage stilling til procesplanen for afleveringen af tillægsundersøgelsen.

Borgerrådgiveren foreslår, at når Elmann meddeler, at tillægsundersøgelsen er klar til afrapportering, så fremsendes den snarest herefter digitalt til medlemmerne af Randers Byråd, og umiddelbart herefter offentliggøres den på Randers Kommunes hjemmeside.

Borgerrådgiveren foreslår herefter, at tillægsundersøgelsen behandles på det næstkommende byrådsmøde efter afleveringen til Randers Byråd.

Godkender Randers Byråd ovenstående procesplan, vil Borgerrådgiveren gå i dialog med Borgmesterkontoret omkring den praktiske tilrettelæggelse i forbindelse med fremsendelsen af tillægsundersøgelsen til Randers Byråd og behandlingen på næstkommende byrådsmøde.

Borgerrådgiveren vil holde Randers Byråd opdateret i forhold til det forventede afleveringstidspunkt og den efterfølgende behandling i byrådet.

## Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

# Punkt 200: Forslag fra Radikale Venstre, Socialdemokratiet og Venstre, vedrørende indkøbsordninger og aftaler

00.22.02-G01-8-26

## Indstilling

Sagen forelægges byrådet til beslutning.

### Beslutning fra Byrådet, den 27. april 2026, punkt 165:

Udsat.

## Beslutning

Ændringsforslag fra Torben Hansen (A) om, at der stemmes om hovedforslaget forud for ændringsforslaget fra SF blev forkastet med 13 stemmer for: A (7), B (1), V (5) og 18 stemmer imod: C (2), E (1), F (5), I (1), O (3), Q (2), Æ (3), Ø (1).

Ændringsforslag fra Rosa Lykke Yde (F) om, at der gennemføres en rundspørge blandt de kommunale enheder for at få nogle meldinger på, hvor mange som gerne vil træde ud af fødevareaftalen. På baggrund af tilbagemeldingerne vurderes det, om det kan rummes indenfor den kontrakt vi har indgået og der udarbejdes et opfølgende beslutningsoplæg til byrådet. Blev godkendt med 18 stemmer for: C (2), E (1), F (5), I (1), O (3), Q (2), Æ (3), Ø (1) og 13 der undlod at stemme: A (7), B (1), V (5).

## Sagsfremstilling

Mogens Nyholm, Radikale Venstre, med Socialdemokratiet og Venstre har i mail af 8. april 2026 anmodet om at få behandlet en sag i byrådet efter styrelseslovens § 11.

Beslutningsforslag er vedlagt som bilag.

## Bilag

Beslutningsforslag om Indkøbsordninger

Bilag til sag nr. 165 - om udbud og indkøbsaftaler

# Punkt 201: Anmodning fra Erik Bo Andersen, Østbroen, om socioøkonomisk redegørelse for boligudstyknings i Helsted og Vorup

00.22.02-G01-9-26

## Indstilling

Sagen forelægges byrådet til beslutning.

## Beslutning

Forkastet med 8 stemmer for: C (2), E (1), O (3), Q (2) og 22 stemmer imod: A (7), B (1), F (5), I (1), V (Anders Henrik Jensen, Claus Berggren, Lars Søgaard, Tommy Bødker Jensen), Æ (3), Ø (1).

Louise Høeg (V) deltog ikke i sagens behandling.

## Sagsfremstilling

Erik Bo Andersen, Østbroen, har i mail af 20. april 2026 anmodet om at få behandlet en sag i byrådet efter styrelseslovens § 11 således:

*"Så vil jeg gerne bede om at sagen behandles politisk på kommende Byrådsmøde, hvor Byrådet pålægger forvaltningen om at fremlægge svar på de ønskede spørgsmål.*

*Jeg anmoder hermed om en sagsoplysning i medfør af styrelseslovens § 11.*

*Formålet er at tilvejebringe et solidt datagrundlag for vurderingen af fremtidige lokalplaner og massive boligudlejnings projekter opført af private aktører, herunder de økonomiske konsekvenser ved efterfølgende salg til institutionelle investorer/kapitalfonde.*

*Jeg ønsker en redegørelse baseret på data fra følgende adresser:*

1. Helsted: Øksen 2-106, Sværdet 1-87 og 2-86.
2. Vorup: Hvidsvej 19-55 og 18-48, Blegen 13-17 samt Møllevangsvej 12-48.

*For at kunne vurdere den "kommunale business case" og den sociale balance i disse områder, anmoder jeg om, at forvaltningen udarbejder en statistik (aggregeret og anonymiseret), der belyser følgende parametre for de nævnte adresser sammenholdt med kommunegennemsnittet:*

### 1. Demografi og Husstandssammensætning

1. Antal beboere fordelt på aldersintervaller.
2. Gennemsnitlig husstandsstørrelse og fordeling af husstandstyper (enlige, par, familier).

### 2. Beskæftigelse og Uddannelse

1. Arbejdsmarkedsstatus: Andel af borgere i den erhvervsaktive alder (18-67 år), der er i ordinær beskæftigelse.
2. Uddannelsesniveau: En overordnet fordeling af beboernes højeste fuldførte uddannelse (grundskole, erhvervsfaglig, videregående).

### 3. Indkomstforhold og Forsørgelsesgrundlag

1. Husstandsindkomst: Median- og gennemsnitlig husstandsindkomst (brutto).
2. Offentlige ydelser: Antal/andel af husstande, der modtager overførselsindkomster (herunder kontanthjælp, dagpenge, førtidspension eller integrationsydelse).
3. Boligstøtte: Antal husstande, der modtager boligsikring eller boligstøtte, samt det samlede årlige beløb, kommunen udbetaler til de specifikke adresser.

### 4. Økonomisk perspektivering

1. Forvaltningens vurdering af det estimerede skatteprovenu fra de nævnte områder set i forhold til de direkte kommunale udgifter til boligstøtte og sociale ydelser.

2. Eventuelle bemærkninger om presset på lokale velfærdstilbud (skoledistrikter og dagtilbud) som følge af de konkrete byggerier.

*Databeskyttelse og formidling: Jeg er opmærksom på, at data skal leveres i overensstemmelse med GDPR. For at sikre anonymitet kan data for de enkelte veje slås sammen til to puljer ("Helsted-projekterne" og "Vorup-projekterne"), såfremt enkelte adresser har for få beboere til individuel statistisk fremvisning.*

*Jeg ser frem til at modtage besvarelsen, som skal indgå i det videre politiske arbejde med at sikre en bæredygtig og økonomisk ansvarlig byudvikling i Randers Kommune."*

## **Punkt 202: Lukket: Udbud af byggegrund**

13.06.02-P27-3-26

Forvaltningens indstilling godkendt med 17 stemmer for: A (7), E (1), F (5), O (3), Ø (1) og 14 stemmer imod: B (1), C (2), I (1), Q (2), V (5), Æ (3).

## **Punkt 203: Lukket: Interesse for kommunal ejendom**

82.00.00-G10-1-26

Økonomiudvalgets indstilling forkastet med 10 stemmer for: C (2), V (5), Æ (3) og 21 stemmer imod: A (7), B (1), E (1), F (5), I (1), O (3), Q (2), Ø (1).

## **Punkt 204: Lukket: Status på Nordic Waste-sagen**

00.15.00-P07-5-26

Taget til efterretning.

## **Punkt 205: Digital godkendelse af tilstedeværelse**

00.01.10-P20-23-25

### **Indstilling**

Der underskrives digitalt for tilstedeværelse på mødet.